

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

**KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ
KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

12 Haziran 2012 Salı

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

12 Haziran 2012 Salı

---0---

K O N U

Sayfa

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün
2009 ve 2010 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

1:80

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>İl</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM		1:80
İbrahim ŞAHİN (TRT Genel Müdürü)		2:9
Öneri 1 (2009 yılına ait)		9
Sayıştay Temsilcisi		9
Cevap		9
Özden Kahraman ÇELİK (TRT Haber ve Spor Yayınları Dairesi Spikeri)		9:10
Kamer GENÇ	Tunceli	10:12, 15, 16, 17:18, 20, 21:22
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	11, 12, 14:15, 21
Ali SARIBAŞ	Çanakkale	12:13, 18:19, 23, 24
İbrahim ŞAHİN (TRT Genel Müdürü)		12:13, 15:17, 19:20
Tufan KÖSE	Çorum	13, 24:25
Mevlüt DUDU	Hatay	15
Şakir ÖZBEK (İstanbul TRT Müdürü)		20:21
Mehmet GELDİ	Giresun	21, 22

Sayıştay Temsilcisi		22:24, 25
Bülent BELEN	Tekirdağ	24
Öneri 2 (2010 yılına ait)		25
Sayıştay Temsilcisi		25
Cevap		25
Şener METE (TRT Haber ve Spor Yayınları Dairesi Spikeri)		25
İbrahim ŞAHİN (TRT Genel Müdürü)		25, 26, 29:30
Şakir ÖZBEK (İstanbul TRT Müdürü)		25:26
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	26, 27, 28
Ali SARIBAŞ	Çanakkale	26:27
Mehmet DOMAÇ	İstanbul	27
Sayıştay Temsilcisi		28:29, 30:31
Öneri 3		31
Sayıştay Temsilcisi		31
Cevap		31
Özden Kahraman ÇELİK (TRT Haber ve Spor Yayınları Dairesi Spikeri)		31:32
Mehmet GELDİ	Giresun	32:33
Necati ÖZENSOY	Bursa	33, 35
İbrahim ŞAHİN (TRT Genel Müdürü)		33:35, 36:37
Sayıştay Temsilcisi		35:36, 38
Turgay DEVELİ	Adana	36
Öneri 4 (2010 yılına ait)		38:39
Sayıştay Temsilcisi		38:39
Cevap		39
Şener METE (TRT Haber ve Spor Yayınları Dairesi Spikeri)		39
Sayıştay Temsilcisi		39
Öneri 5		40
Sayıştay Temsilcisi		40
Cevap		40
Özden Kahraman ÇELİK (TRT Haber ve Spor Yayınları Dairesi Spikeri)		40
Genel Öneri 5		40
Cevap		40
Şener METE (TRT Haber ve Spor Yayınları Dairesi Spikeri)		40
Tufan KÖSE	Çorum	40:41
Veli AĞBABA	Malatya	41:42
Necati ÖZENSOY	Bursa	42:45
Kamer GENÇ	Tunceli	45:48, 54, 56, 66, 67, 71:73
Mehmet GELDİ	Giresun	47
Mehmet DOMAÇ	İstanbul	48, 55, 57:59
Ali SARIBAŞ	Çanakkale	48:52, 57
Turgay DEVELİ	Adana	52:55
Adnan YILMAZ	Erzurum	54, 55:57
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	55, 62:64, 65, 68
Bülent BELEN	Tekirdağ	59:60
Ahmet YENİ	Samsun	60:62
Bünyamin ÖZBEK	Bayburt	64
Ali Gültekin KILINÇ	Aydın	65:66

Mehmet AKYÜREK	Şanlıurfa	66
İbrahim ŞAHİN (TRT Genel Müdürü)		66:79
Haydar AKAR	Kocaeli	70
Sonuç (2009 yılına ait)		79
Sayıştay Temsilcisi		79
Sonuç (2010 yılına ait)		79
Sayıştay Temsilcisi		79
İbrahim ŞAHİN (TRT Genel Müdürü)		79:80

Açılma Saati: 15.38
Kapanma Saati: 19.55

BİRİNCİ OTURUM

12 Haziran 2012 Salı

Açılma Saati: 15.38

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığının, kamu kurumlarımızın ve basınımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

24' üncü Yasama Dönemi, İkinci Yasama Yılı'nın 23' üncü Birleşimini açıyorum.

Bugün gündemimizde **Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2009 ve 2010 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri** yer almaktadır.

Değerli üyeler, TRT, 1993 yılına kadar ülkemizde radyo ve televizyon yayınlarında devlet tekeli olarak faaliyet göstermiştir. 1993 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile birlikte özel televizyon ve radyo yayınları serbest bırakılmış, kamu yayıncılığı gibi çok önemli bir sorumluluğa sahip bulunan TRT, bu tarihten sonra çok sayıdaki radyo ve televizyon kuruluşu ile rekabet etmek zorunda kalmıştır.

Kamu yayıncılığı önemli bir sorumluluktur. “Halkın bilgilendirilmesi, eğitilmesi ve eğlendirilmesi yanında, ülkenin tümünü kapsamak, toplumdaki tüm kesimlerin farklı ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yayın yapmak ve tüm yurttaşlara yayın hizmeti götürmek.” şeklinde tanımlanabilecek kamu yayıncılığı, ülkemizde TRT tarafından yerine getirilen son derece önemli bir görev ve sorumluluktur.

TRT, ülkemizin her köşesinden izlenmesinin yanı sıra, Avrupa, Orta Asya, Kuzey Afrika, Orta Doğu, Avustralya ve Kuzey Amerika gibi pek çok geniş bir coğrafyada da izlenmesi, TRT 6, TRT Çocuk, TRT Avaz, TRT Türk ve TRT Spor gibi açtığı yeni kanallarla ve HD yayınlarıyla ülkemizdeki farklı ihtiyaçlara cevap vermesi, 32 dilde yaptığı radyo yayınları, İnternet üzerinden yine 32 ayrı dilde haber yayını gibi çalışmaları ile bugün hem kamu yayıncılığı sorumluluğunu yerine getirmekte hem de bütün bunlar TRT'yi dünyanın önde gelen küresel yayın kuruluşlarından biri hâline getirmektedir.

Şimdi Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere TRT Genel Müdürü Sayın İbrahim Şahin' e söz vereceğim. Öncesinde, toplantımıza katılan kurum yetkilileriyle, diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

İbrahim Bey, buyurun.

(Toplantıya katılan kurum yetkilileri, diğer kuruluş temsilcileri ve TÜRK HABER-SEN temsilcileri kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii bu tanışmayı niye yapıyoruz? Şunun için yapıyoruz: Bizim bu çalışmalarımız üzerine bir kanunumuz var, artı, bu kanunda hüküm bulunmayan hususlarla ilgili olarak da İç Tüzük'teki hükümlere bakıyoruz ve toplantıya katılacak olan üyelerimiz de bu kanunda tek tek sayılmış. Dolayısıyla, “Denetlenen kuruluşların yöneticileri, ilgili bulundukları bakanlık temsilcileri ile Devlet Planlama Teşkilatı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu -yani şimdiki Sayıştay- temsilcileri bulunur ve gerekirse dinlenir.” diye bir hüküm var.

Şimdi tabii burada 2 sendikacı arkadaşımız kendisini tanıttı. Normal şartlarda, bizim kanunumuza göre sizi bu toplantıya alma şeyimiz yok ama tabii bir tek istisna yapalım size, o istisna da şöyle: Komisyon Başkanı ancak ihtiyaç duyulması, bilgisinden istifade edilmek amacıyla davet ederse katılabilirsiniz.

Madem gelmişsiniz, biz sizi toplantıya davet etmiş olalım ama burada kayıtlara girmesi açısından söyleyelim çünkü bizim kanunumuzda tek tek -çünkü burası bir ihtisas komisyonu- çalışma usulleri belli, kimlerin katılacağı da kanunda tek tek yazılmış. Bunu da yeri gelmişken ifade etmiş olalım.

İbrahim Bey, buyurun.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Müsaade ederseniz, dört buçuk dakikalık bir tanıtım filmimiz var, onu göstermek istiyoruz.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

(TRT tarafından hazırlanan tanıtım filmi izlendi)

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Sayın Başkan, KİT Komisyonumuzun değerli milletvekilleri; Türkiye'nin tek kamu yayın kuruluşu olan Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun son dönemde yaptığı faaliyetleri anlatmak için şahsım ve çalışma arkadaşlarımla birlikte huzurunuzda çıkmış bulunuyoruz.

KİT Komisyonu çalışmalarının, hayırlara vesile olmasını diliyor, saygılarımı sunuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz gibi değişim hayatın özüdür. Dünyamız sürekli değişiyor, tabiat, insanlar, kısacası yaşamdaki her şey değişiyor, kurumlar da değişiyor. İletişim teknolojilerindeki değişimler, sosyal, siyasal değişimler ve özel yayıncılığın artması kamu yayın kurumlarını da değişime zorluyor.

Biz göreve başladığımızda Türkiye'ye büyük hizmetleri olmuş, ülkemizin bayrak taşıyıcı kurumlarından olan TRT'nin zaman içinde geldiği yer maalesef dramatik bir noktadaydı.

Toplumumuzun kültürel kodları ve millî değerlerimiz için mutlaka güçlü olması gereken TRT'nin varlığı, tartışılıyor hâle gelmişti, halkımız televizyon izleme tercihini özel kanallardan yana yapmıştı, kalbinden atamasa da kumandasından TRT'yi çıkarmıştı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 23 Kasım 2007'de TRT'deki manzara şöyleydi: Yönetilemez ölçekte büyük birimler vardı, pek çok programda yenilikçilik arayışı yoktu, protokol haberciliği olağan bir durum hâline gelmişti, teknoloji yatırımlarında özel sektörün gerisinde kalınmıştı, çalışanlarımız özel televizyonların daha çok izleneceğini kabullenmişti ve en kötüsü de TRT'nin marka değerinde büyük kayıp vardı.

TRT'nin değişimi için neler yaptığımızı ana başlıklarla anlatmak istiyorum: Makam ve personel sayısını azalttık. 23 olan başkanlık sayısını 19'a; 52 olan başkan yardımcısı sayısını 32'ye; 258 olan müdürlük sayısını 172'ye; 135 olan müdür yardımcısı sayısını 35'e; 152 olan kadro unvanını ise 72'ye düşürdük.

23 Kasım 2007'de TRT'de 7.503 kişi çalışırken bugün 7.026 kişi ile atılımlarımızı gerçekleştiriyoruz.

Son dört yılda çeşitli sebeplerle memur statüsündeki toplam 2.081 personelimiz TRT'den ayrılırken, aynı dönemde kuruma alınan personel sayısı ise 1.434'tür.

Tüm büyüme rakamlarımıza rağmen göreve başladığımız tarihe göre bugünkü personel sayımız 477 kişi daha az.

TRT'ye KPSS sınavıyla aldığımız genç personel sayesinde yayıncı personel sayımız artarken eğitim seviyemiz yükseldi, çalışan nüfus yaşımlarımız gençleşti.

Yayıncı personelin toplam personel içindeki oranı yüzde 60'tan yüzde 70'e yükseltildi.

24-29 yaş aralığındaki personel sayısı 118'den 606'ya çıkarılırken, 54 ve üstü yaş aralığındaki personel sayısı 1.216'dan 581'e düşürüldü.

TRT'ye yeni personel alırken mevcut personelimizin de eğitimini ihmal etmedik.

2007 yılında düzenlenen 144 eğitime 2.890 personel katılırken 2011 yılında düzenlenen 680 eğitime 10.854 personel katılmıştır. Yurt içinde ve yurt dışında yaklaşık 500 personelimize yabancı dil öğretiyoruz.

Teknoloji yatırımlarımızı yüzde 800 arttırdık. Bizim dönemimize kadar TRT'nin yıllık teknoloji yatırımı yaklaşık 16 milyon lira civarındaydı. Biz bu rakamı her yıl yaklaşık 8 ila 10 kat arasında artırarak soluk renkli kamu yayıncısı imajını sildik.

Yeni teknoloji ürünü 322 adet TV verici sistemi ile 363 adet FM verici sistemini satın alarak yayın kalitemizi arttırdık, enerji giderlerimizi azalttık. 9 verici istasyonuna yeni FM anten sistemi kurarak, sınır boylarımızdaki yayın gücümüzü artırdık.

Dünya yayıncılığının geldiği son nokta olan sayısal karasal TV yayını için istasyonlarımızın altyapılarını düzenledik.

Dünyanın beş kıtasında, hemen her ülkesinde TRT yayınları izleniyor. Tam sekiz farklı uydudan TRT kanalları dünyaya yayın yapıyor.

Biz göreve geldiğimizde Avrupa'ya bir kanalımız, Amerika'ya bir kanalımız, Avustralya'ya da bir kanalımız yayın yapıyordu. TRT'nin dünyaya açılan tek bir kanalı vardı ve bunun için de yıllık 2 milyon avroluk bir fatura ödüyordu. Daha da vahimi, Avrupa'ya yayın yapan Hotbird uydusunun yüzde 90'ı yabancı bir firmaya devredilmişti. Bu devirin de ekonomik değeri 2,9 milyon avroydu.

Biz göreve geldiğimiz gün TRT'nin bir dünya kuruluşu olduğunu söyleyemiyorduk çünkü TRT, üç kıtaya sadece bir kanalla ulaşabiliyordu ve bunun maliyeti 5 milyon avroydu. Bugünse Avrupa'ya 3 kanal, Asya'ya 2 kanal, Amerika'ya 5 kanal, Avustralya'ya 2 kanal, Afrika ve Körfez ülkelerine 3 kanal ile açıldık. 3 kanalla yurt dışına açılan TRT'den 15 kanal ile yurtdışına açılan bir TRT'ye ulaştık ve 10 televizyon kanalımız için toplam sadece 3,2 milyon avro kira ödüyoruz.

Görüldüğü gibi, bizim fiziki büyümemiz; ekonomik harcamalarımızı arttırmıyor, bilakis düşürüyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TRT Çocuk ve TRT Türk'te kurduğumuz sanal stüdyolar, Türk medyası için en gelişmiş teknolojiyi yansıtıyor. Kurumumuzun mobil yayın platformunda canlı yayın yapabilmesi için gerekli teknik donanımları işleme açtık.

İzmir, Diyarbakır, İstanbul D, Sefaretler stüdyoları tamamen yenilenmiş olup İstanbul'da 4, Ankara'da 4, İzmir'de 1 stüdyo kurduk, Erzurum'da çekim platosu açtık. Ayrıca, Ankara'da 8, İstanbul'da 3, İzmir'de 1 olmak üzere toplam 12 devamlılık stüdyosu kurduk.

Kurumumuz, interaktif ve İnternet teknolojilerini kullanan platformlarda yayın yapabilmek için gerekli hazırlıkları başlatmış olup üç boyutlu televizyon uygulamaları için planlamalarımız sürmektedir.

Mobilitesi yüksek portatif yayıncılık ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla robotik kamera ve rejî sisteminin açılışını önümüzdeki ay gerçekleştireceğiz.

Yeni televizyon ve radyo kanalları açtık, dergiler kurduk, büyük bir medya grubu olduk.

Göreve geldiğimizde, uzun süreli, titiz araştırmalar yaptık ve halkımızın TRT'den yepyeni bir yayın anlayışıyla yeni televizyon kanalları istediğini tespit ettik.

Bizim dönemimizde açılan ilk kanal TRT ÇOCUK oldu. Bu kanal izlenilirlik ölçümlerinde sadece çocuk kanallarını değil; diğer birçok ulusal kanalı geride bırakıyor.

Açılışını yaptığımız TRT ŞEŞ kanalımızsa demokrasi ve kardeşliğimizin gelişmesinde büyük pay sahibi oldu.

TRT 6 çalışanlarımız; 29 Ekim'de Van Beşyol Meydanı'ndan Cumhuriyet Bayramı konserini, 19 Mayıs'ta Muş'ta Gençlik Konserlerini düzenlediler. Ramazan Bayramı'nda Urfa'dan Kürtçe hutbeyi ve Kâbe'den canlı yayını gerçekleştirdiler.

TRT 6, Kurmanci ve Zazaca'dan sonra Soranice'yi de yayın dili yaparak, başta Kuzey Irak olmak üzere birçok komşu ülkede izlenilen bir kanal oldu.

TRT AVAZ kanalımız; Kazakça, Türkmence, Azerbaycan Türkçesi, Özbekçe, Kırgızca yayınları ile Orta Asya coğrafyasını kucaklıyor. TRT AVAZ, Boşnakça ve Arnavutça yayınları ile Balkanlarda da varlığını hissettiriyor.

Türkiye'de bir ilki başaran ve dünyada benzeri bulunmayan çok dilli ve yirmi dört saat kesintisiz yayın yapan TRT AVAZ, tüm yayın coğrafyasının sesi olmaya devam ediyor.

Dünyanın birçok ülkesinde Türkiye'nin sesini duyurmak için TRT TÜRK kanalını kurarken; yerel gündemi, ulusal ses yapmak için de TRT ANADOLU kanalını kurduk.

Türkiye'nin doğal, tarihî, turistik güzelliklerini dünyaya tanıtmak için ve değerlerimizin kayıt altına alınması için TRT BELGESEL kanalını açtık. İngilizce, Rusça ve Almanca yayınlarıyla TRT BELGESEL, aynı zamanda belgesel sinemacılığının da ülkemizdeki en büyük destekleyicisi oldu.

Türk sanat müziğimiz ve Türk halk müziğimiz için en büyük yayın kaynağı, kurduğumuz TRT MÜZİK kanalı oldu.

Sloganı "Yaşam Boyu eğitim" olan TRT OKUL kanalında yediden yetmiş yediye herkese hitap eden eğitim içerikli programlar yayınlanıyor. TRT OKUL kanalındaki eğitime yönelik içerik zenginliği, hiçbir kanalda mevcut değildir.

TRT Haber kanalımızsa, kurulduğu günden itibaren tartışmasız Türkiye'nin en çok izlenen haber kanalı oldu.

TRT ET Türkiye kanalımız Arap dünyasındaki Türkiye algısını değiştirirken, TRT HD kanalımızsa 3D yayınlarını Türkiye ile buluşturmaya hazırlanıyor.

Dev bir medya grubuna dönüşen TRT bugün itibarıyla günde ortalama 650, haftada ortalama 4.500, ayda ortalama 20 bin civarında program yayınlamaktadır.

Türkiye'de, bu kadar sayıda ve çeşitte program yayınlayabilen hiçbir medya grubu bulunmamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TRT Spor'un bizim için önemi büyük. Zira Türkiye'de gelmiş geçmiş hiçbir yayıncı kuruluş kırk farklı spor programını yayınlamaya cesaret edemedi. Yine aşağıda sayacağım spor branşlarının yayın hakkını almayı bugüne kadar hiçbir yayın kuruluşu başaramadı.

Futbolda; 2012 A Millî Futbol Takımı hazırlık maçları, Türkiye Süper Ligi özetleri, Süper Lig radyo yayın hakları, Türkiye Kupası ve Bank Asya'nın tüm yayın hakları... 2010 Dünya Kupası

yayınları, FIFA'nın on beş farklı organizasyonunun yayını, 2012 Avrupa Futbol Şampiyonası... İspanya Kral Kupası, İtalya Kupası, 2012 Gillette Brezilya Dünya turları.

Basketbolda; İspanya Ligi televizyon yayınları,

Atletizmde; Dünya Şampiyonası, Avrupa Atletizm Şampiyonaları ve Artistik Patinaj Şampiyonaları,

Halter, tenis, jimnastik, Kick Boks, okçuluk, golf, yat yarışları, bisiklet, voleybol, güreş, boks, yüzme, su topu ve judonun tüm ulusal ve uluslararası yayınları...

Kış Üniversite Oyunları, Avrupa Gençlik Olimpik Oyunları, Akdeniz Oyunları...

Geçtiğimiz yıla kadar, Almanya 1. Futbol Ligi ve Formula 1 Yarışları.

İsimlerini okurken yorulduğumuz tüm spor branşlarının yayın hakkını almak için özel televizyonlarla kıyasıya bir mücadele veriyoruz. Dünyanın hemen her ülkesinden binlerce saatlik canlı yayını başarıyla gerçekleştirmenin de gururunu yaşıyoruz. Sadece Bank Asya Liginde 250 farklı maç ve yayını gerçekleştirdiğimiz düşünülürse bu kanalımızın dinamizmi bir kez daha anlaşılıyor.

TRT'ye on yeni kanal kazandırmış olsak da en büyük yayın yatırımlarımız amiral gemimiz TRT 1 oldu. TRT 1 kanalının izlenirliği istikrarlı bir şekilde artarak, son yılların en üst izlenim oranına ulaştı.

TRT 1, bu yılın nisan ve mayıs ayları itibarıyla rating ölçümlerinde AB grubunda birçok ulusal kanalın önüne geçerek 4'üncü sıraya yükselmiştir.

19 Mayıs 2012 itibarıyla TRT 1 HD, TRT 1 ile eş zamanlı olarak yayına başlamıştır.

Son dört yılda on yeni televizyon kanalı açtık. Bu kanallarımızın ekonomik işletme sistemini ve izlenme oranlarını büyük bir titizlikle takip ediyoruz.

İzlenme oranlarında; TRT Çocuk, TRT ŞEŞ ve TRT HABER, kendi kulvarlarında yayın yapan kanallar arasında açık ara önde gidiyorlar.

2007 yılında TRT'nin tüm gün izlenme payı yüzde 5 iken; 2012 yılında ise bu oran yüzde 11,79 olmuştur.

TRT 1'in AB grubu prime time ortalaması 2007 yılında 1,5 iken; 2012 yılının ilk beş ay ortalaması ise yüzde 2,51'e yükselmiştir.

TRT, yurt içine yönelik 7 ulusal ve 5 bölgesel olmak üzere toplam 12 radyo kanalına sahiptir. Bunlardan Türkçe sözlü popüler müzik yayını yapan TRT FM ülkemizde en çok dinlenen radyo kanalıdır ve 566 vericisi ile nüfusun neredeyse tamamına ulaşmaktadır.

Avrupa'nın en büyük haber kanallarından olan Euronews'le olan yüzde 15 oranındaki ortaklığımızsa bizim yurt dışına açılmamızda büyük katkı sağlayan bir gelişmedir.

Yine 34 farklı dil ve lehçede yaptığımız web yayınlarıyla TRT'nin farklı ülkeler ve farklı kültürlerle açılmasını sağladık. 32 farklı dilde yaptığımız radyo yayınları ise yurt dışında büyük beğeni topluyor. Radyo yayınlarımıza yıllık 112 ülkeden 60 bin ileti geliyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkımızın gerçek müzik icrasıyla tanışması için devrim niteliğinde işler yaptık. Bizim dönemimizde de tam 226 adet CD albümünü piyasaya sunduk. Bizden önce TRT'nin ürettiği albüm sayısı ise maalesef sadece 30'du.

Yine tam 93 farklı müzik klipi çekerek sanat dünyamıza farklı bir katkıda bulunduk. Bizim dönemimizden önce çekilen klip sayısı ise sadece 3'tür.

Kurumumuz tarafından üretilen albümlerin geniş kitlelere ulaştırılmasını ve satılmasını sağlamak için özel müzik prodüksiyon şirketleriyle anlaşmalar imzaladık.

TRT sanatçılarının TRT dışında çalışabilmelerini, özel radyo ve televizyonlara çıkabilmelerini sağladık.

TRT'nin maddi değeri çok yüksek olan nota koleksiyonlarının dijital ortama geçirilerek, dünyanın her tarafındaki müzikoloji çalışmalarının hizmetine sunulmasını önemsiyoruz. Çünkü 165 bin hamparsun ve Osmanlıca el yazması notayı arşivlerden çıkarıp internet ortamında paylaşma açmaya hazırlanıyoruz.

TRT Radyo Nağme ve TRT Radyo Türkü gibi iki başarılı tematik radyoyu kurarak, Türk sanat müziğinin ve Türk halk müziğinin günün her anında yaşamımızın içinde olmasını sağladık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TRT gibi atak yapan bir kamu kurumunun, yeni vergi kaynakları araştırması ya da paramız bitti gibi sızlanmalarla kamuoyunu meşgul etmesi bekleniyordu. Oysaki bu durumun tam tersi oldu. Yüzlerce farklı birimde, büyük bir atağa geçen TRT ek bütçe talep etmeden yatırımlarını sürdürdü.

Elektrik enerjisi satış bedeli üzerinden önceleri fatura ücretinin yüzde 3,5 oranında TRT payı alınmakta iken bizim dönemimizde bu oran kademeli olarak sadece elektrik giderinin yüzde 2'sine indirildi. Bizim dönemimizde TRT için tarihin en düşük elektrik katkı payı alınırken biz farklı gelir kalemleriyle yatırımlarımızı finanse etmeyi başardık. Tüm birimlerin bütçelerini ayrı ayrı yaptık. Böylece harcamaların kontrolünü sağladık ve bütçe disiplinine ulaştık.

TRT'nin en önemli gelir kaynaklarından olan bandrol ücreti gelirlerindeki kayıp ve kaçakların önüne geçmek amacıyla; etkin mücadele yöntemleri geliştirdik. Elektronik cihazlara farklı ve kontrol edilebilir bandroller üreterek kayıp, kaçak oranını düşürdük. Yine, cihaz ithalatlarına ilişkin bilgilerin düzenli olarak kurumumuza aktarılmasını temin ederek kötü niyetli ithalat beyanlarının önüne geçtik.

Kurumun kronikleşmiş alacak davalarında yapılandırmaya gittik ve bu sayede 162 milyon liralık bir meblağı tahsil etmeye başladık. TRT'nin, özel kanalların yayın hayatına atıldığı 1990 yılından bu yana reklam alıp alamaması tartışılmıştır. Çünkü yakın zamana kadar TRT tüm televizyon

ve radyolar için sadece 36 milyon civarında reklam bulabiliyordu. Bugünse reklam bulma işlemini özelleştirdik ve reklam gelirimizi yıllık 113 milyon liraya yükselttik. Aynı zamanda reklam bulma maliyetimizi de yüzde 80 oranında azalttık.

Televizyon vericileri yerleşim merkezlerine taşınarak yayın kalitesi artırıldı ve işletme maliyetleri düşürüldü. Daha az işletme maliyeti olan ve yayın kalitesi çok iyi olan FM verici ağının genişletilmesine ağırlık verildi.

İşletme maliyeti yüksek olan genlik modülasyonlu radyo vericilerinin yatırımından vazgeçildi.

2007 yılında yurt dışı program satış geliri sadece 3.292 dolardı, bugün 2012 yılının ilk beş ayında satış miktarımız 1,7 milyon dolara ulaştı. Yıl sonuna kadar 5 milyon dolarlık satış hedefi belirledik.

TRT kanallarının izlenmesiyle birlikte, TRT'de yayınlanan bazı karakterler de marka oldular ve kurumumuza hatırı sayılır ölçülerde para kazandırmaya başladılar. Örneğin "Pepee" isimli çizgi film kahramanlarımız adına çıkarttığımız dergi, aylık ortalama 100 bin adet satıyor ve hatırı sayılır paralar kazandırıyor.

Pepee, Keloğlan, Çille gibi çizgi film karakterlerimizin promosyon satışları sayesinde bir yılda 1.3 milyon TL gelir elde ettik.

Bugünlerde çok konuşulan "Osmanlı Kıyam" isimli dizimizse daha yayın hayatına girmeden yurt dışı televizyonlarından alıcı buldu. Biz, henüz yayınlanmamış bir diziyi; Türkiye'den sonra yayınlanması şartıyla bölüm başı yaklaşık 140 bin liraya satmayı başardık ki bu bir rekordur.

Marka değerimiz artınca, pazarlık gücümüz de artıyor. TRT OKUL kanalımızı kurarken Anadolu Üniversitesiyle iyi bir anlaşma yaptık. Anadolu Üniversitesinden yıllık 35 milyon lira alarak TRT OKUL kanalımızın tüm giderlerini karşılıyoruz.

Yine, TRT Anadolu kanalımızın yayın sürelerinin bir kısmı geçtiğimiz ay yaptığımız bir sözleşmeyle Diyanet İşleri Başkanlığı'na devredildi. Bu anlaşmadan da TRT, yaklaşık yıllık 25 milyon lira para alacak. Yakın zamana kadar 300 bin liralık arşiv görüntüsü satışı TRT'de büyük bir başarı olarak görüldü. Bugünse yılın ilk beş ayında 1,9 milyon liralık satış gerçekleştirdik.

Sonuç olarak, 4 kanallı, personel ücretlerini ödeyemeyecek duruma gelmiş olan TRT; bugün için 15 televizyon kanalı ile yayın yapmasına rağmen bütçe fazlası veren bir kurum hâline gelmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; TRT'nin son dönemdeki değişimi, sadece teknoloji yatırımı yapmak ya da yeni kanallar açmak değildir. TRT'nin zihni açımlar gerçekleştirmesi, demokrasimize ve barışımıza katkıda bulunması, değerlerimizi yeni nesillere aktarması en büyük görevimizdir.

Göreve başladığım daha ilk gün protokol haberciliğini bıraktırdık. Neyin haber olup olmayacağını da makam sırasına göre değil, önem sırasına göre belirlenmesini istedik.

Ramazan ayında en çok izlenen kanal olan TRT, muharrem ayında da özel yayına geçerek ezberleri bozdu ve halkımızın büyük takdirini topladı.

Kürtçe yayın ile büyük övgü alan TRT, Ermenice bir radyo ile yine dikkatleri çekti.

Ülkemizde yanlış tartan bir terazi gibi yirmi yıldır devam eden rating sistemini TRT'nin cesaretli girişimleri sayesinde yıktık.

TRT'de yasak olan tek kavramın “yasak” sözcüğü olduğunu belirttik.

Halkımızın tüm değerlerinin yanındayız.

Cumhuriyet değerlerinin savunucusu, Atatürk ilkelerinin öğreticisi olan TRT, ilkelerinden taviz vermeden sizlerin desteğiyle başarılarına devam edecektir.

Milletimizin bize verdiği emaneti en iyi şekilde yücelteceğimizden kimsenin şüphesi olmasın.

Sizlere, şahsım, çalışma arkadaşlarım ve kurumum adına teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, önerilere geçiyoruz.

2009 yılına ait 5 adet öneri bulunmaktadır. Şimdi ilk öneriyi okutacağım.

2009 yılının ilk önerisi 2010 yılının 3 No.lu önerisiyle aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

TRT İstanbul Televizyon Müdürlüğü'nde yapılan incelemelerde tespit edilen;

-İstanbul Televizyon Müdürlüğü yerleşkesi kuzeybatı cephesinde mevcut bulunan müştemilat ilişkin açık ihale konusu yapım işinin, işin kısımlara bölünerek doğrudan temine konu edilmesi suretiyle Kamu İhale Kanunu'na aykırı işlem gerçekleştirilmesi,

-İnşaat ruhsatı alınmaması suretiyle Boğaziçi Kanunu'na aykırı işlem gerçekleştirilmesi,

-İstanbul 3 no.lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nca 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun kapsamında tescil edilen ahşap yapının gerekli izinler alınmadan yıkılarak yerine betonarme bina yapılması,

hususlarının TRT Teftiş Kurulu'nca soruşturulması,

BAŞKAN – Evet, cevabı kim verecek?

TRT HABER VE SPOR YAYINLARI DAİRESİ SİKERİ ÖZDEN KAHRAMAN ÇELİK – Genel Müdürlük talimatı ile başlatılan soruşturma tamamlanmak üzeredir. Ancak konuya ilişkin olarak İstanbul 8. İdare Mahkemesinde 2010/1368 Esas numaralı devam eden dava sürecinde; 16/03/2012

tarihinde söz konusu mahkeme tarafından İstanbul 3 no.lu Kültür ve Tabiat Varlıkları Bölge kurulunun 21/04/2010 tarih ve 4341 sayılı kararının taşınmazda yer alan "ahşap yapının 2863 sayılı yasa kapsamında tesciline ve koruma grubunun 2 grup olarak belirlenmesine ilişkin kısmı yönünden yürütmenin durdurulmasına" hükmedilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, arkadaşlarımızın sorularını lütfen not alın, sırasıyla söz vereceğim. Sorulan sorularda teknik hazırlık gerektiren bir husus varsa komisyon tutanaklarının tarafınıza iletilmesinden itibaren on beş gün içinde bu hususlara yazılı olarak da cevap verebilirsiniz.

Öneriyle ilgili olarak Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Tabii, Genel Müdürün öyle bir dramatik konuşmasını dinledik ki yani sanki kendisi yeni bir dahiymiş gibi gelmiş TRT’nin başına. Büyük bir dahi, efendim “Ben geldiğim zaman TRT maalesef dramatik bir noktada idi.”

BAŞKAN – Kamer Bey...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bir dakika canım.

BAŞKAN – Şu öneriyi konuşalım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ama konuşma canım işte. Bununla ilgili...

BAŞKAN – Hayır, konuşma değil. Öneriyi konuşalım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yahu konuşturuyorsun beni kardeşim.

BAŞKAN – Kamer Bey, gerginlik çıkartmayalım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Oraya bir yere geleceğim. Bir dakika, nereye geleceğim?

BAŞKAN – Öneriye geçelim, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Öneriye geçeceğim tabii. Bununla ilgili, bu konuşmayla ilgili.

BAŞKAN – Peki, buyurun bakalım. Ben merakla bekliyorum bakayım, öneriye nasıl başlayacaksınız?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sen bir dinle bakalım.

BAŞKAN – Hadi bakalım, devam edin, bekliyoruz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – “Hadi bakalım.” deme, sen bir sus bakalım.

BAŞKAN – Bak, bir dakika.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yahu sus.

BAŞKAN – Bak, bir saniye, bir saniye.

KAMER GENÇ (Tunceli) – “Sus.” deme. Burada konuşmasını, hitap etmesini bileceksiniz.

BAŞKAN – Bak, Kamer Bey, Komisyon Başkanına veya...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Komisyon Başkanısın, ben de söz aldım konuşacağım.

BAŞKAN - ...burada herhangi bir komisyon üyesine bu şekilde, bu tarzda, hitapta bulunamazsanız, kusura bakmayın.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sen de bulunamazsın.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, içeriğine müdahale etmemeye çalışalım. Yani her bir milletvekilinin takdirine...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yahu, şimdi, biz burada bir şey ediyoruz. Bakın, sabahdan beri on iki sayfalık, Genel Müdürün, bizi hiçe sayan, bilgisiz sayan konuşmasını dinledik.

BAŞKAN – Kamer Bey, ben sizi sadece öneriyle bağlı olarak konuşmaya davet etmek durumundayım, benim görevim budur.

KAMER GENÇ (Tunceli) – O zaman tamam, peki.

BAŞKAN – Buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, tabii, yani Sayın Genel Müdür zannediyor ki bu milletvekilleri Türkiye’de yaşamıyor, kendisi aydan geldi, ondan sonra mucizeler yarattı. Ya diyor ki: “Ben geldiğim zaman TRT haberlerini kimse izlemiyordu.” Şimdi izlemiyor, ben bir gün TRT’nin haberini izlemiyorum, çevremde hiçbirisi izlemiyor. Sebep, sizin, işte, TRT’nin yayın ilkelerine karşı tutumunuz ve yayın ilkeleri. Kanun belirtmiş...

BAŞKAN – Kamer Bey, öneriye geliniz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bir dakika yahu geleceğim. Allah Allah!

Dolayısıyla yani o konuşmanızı keşke burada yapmasaydınız. Ben şahsen bu konuşmayı kendime bir hakaret kabul ettim çünkü yaptığınız bu konuşma icraatlarınıza tamamen ters düşüyor.

İkincisi: Bu tabiat ve kültür varlıklarıyla ilgili bir binayı yıkıyorsunuz. Siz kanun dinlemiyor musunuz? 2863 sayılı Kültür Varlıklarının Korunmasına İlişkin Kanun kapsamına giren bir ahşap yapıyı alıyorsunuz, yıkıyorsunuz yerine betonarme yapıyorsunuz. Bununla ilgili 2009 yılında bir hukuka aykırılık var, hatta Ceza Kanunu’na göre suç sayılan bu işleminizden dolayı hakkınızda soruşturma yapılması isteniyor. Soruşturmayı niye sizin emrinizdeki müfettiş yapıyor? Hem normal, oradaki müfettiş soruşturmayı yaparken o müfettiş soruşturmadan alıyorsunuz, Telekom’dan getirdiğiniz kişiye soruşturmayı yaptırıyorsunuz. E böyle bir şey olmaz arkadaşlar yani. Şimdi, eğer bir hukuksuzluk varsa, bir kanunsuzluk varsa hukuka uygun yani Genel Müdürün emrindeki, özel olarak getirdiği bir müfettişe bu soruşturma yaptırılırsa bu soruşturma olur mu? Tarafsız bir müfettiş kararıyla niye yapmıyorsunuz? Başbakanlık Teftiş Kurulu niye bunu yapmıyor? Sizin emrinizdeki... Ondan sonra 2009’dan bugüne kadar ne kadar bir zaman geçmiş? Hâlâ soruşturma ortada, engelleniyor, savsaklanıyor. Eğer bu soruşturma zamanında yapılsaydı belki siz şimdi ceza giyecektiniz ve o makamda da olmayacaktınız. Onun için, bir defa burada 2009’dan beri başlanan bu yasaya aykırı, 2683 Kültür Varlıkları Kanun Tasarısının açıkça suç saydığı konularda inşaatı... Bir vatandaş gitsin bir kültür varlığı niteliğini taşıyan, kültür varlığı olarak tescil edilen bir yapıya bir çivi çaksın bakalım. Çakabilir mi? Çakamaz. Ama siz diyorsunuz ki buradaki konuşmanın şeyi gibi sanki

layüsel bir kişisiniz, hukuk tanımıyorsunuz, efendime söyleyeyim siyasi iktidar ben yapsam beni, sırtımı okşuyor. Dolayısıyla hukuk dinlemem, kanun dinlemem yıkarım. Teftiş de gelince KİT Komisyonu burada, sizinle ilgili olarak 2009 yılında da bu kararı vermiş hâlâ üç sene geçmiş sonuç alınmıyor. Ne zaman alınacağı da belli değil. Belki bir iki sene daha uzattıktan sonra da zaman aşımına uğruyor. Yani böyle bir hukuka aykırı olarak davranışınızın en azından soruşturmasını yapacak müfettişi, eski müfettişi görevden almayacaktınız. İkincisi: Sizin emrinizdeki müfettişler zaten bu incelemeyi yapmaz. Bana göre Başbakanlık Teftiş Kurulu yapsaydı daha iyi olurdu.

Teşekkür ederim, sonra yine konuşacağım.

BAŞKAN – Ali Bey, buyurun

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) - Teşekkür ederim Başkan.

Çok değerli KİT Komisyonu üyesi arkadaşlarım, şimdi, bu 1'inci öneri ve özellikle konuya şöyle bakmak lazım: TRT, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu, kanunlarla yönetilmek ve kanunlara uymak zorundadır. Bu bir kamunun bir basın kuruluşudur ve buna bağlı olarak denetlemeler de dâhil olmak üzere Türkiye'deki yasalara özellikle titiz bir şekilde davranması gerektiğine inanıyorum ama bu 1'inci maddede baktığımda özellikle TRT'nin kültür ve tabiat varlıklarını özellikle koruması gerekirken, özen göstermesi gerekirken, titiz davranması gerekirken burada bu titizliği, bu özeni, örnek davranış olması gerekirken buradaki bu titizliğiyle birlikte hukuk tanımayan, yetkili projeler ve yetkili makamlarla ve yetkili ihale kanunlarına bakmaksızın “Tek adam, tek kurul” anlayışı içerisinde, “Bu para benim.” anlayışı içerisinde davranış biçimi göstermiştir.

Şimdi, bununla da kalmamıştır. Bu anlayış içerisindeki, bu davranış biçimi içerisindeki süreçte müdahil olmuştur yani kendisi hakkında ve bunun hakkındaki, bu süreç içerisindeki bu paralar; bir, ihale yöntemleri de dâhil olmak üzere bunların soruşturmasında da başmüfettiş Bayram Ali Ertem ve devamında bu başmüfettişin sonucunda değiştirilmesi de dâhil olmak üzere bu süreçle ilgili biraz bahsetmek istiyorum çünkü ayrıca kendisi hakkındaki soruşturmaya da müdahil olmuştur. Onun için de burada çok titizlikle bakmamız gerekir yani siz bir kamuyu yöneten bir Genel Müdür olarak burada ki vekâleten duruyorsunuz, ve ayrıca da konuşacağız, bir süre vekâleten baktığınız bir sürü yönetim kurulu ve müdürlükler de vardır.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Kimden bahsediyorsunuz?

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Sayın Başkan...

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Vekâlet falan yok, ne vekâleti?

BAŞKAN – Bir saniye, bir saniye...

AKYUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sizin var mı başka yönetim kurulu üyeliğiniz Sayın Genel Müdür?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Ne alakası var yani?

BAŞKAN – İbrahim Bey, bir saniye.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Sayın Başkan, arkadaş beni mi denetliyor, ben mi onu denetliyorum bir sorar mısınız?

BAŞKAN – Hayır, bir saniye. Şimdi, tam anlaşılın.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Ben anlayamadım yani.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Siz anlamak... Siz not edeceksiniz, cevap vereceksiniz efendim, anlarsınız, anlamazsınız.

BAŞKAN – Şimdi, İbrahim Bey, size soruyor. Lütfen not alın.

Buyurun, devam edin.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Böyle bir şey yok.

Şimdi, onunla ilgili olarak özellikle bu konuda, toparlarsam, bir: Burada İhale Kanunu parçalanarak verilmiştir. Bu bir suçtur. İki: Burada, Bayram Ali Ertan'la birlikte başlayan ve bununla ilgili devam eden bir süreçte de müdahil olmak doğru değildir, genel, baktığımız süreç içerisinde. Şunu özellikle, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Korumadaki... Benim sorum şu, bir: Burada ihale bütünlüğü niçin bozulmuştur? Niye bir bütünlük içerisinde verilmemiştir? Tabiat korumadaki bu kanunumuza özellikle riayet edilmemiştir? Ve bununla ilgili dosyaların birer suretini rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkanım, ben öneri hakkında değil usul hakkında söz aldım.

Şimdi, Kamer Genç her ağzını açtığında siz Kamer Bey'in gardını bozmaya çalışıyorsunuz sürekli yani ne konuşacağını da unutturuyorsunuz. Daha adam ağzını açmadı ki içeriğinin ne olduğunu ne biliyorsunuz? Yani bir konuşmanın giriş, gelişme, açıklama, sonuç bölümleri vardır, bir giriş yapıyor adam. Her defasında aynı şey oluyor. Bakın, sizden yüz bulan buradaki bir bürokrat da bir milletvekilini azarlamaya çalışıyor. Bu cesareti nereden alıyorlar? Sizden alıyorlar. Sayın Başkanım, bundan sonra sizin de ben üslubunuza dikkat etmenizi istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, eğer komisyonumuzun alışlageldiği, teamül olan çalışma yöntemine sadık kalırsak hiçbir problem kalmaz. Biz sizin nasıl konuşacağınıza, ne konuşacağınıza karışmıyoruz ama sadece sizden ricamız, önümüzdeki önerilerle bağlantılı olarak konuşalım, ondan sonra son kısımda, genel değerlendirmeler kısmında önerilerden bağımsız olarak, kurumun faaliyetleriyle ilgili olarak ne söylemek istiyorsanız söyleyin. Bizim söylemeye çalıştığımız, toplantıyı düzenli götürme anlamında yapmaya çalıştığımız şey budur. Yani siz de bu konuda biraz hassas olursanız kimse kimseyi üzmeden bu toplantıyı götürürüz.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sayın bürokratlar; öncelikle ben de usul hakkında birkaç şey söylemek istiyorum: Denetim zor bir iş. Gerçekten denetim yüzü soğuk bir iş, diğer komisyonlara göre daha zor bir iş yapıyoruz çünkü bir kurumun, büyükçe kurumların bir yıllık hesapları üzerine görüş bildiriyoruz. Doğal olarak idarelerin kendini savunma durumunda olmaları normaldir. İktidarın da kendi yaptıklarını anlatmasını da anlayışla karşılıyoruz. Sayın Başkandan benim de kişisel ricam, çalışma huzurumuz açısından içerik denetimine yönelik müdahaleler gerçekten bizi rahatsız ediyor. Sonuçta buraya gelen herkes milletvekili, hepimiz 10 binlerce oy alarak geldik. Onun için her bir milletvekilinin konuşmasına iktidar, muhalefet saygı duyarak içerik denetimi yapmadan ama gerekirse tabii İç Tüzük'ten gelen yetkileri kullanıp belki konunun dışına çıkmama konusunda nazik bir uyarıyla birbirimizi üzmeden çalışmalarımıza devam edebiliriz.

Ayrıca, kamu yöneticilerinin çalışmaları konusunda hesap vermesi normal. Bize gelen bilgileri iletiyoruz Sayın Genel Müdür. Bize birkaç kaynaktan bilgi geliyor. Burada size düşen herhangi bir milletvekilini, en azından bir demokratik kültür konusunda uyarmadan, yanlış bir bilgi varsa “Bu bilgi yanlıştır, doğrusu şudur.” diye düzeltirseniz daha sağlıklı denetim yaparız. Deminki üslubunuzu ben de hiç takdir etmedim, onu da bildirmek istiyorum.

Öneriyle alakalı konuşacak olursak değerli arkadaşlar, şimdi, TRT'ye bakıyorsunuz yaklaşık 1 milyar dolarlık bir fonu yöneten -aktif ve pasif olarak baktığınızda- bir kurum. En önemli birimi İstanbul Bölge Müdürlüğü ve aslına baktığınızda ihalenin miktarı son derece küçük ama İhale Kanunu'nda açık. İhale Kanunu'nun 5'inci maddesi der ki: “Bu kanunda belirtilen limitlerin altında kalmak amacıyla ihaleler bölünemez.” Yani “Aynı iş birkaç konuya bölünemez.” der. Şimdi, buraya baktığınızda 100-200 bin liralık bir ihaleden bahsediyoruz ama şunun da riskini kabul ediniz ki, yaklaşık 80 trilyonluk bir akaryakıt ihalesi de aynı usulle bölünüyor. Onun için İhale Kanunu'na daha çok dikkat etmeniz gerekiyor. Buradaki ihale büyüklükleri itibarıyla baktığınızda ben bunun bir dikkatsizlik olduğunu, ben bunun bir ihmal olduğunu düşünmek istiyorum ama sonuçta İhale Kanunu'na açık bir aykırılık söz konusudur.

Diğer bir husus, Kamer Bey'in dile getirdiği husus yani denetim sırasında müfettiş görevlendirmesinde bir değişme olmuş mudur? Değişme olmuşsa hangi müfettiş görevlendirilmiştir, bunun sebepleri nelerdir?

Bir de şunu söyleyeyim değerli arkadaşlar: Denetime müdahale bence o kurum için en sağlıklı bir yöntemdir. Çünkü o sırada, görevde olduğunuz sırada denetçinin görüşü elinize gelirse en azından hatayı görüp düzeltme şansınız olur ama bu tip müdahaleler bizim gibi, özellikle denetimin aktif tarafında olması gereken muhalefet partilerini son derece rahatsız etmektedir. “Haksız, hukuksuz

ve usulsüz bir müdahale mi var?” “Acaba işin gizlenen bir kısmı mı var?” diye düşündürmektedir bizi. Sayın Genel Müdür bu konuda bir açıklama yaparsa çok mutlu olurum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Mevlüt Bey, buyurun.

MEVLÜT DUDU (Hatay) – Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri; ben öneri üzerinde bazı tespitlerimi söyleyeceğim yalnız bununla bağlantılı birazdan geneli hakkında da bazı açıklamalar yapacağım. 2009 yılının 1’inci önerisi, 2010’un da 3’üncü önerisi sanıyorum birbiriyle bire bir aynı ve verilen cevaplar da noktasına, virgülüne varana kadar aynı. Ben, bir defa bunu Türk milleti adına denetleme yapan buradaki buradaki bu değerli komisyonun bir üyesi olarak ciddiyetsizlik olarak kabul ediyorum. Öneride 3 tane tespit var, üç aşamalı bir öneri. Bir, işle ilgili, inşaat işiyle ilgili, bir Kamu İhale Kanunu’na aykırılık söz konusu. İşin kısımlara bölünerek doğrudan temine konu edilmesi suretiyle Kamu İhale Kanunu’na aykırı işlem yapıldığı Sayıştayca tespit edilmiş. Boğaziçi Kanunu’na aykırılık var ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu’na da aykırılık var. Ancak verilen cevaba baktığım zaman, üstelik, hem 2010 hem 2011’de verilen cevaplar biraz önce de söylediğim gibi aynı. Sadece üçüncü bölümle ilgili bir cevap söz konusu. Bir de “Soruşturma tamamlanmak üzeredir.” diye son derece yüzeysel, gayriciddi bir açıklama var. Kusura bakmayın, ben bu cevapları Komisyonun bir üyesi olarak, bir milletvekili olarak içime sindiremiyorum ve bunları da cevap olarak kabul etmiyorum bu cevapları ve Sayın Genel Müdürün öncelikle bu konularda burada tatmin edici cevap vermesini, ondan sonra yorum yapacağımı tekrarında belirtmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İbrahim Bey, buyurun.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Sayın Vekilimize karşı yaptığım, söylediğim bir şey eğer kendisini incitmişse, ben özür diliyorum. Ama biz buraya hakaret işitmeye de gelmedik. Yani konuya başlarken eğer birtakım... Bürokratız, nasıl milletvekillerimiz onurlu insanlarsa, onlara biz saygı duyuyorsak, biz de kendi işimizi yapmaya çalışıyoruz. Onun için, yani hemen girişte bizi hırpalamaya çalışmak bizi üzüyor. Tabii ki biz de bir kamu hizmeti görüyoruz. Ama böyle bir şey yok. “Aydan mı geldiniz?” ne demek efendim? Biz aydan falan gelmedik. Yani böyle bir üslup olabilir mi yani?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Konuşmanızın başlangıcına bakarsanız.

BAŞKAN – İbrahim Bey, siz lütfen sakin olunuz. Yani bu toplantıyı bu şekilde devam ettirmeye çalışalım, olur mu?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Sayın Başkanım, müfettiş değiştirilmiştir, doğrudur. Ancak Müfettiş Muhsin Alkan idari yargı kararıyla yürütmenin durdurulması kararı gereği

geri kurumuna iade edilmiştir. Fakat daha sonra, biz hatta kurum olarak savunma bile yapmadık. Ama yürütmenin durdurulmasını bir üst mahkeme kaldırmış ve müfettiş tekrar kuruma döndüğü için...

BAŞKAN – Bu konuyu biraz açın. Nedir yani kuruma dönmek vesaire? Çünkü üye arkadaşlar bilmeyebilir.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Kamu kurumlarından TRT müfettiş alabiliyordu. Biz bunu olabildiğince de kısıtlı tuttuk. Fakat sınav gereği aldığımız müfettişlerin bir kısmı başka kamu kurum ve kurumlarındaki sınavları kazandıkları için kurumdan ayrıldılar ve bir müfettiş açığımız oluşmuştu. Çünkü kanal sayımız arttı. Biz denetimi olabildiğince anlık yaptırmaya çalışıyoruz. Böyle bir derdimiz olsa başta biz bu işe müfettiş görevlendirmezdik, bu olayı kapatmaya çalışırdık. Aykut Milletvekilimiz söylediler. Aslında bu olay bir zühuldür. Yani altı üstü 200 bin liralık bir iş. Ayrıca, bu iş bölünerek yapılmış. Yani bir para kaybı, kaçırması yok. Kesinlikle katılıyorum. İhale mevzuatına aykırı bir tutum ama bu bir yanlışlık eseri ortaya çıkmış bir tutum.

İkincisi, mahkeme kararı yanımda. Ben o binayı gördüm. Bina Kültür Tabiat Varlıkları Kurulu kapsamında bir bina değil. Ama ne zaman ki inşaatla başladık, kurum içinden bazı arkadaşlarımız ilgili yerleri harekete geçirerek binayı daha sonra, inşaat başladıktan sonra kayıt altına aldılar. Biz de bunun üzerine yargıya müracaat ettirdim İstanbul'a ve şu an yargı kararı geldi. Dün değil, önceki gün sanıyorum yürütmeyi durdurma verdi. Şimdi, ben eğer bu soruşturmayı erken bitirmiş olsaydım arkadaşlara haksız bir ceza vermiş olacaktım. Ayrıca, konunun muhatabı ben değilim. Ben kurumun genel müdürüyüm ve biz teftişe talimat veren insanlarız. Yani işi onaylayan makam ben değilim. Onun için, biz olabildiğince olayları şeffaf, objektif, insanların önüne süren şekilde koyduk. Bu da mahkeme kararı. Arz edeceğim bütün milletvekillerimize. Onun için biz doğru bir şey yapalım istedik.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Görelim o mahkeme kararını.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Tabii, memnuniyetle. Hemen bunu çoğaltıyor ve size takdim ediyoruz.

Ayrıca, bu mahkeme kararında kısmi bir kabul var. Orada bir su kuyumuz var. O su kuyusunun da özellikle içini temizlettik ki kültür tabiat varlıklarına uygun davranalım diye. Yoksa biz kesinlikle TRT olarak bir Kültür Tabiat Varlıkları Kurulunun kaydında olan bir şeyi yok etme, onu ortadan kaldırma değil. Ayrıca, bu bina TRT'nin 1980'li yıllarda mutfakla ilgili bir program çekmek için yaptırdığı bina, çok kötü gözüküyordu için de biz bunu yeniledik. Yapılan iş bu ama tabii ki teftişe tabii tutuluyor. Biz zaten her şeyimizle ortadayız. Ayrıca, TRT'de hiçbir şeyi gizleyemezsiniz, hiçbir şeyi. Onun için, her şeyimiz ortada, şeffaf. Zaten paralar konusunda eğer bu 14 kanala çıkmış olmamıza rağmen para biriktiriyorsak, bunun nedeni budur.

Ayrıca, tabii sayın vekilimiz vekâleten olduğunu söyledi. Vekâleten yok. Biz İstanbul Müdürünü asaleten görevlendirdik. Ancak vekâlet olayı doğru, benimle ilgili değil bu, İstanbul Müdürüyle ilgili ama sanıyorum yanlış bilgi vermişler veya yanlış okudular. İstanbul TRT Müdürü aynı zamanda Arapça kanal koordinatörü Sayın Başbakana danışman olarak alındığı için Sefer Turan kanal boş kaldı. Sayıştay denetçilerine de söyledim. KİT alt komisyonunda gündeme getirdiklerinde arkadaşlarımız “Bildiğiniz isim varsa hemen atayacağım.” dedim. Hâlâ bana isim vermediler. Çünkü zor.

BAŞKAN – Sayıştay denetçileri niye isim versin size?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Hayır, arkadaşlarımız eleştirmişti bizi. Yani “İş birden kişiye veriyorsunuz.” diye. Onun için, konunun detayı bu. Tekrar Muhsin Alkan kuruma geri döndüğünde de biz o soruşturmayı dosya kendisinin olduğu için verdik. Ha, geciktirmemizin nedeni de şu yargı kararıydı. Bundan sonra cezalandırılması gereken kısımda cezasını vereceğiz varsa teftiş raporuna göre. Bu yargı kararı gereği yapılması gerekeni de yapacağız.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, Sayın Genel Müdür açıkladı. Açıkladığını da siz anladınız mı? Diyor ki: “Müfettişi dışarıdan aldık, yürütmenin durdurulması verildi. Yürütmenin durdurulması kaldırıldı.” Ya, de ki: “Falanca müfettiş, görev verdiğiniz müfettiş nereden...” Sizin müfettişinizdi. Onu görevden aldınız. Yani bizim bildiğimiz o. Telekom’dan gelen müfettiş atadınız. Ayrıca, yani burası diyorsunuz ki: “Kültür varlıkları kapsamında değildi.” Bir defa bu kültür varlığı olarak bu tescil edilmiş mi, edilmemiş mi? 2863 sayılı Kanun’a göre kültür varlığı olarak tescil edilmiş mi, edilmemiş miydi? Tescil edilmişse 1’inci derecede kültür varlığı mıdır, 2’nci derece kültür varlığı mıdır, 3’üncü derece kültür varlığı mıdır? Burada da öyle demişsiniz ki: “Efendim, mahkeme bunu 2’ci grup olarak belirlemiş.” Mahkeme bunu 2’nci grup olarak belirleyemez. Bu Kültür Varlıkları Kanunu’na göre, kültür varlığı sayılmasına ilişkin bir kurul var. O kurulun verdiği karar nedir, onu öğrenelim. Yani bu kadar bize kapalı vermeye gerek yok. Diyorsunuz ki... Zaten eğer Kültür Varlıkları Kanunu’na göre tescil edilmiş bir kültür varlığı olmasa zaten sizin yıkmanızla herhangi bir problem olmaz. Ama siz kültür varlığı olarak tescil edilen ahşap bir yapıyı yıkıyorsunuz, betonarme getiriyorsunuz. Sayıştay raporunda da geçen bu. Dolayısıyla burada açıkça Ceza Kanunu’na da aykırı bir suç işlemişsiniz. Çivi çakmak bile suçtur. Yani siz de biliyorsunuz.

Dolayısıyla burada, yani açık söyleyeyim, söylediğiniz... Yani mahkeme nasıl bunun şeyini değiştirebilir? Yani mahkeme değiştiremez. Yani o konuda mahkemenin karar verebilmesi için evvela dava açılır. Davada bilirkişi tetkikatı yapılır. Bilirkişi tetkikatı sonunda bir yürütmenin durdurulması

verilmişse, onu da bilmiyoruz. Yani o kadar kapalı bir şey söylemişsiniz ki, onun için pek verdiğiniz cevap hiç tatmin edici değil.

Teşekkür ederim.

O kararı da göreyim bakalım.

BAŞKAN - Ali Bey, buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Efendim, önce Sayın Genel Müdür herhâlde bizi, hiç bürokrasi ya da hiçbir şey -onu özellikle söylemek istiyorum- anlamayarak inancıyla bakmayın bizlere. Şunu özellikle söylüyorum:

Bir, burada tekrar ben çok açık konuştum. Burada çok olan net, bir inşaatla başlayacağınız zaman içindeki tadilat da olsa yapması gereken, hukuken ve İmar Kanunu'na göre uymanız gereken usuller vardır. Burada, bırakın TRT'yi, her vatandaşın uyması gereken usuller vardır. Siz bize öyle anlatıyorsunuz ki neredeyse yani bunu, yazdıkları suç hâline gelir hâlde ben cevap aldım sizden. Yok böyle bir... “Bir mutfak yapacaktım.” diyor. Böyle bir şey yok. Yani ihalenin yapılmamasının doğru olduğunu kabul ettiniz. Siz TRT Genel Müdürüsünüz. Bir İhale Kanunu'na herkes uymadığı zaman suç olduğunu ve hukuken de cezasının olduğunu bilirsiniz ve bütün koca kurumu yöneten insansınız. Yani burada ben çok usulde çok fazla girmek istemedim ama bir, inşaat yapılırken Kültür ve Tabiat Varlıkları ben bunu değil de sonra... Yani sordunuz mu? Cevabınız var mı? Dilekçeyle sordunuz mu? İnşaat ruhsatı baştan müracaat ettiniz mi? Boğaziçi kanunlarına göre oradaki işlemleri yaptırdınız mı? Elinizde bilgiler var mı? Bu dosyanızda var mı? İnşaat ruhsatına başvurdunuz mu? Sonra kullanma ruhsatına başvurdunuz mu? İhale dosyası açtınız mı? İhale dosyasıyla ilgili bunu niçin parçaladınız, niye gerek duydunuz? Bu soruları ben çok net sormak istemedim anlarsınız diye. Bunlarla ilgili bilgi istedim. İhale bir bütündür. İnşaatı bölme şansınız yok İhale Kanunu'nda. Bir bütün olarak yapmak zorundasınız. “Ben, işte, camını ayrı birisine...” Yok böyle bir şey, kanun bu. Yani burada da kendiniz de söylüyorsunuz.

Onun için, bizim buradaki anlayışımızı söylemek de bu. Teftiş kurulunda başmüfettiş konusu da çok önemlidir. Yani hiçbir yerde böyle bir anda bunun değiştirilmesi doğru değildir yani ertelenmesi ya da sizin ifadenizle. Böyle bir anlayış da yok. Yani kamuda devlet yönetiminde, soruşturmada böyle bir usul yok. Yani böyle bir başka türlü anlarız onu. Her vatandaş başka türlü bakar. Bunun karşılığında cevap da bu değildir. Yani az önce arkadaşların verdiği gibi.

Yine bununla ilgili, az önce müdürle ilgili dediniz ki: “Buraya birisi varsa atarım.” Böyle bir usul de yok. Yani sokakta “Ben şöyle atayacağım, böyle atayacağım.” Her şeyin liyakati vardır, atama usulü vardır, TRT'nin kendine göre belli şeyleri vardır. Yani böyle bir üslubu da, tutanaklara geçti, söylediniz. Yani benim söylediklerim de... Yani ben biraz çok açmadım derin ama siz ifade ettiniz. Ben bunlara çok derinlemesine girmek istemedim. Yani bilgilerimizin akışı da demek ki bize doğru

gelmiş. Yani siz “Akışı nereden duydu?” falan demeyin. Bunları biz başka duymuyoruz. Buradaki belgelerle bildiğimiz için söylüyoruz, buradaki belgelere dayanarak. Elinize bu Sayıştayın bizim adımıza, halkın adına denetleyen arkadaşlardan okuyoruz. Yani buradan, tersinden tutup bizi buradaki kitabı ters okutmayın. Buradaki arkadaşların hepsi üniversite mezunu, hepsi belirli yerden gelmiş. Burada boş bir milletvekili yok Sayın Genel Müdür.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, İbrahim Bey, arkadaşlarımızın anlamak istedikleri husus burada birkaç farklı konu var. Bunlardan bir tanesi...Onları net ortaya koyalım da. Siz dediniz ki: “Buradaki yapı tescilli bir yapı değildi –yanlışsa düzeltin- sonra da biz bu işin inşaat işine başladıktan sonra tescil işlemleri başlatıldı.” dediniz. Birinci husus bu, açıklanma istenen husus.

İkincisi, şu müfettiş görevlendirme hususunu lütfen bir daha izah edelim. Yani siz şunu mu söylüyorsunuz? “Bizim TRT Genel Müdürlüğündeki müfettişlerimiz yetersiz olduğu için biz diğer kurumlardan müfettiş mi aldık?” dediniz ve o daha sonra o müfettiş geri mi gitti, nasıl gitti? Yani oradaki yürütmeyi durdurma meselesi girdi tekrar, bir mahkeme konusu girdi müfettiş konusunda. Onu da bir ortaya koyalım. Herhâlde bu son davayla ilgili olarak konuyu da biraz daha açarsanız konu net anlaşılmış olur.

Buyurun.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Sayın Başkanım, müfettişle ilgili konu Muhsin Alkan adlı bir arkadaşımızın kurumda müfettiş olarak çalışırken verdiğimiz bir görev. Ama bu arkadaşımız Türk Telekom’dan gelen, daha doğrusu havuza düşmüş ve havuzdan aldığımız bir arkadaşımız. Kurumda görev yapıyorken kendisine verdiğimiz bir dosyadan sonra bir sendikanın açtığı dava neticesinde yürütme durdurma almıştır sendika ve o arkadaş tekrar havuza dönmüştür. Kurum olarak bizde belki bunun doğru olabileceğini düşünerek savunma bile yapmadık. Ama şahıs kendisi, Muhsin Alkan adlı müfettiş arkadaşımız kendi savunmasını yapmış ve biz üst mahkemeden yürütmeyi durdurmayı kaldırtmış ve kuruma tekrar geri dönmüş. Kendisinin kurumda olmadığı dönemde bu soruşturmanın devam etmesi için bir başka arkadaşımıza vermişiz. Kendisi kuruma geldiğinde bu soruşturmayı tekrar devam etmek üzere asli dosyayı takip eden arkadaşımız olduğu için kendisine iade edilmiştir. Konunun aslı bu. Yoksa...

BAŞKAN – Tamam, bu anlaşıldı. Yani siz havuzdan aldığınız arkadaşın tekrar havuza düşmesi ve sonrasında tekrar kuruma geri dönmesiyle “Dosyayı ilk kendisine iade ettik.” diyorsunuz.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Evet. Bunun bir bilgi eksikliği, kopukluğu olmaması adına...

BAŞKAN – Şu anda dosya aynı arkadaşta mı?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Evet efendim, aynı arkadaşta.

BAŞKAN – Dosya şu anda aynı arkadaştaymış.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Telekom’ dan gelende mi?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Hayır efendim, Telekom’ dan değil de Telekom’ dan havuza düşmüş.

BAŞKAN – Havuzdan gelen arkadaş...

KAMER GENÇ (Tunceli) – İlk müfettiş, son müfettiş...

BAŞKAN – Kamer Bey, ilk müfettiş aynı müfettiş. İlk müfettiş Telekom’ dan havuza düştükten sonra TRT’ ye geliyor, dosya kendisine veriliyor, daha sonra sendikanın açtığı dava sonucu bu arkadaşlarımız tekrar havuza düşüyor, sonra davayı kazanarak tekrar TRT’ ye geliyor. Yani ilk verilen müfettiş şu anda tekrar dosyayı almış.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Evet efendim. İlk müfettişle son müfettiş aynı arkadaş olduğu için yani biz... İzin verirseniz, eğer sakıncası yoksa İstanbul TRT Müdürü burada. İnşaatla ilgili kısmı, yani bu inşaatın sürecini çok kısa özetlesin. Bizden daha sağlıklı bilgiye sahip olursunuz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Müsaade ederseniz. Yani şu anda Bayram Ali Ertem mi bu işi yürütüyor, yoksa Muhsin Alkan mı?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Sayın Milletvekilim, Muhsin Alkan dosya kendisindeyken geriye dönmesi dolayısıyla biz Bayram Ali Bey’ e dosyayı verdik. Muhsin Bey tekrar kuruma döndüğünde dosyayı daha önce o takip ettiği için kendisine iade ettik. İşin aslı bu özetle. Yoksa Bayram Ali Bey’ den alıp dosyayı Muhsin Bey’ e vermedik.

BAŞKAN – Anlaşıldı mı Kamer Bey?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bana gelen bilgi tersine.

BAŞKAN – Buyurun.

İSTANBUL TRT MÜDÜRÜ ŞAKİR ÖZBEK – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; saygılarımı sunuyorum.

Buradaki tescil davasıyla ilgili ve inşaatla ilgili kısa bilgi arz edeceğim. Bu sahada yapılan, birkaç doğrudan temin kapsamında yapılan birkaç tadilat var. Sayın Sayıştay üyelerimiz bu tadilatları bir bütün ihale kapsamında yapılması gerektiği bu noktadan bölündüğü kanaatiyle soruşturma açılmasını önermişlerdi. Bu soruşturma devam ediyor. Diğer taraftan tescil kararının iptal davasına gelince TRT olarak biz bu Ulus 75 parsel dediğimiz alanda plan tadilat talebimize Boğaziçi İmar Müdürlüğü ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu birlikte plan tadilatı kapsamında mahallinde keşfe geldiler. Konu plan tadilatı idi ve bu alandaki keşiflerini yaptıkları sırada bir üyenin buradaki barakanın, ahşap, çökmüş bir barakanın fotoğrafını çekmesi neticesinde burada tadilat devam ederken buranın tesciline karar verdi. Yani 2010 yılı Nisan ayının sonunda tescil edilmiş bir yapı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Yani inşaat başlama tescili yok mu?

İSTANBUL TRT MÜDÜRÜ ŞAKİR ÖZBEK – Hayır. Yani inşaat başladığında tescilli bir yapı değildi burası. Bunlar süreç belgelerle de sabit. Bu karar tarafımıza geldiğinde TRT’ye, TRT Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun tescile ilişkin kararının hukuka uygun olmadığı, yapının kültürel bir özellik arz etmediği nedeniyle 8. İdare Mahkemesinde bu idari kararın iptali davası açmıştır. Bu kapsamda da zatiâlinize arz ettiğimiz mahkeme kararıyla da buranın yapılan bilirkişi incelemesinde gerçekten tescile konu olmayacak bir yapı olduğundan dolayı yürütmeyi durdurma kararı verilmiştir. Konu budur.

Arz ederim.

BAŞKAN – Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, bakın, İstanbul ili Beşiktaş ilçesi Kuruçeşme Mahallesi tapunun şu ada ve parsel numarasında kayıtlı, mülkiyeti TRT Genel Müdürüne ait gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun 14/12/1974 gün ve sayılı kararıyla tespit ve ilan edilen Boğaziçi sit alanında 2960 sayılı Boğaziçi Kanun kapsamında ve gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun 24/06/1983 gün ve 15175 sayılı Kararı’yla tescil edilmiş. Sizin getirdiğiniz tabii...

MEHMET GELDİ (Giresun) – Tescil...

KAMER GENÇ (Tunceli) – İşte, tescilli gayrimenkul canım. Eski eser olarak...

BAŞKAN – Aynı yer mi? Hangi bina?

Şimdi, bakın, şunu bir açığa çıkartalım. Genel Müdürün ifade ettiği husus “Mevcut var olan tescilli binaya bir çekim için biz ek bir yapıldı.” diyor daha önce. Çekim için yapılan ek bina. Sizin okuduğunuz mevcut ana binanın kendisine ait tescili olmasın. Onu bir dikkatlice ortaya koyalım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şöyle diyor işte: “Kayıtlı mülkiyeti TRT’ye ait bina.” diyor. Arkasında Genel Müdür bu kararı, değiştirme kararını 2012’de almış.

BAŞKAN – Peki, o zaman mahkeme kararı ne Kamer Bey?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır, mahkeme kararı da 2012’de bunlar Anıtlar Yüksek Kuruluna başvurmuşlar, Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul 3 numaralı Kültür Varlıkları Koruma Kuruluna başvurmuşlar. Burayı eski eser olarak yine tesciline ilişkin hâlin devamına ve 2’nci derecede korunması gerekli eski eser olarak kabul edilmiş. Buna karşı bir dava açılmış. Bir yürütmenin durdurulmasını vermiş. Onu da uzun uzadıya incelememiş. Yani bu tescilli bir gayrimenkuldür. Hiç öyle bahsedildikleri gibi değil. 1970’de tescil edilmiştir. 1974’ten sonra gelen bir olay. Sonra Boğaziçi sit alanı içinde de kalmış. Sonradan da bu ihtilaf çıkınca TRT herhâlde gitmiş Anıtlar Kuruluna, demiş: “Ya, bunun numarasını değiştirelim.” diye yeniden başvurmuş. Onlar da tabii buna göre arkadaşları zor durumda bırakmamak için bir karar vermişler ama o karar da tam lehlerine değil ve onun üzerine de açılan davada bir yürütmenin durdurulması kararı verilmiş ama o da tam anlaşılıyor.

Yani ikinci grup olarak belirlenmesine. İkinci grup olarak verilen ikinci tabiat varlıkları eserinin de yıkılması mümkün değil. Yani o da var yani. 1'inci ve 2'nci derecedeki eserlerin yıkılması mümkün değil.

BAŞKAN – Mehmet Geldi Bey, buyurun.

MEHMET GELDİ (Giresun) – Sayın Başkanım, burada bahsedildiği gibi daha önceden bölgenin tamamıyla ilgili tescilli bir bölge olduğuna dair plan var. Bu plan içerisinde bu bölgeyle, parselin söz konusu edilen kısım 21/4/2010 tarihinde ahşap bina tescilli eser olarak tescil ediliyor. Bu tescile idare mahkemesinde dava açıyor. Açıldıktan sonra idare mahkemesinin birinci kararından sonra yürütmeyi durdurma talebiyle dava açıyor TRT Genel Müdürlüğü ve ahşap binayla ilgili yürütmeyi durdurma talebi kabul ediliyor ama su kuyusunun tescilli eser olduğunu ve su kuyusuyla ilgili taleplerini de reddediyor. Bugünkü hâliyle tekrar etrafıyla birlikte tespit edilip tespitlerinde mahkemeye, kurula göndermesi isteniyor. Olay bu. Yani önceden tescilliydi, değildi, o şekilde değil yani. Dolayısıyla şu anda mahkeme kararı...

BAŞKAN – Arkadaşlar, şunu bir Sayıştaya soralım mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, şimdi müsaade ederseniz bu konu da zaten soruşturma konusu oldu bu.

BAŞKAN – Soruşturma konusu olduğunu zaten biliyoruz. Bizim öğrenmek istediğimiz şey, Kamer Bey diyor ki: “Bu bina 83'te tescilli.” Sayın Genel Müdür, Bölge Müdürü, Mehmet Geldi Bey de diyor ki: “Tescilli olan şey başka, o imarla ilgili olarak bu alanın tescili orada...”

MEHMET GELDİ (Giresun) – Tescilli plan içerisinde...

BAŞKAN – ...tescilli plan içerisinde, ahşap bina sonradan yapıldı, sonradan tescil edildi.” diyor. Siz ne diyorsunuz? Ne çıktı ortaya?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. İsterseniz bu konu hakkında biraz kısa bilgi vermek isterim.

Şimdi, Yapı İşleri Daire Başkanlığının TRT İstanbul Bölge Müdürlüğünde 2008 tarihli bir yazısını okumak isterim. Bu kendisi bir iç yazışma: İstanbul Televizyon binasına ait arazide atıl hâlde bulunan iki eski taş binanın onararak faal duruma getirilmesi hususunun Sayın Genel Müdürümüzün İstanbul Televizyonuna teşekkürleri sırasında kendileriyle şifahi olarak görüşüldüğü, Ankara'dan gelecek genel müdürlüğümüz personeli için alternatif bir çalışma mekânı olmak üzere tetkiki yapılarak konuyla ilgili bilginin müdürlüğümüze bildirilmesi ilgide istenmiş.

Yapı İşleri Dairesi Başkanlığının İstanbul Televizyon Müdürlüğüne cevabı: Zincirlikuyu Caddesi'ne cepheli iki taş binadan içeri doğru takriben 2,8 ile 3,64 metre derinliğinde belediye lehine tapuda yola terk yapıldığı. Bu iki yapılan binanın belediye lehine yola terk edilmiş. Ayrıca, taş binaların bulunduğu kısımlar imara göre koruluk alan içerisinde kalmaktadır. Diğer taraftan, bu alan

içerisinde yaklaşık 2.575 metrekarelik tevsi alan projesi hazırlanarak imar planına işlenmek üzere Boğaziçi İmar Müdürlüğüne intikal ettirilmiştir. Boğaziçi öngörünüm ve sit alanı dâhilinde kalan arazide gelişigüzel yapılan ruhsatsız yapılaşmalardan dolayı, örneğin sacdan yapılan dekor atölyesi, marangozhane, üstü kapalı garaj vesaire barakalardan dolayı inşaatı devam eden film çekim stüdyosu binasına ait tadilat ruhsatı alınamamaktadır. Bu nedenle, Başkanlığımız dâhilinde herhangi bir yapılaşma yapılmaması, yapılaşma amacıyla muhtelif kurum ve kuruluşlara resmî yazışmalarda bulunulmaması gerekmektedir.

Daha sonra yeni İstanbul Müdürü atandığı zaman, tabii, bu bir önceki müdürün cevabıydı. Bu iki taş binayı herhangi bir izin almadan, Boğaziçi imar alanında çünkü, doğrudan tamir ediyorlar. Niye bölüyor? Çünkü ruhsatsız bir yapı. Açık ihaleye çıkması zaten mümkün değil.

İkincisi, zaten bunlar istisna kapsamında da değil. Bildiğiniz gibi yapım işi ve bu tamirat değil, tamamen yapım işi çünkü temelden söküp üzerine yeni bir bina konuluyor. Şimdi, birinci binanın biz tespit ettiğimiz bu altı parça ama daha fazla olduğunu tahmin ediyoruz. Tabii, müfettiş raporunu bekliyoruz çünkü biz kısa süreli bir seyahatimiz vardı. Diğer binayla ilgili kim yaptı, onu bilmiyoruz yani konuyla ilgili bir belge yok, harcama belgesi yok. Boğaziçi İmar Kanunu'na doğrudan aykırı çünkü izin yok, ruhsat yok. Şimdi, biz tabii İstanbul'a gittiğimiz zaman bu binalarla ilgili özellikle değerli binalar olduğu için devamlı bilgi alır, gideriz. Şimdi, burada bir ana bina var ruhsatlı. Bunun yanında ruhsatsız binalar var. Kurum bu binalara ruhsat almak için ilgili birimlerle bir çalışma yapıyorduk.

BAŞKAN – Ruhsatsız bina nasıl tarihî eser oluyor?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – O değil Başkanım. O iki binaya daha sonra... Yani o yerleşke içerisinde şu an kullanılan ruhsatsız bina...

BAŞKAN – Yani biz anlamaya çalışıyoruz, siz de açtınız, açtınız... Bir şey anladınız mı?

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Biz çok iyi anladık...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, buradaki arkadaşların yani çok fazla vakitleri yok.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Ama konu çok geniş olduğu için Başkanım başka çaresi yok.

BAŞKAN – Anladım da arkadaşlar, iki saattir bir şeyi çözmeye çalışıyoruz. Şunu herkesin anlayabileceği basitlikte lütfen ortaya koyun.

Yusuf Bey...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, müsaade ederseniz bir cümleyle ben konuyu özetlemek istiyorum.

Şimdi, burası anladığım kadarıyla ben görmüş değilim, arkadaşlarımız gördüler. Bir kere burası Boğaziçi öngörünümde herhâlde, öyle zannediyorum. Öngörünümde olduğu için biliyorsunuz İstanbul'da ben yıllarca yaşadım. Boğaziçi öngörünümde kesinlikle inşaat ruhsatı olmadan hiçbir şey

yapamazsın. Çok sıkı bir imar kanunu var, Boğaziçi Kanunu var. Onun için, ruhsatsız olması büyük bir hata yani fahiş bir hata.

BAŞKAN – Ne zaman? Önce mi olmuş bu?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Ruhsat yok efendim. Zaten bizim önerilerimizden bir tanesi de “Boğaziçi Kanunu’na göre ruhsat alınmamış.” diyoruz biz zaten burada.

BAŞKAN – Ya, tamam vatandaşla birlikte devlet de kaçak bir yapı yapmış zamanında. Durum onu gösteriyor.

Buyurun.

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Şimdi, bu önerinin son paragrafta “İstanbul 3 No.lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında tescil edilen ahşap yapının...” diyor. Bu Sayıştay denetçisi arkadaşlar bunu yazarken öneriye hangi tarihte tescili yapıldığını tespit etmişler mi acaba? Bu tarihi verseniz mesele bitecek yani tartışma. Şu tarihi verseniz, bu tartışmalar olmayacak.

BAŞKAN – Buyurun. Söyleyin, bir daha söyleyin, tekrardan bir şey olmaz.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 2009 raporumuzda 58’inci sayfada gayet açık, net bir şekilde yazılmış bu: “İstanbul 3 No.lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 21/4/2010 gün 4341 sayılı...

BAŞKAN – 2010 yılında?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Tabii, tabii, 2010 yılında.

Şimdi arkadaşlar, söz isteyen 4 arkadaşımız daha var.

Buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Efendim, konuyu farklı boyutlara çekmenin anlamı yok. Bir resmî kuruluş ya da bir şahıs bir ihaleye çıkması için bir işin mutlaka resmî kuruluştan ruhsat alması lazım. Bu tarihî eser olur, olmaz, başka bina olur olmaz, tescillidir, değildir, konuyu saptırmanın anlamı yok. Yani ben söylüyorum aslında, konu bu.

Bir, kurum tadilat ruhsatı almış mıdır? Bunun içeriği onlar, ruhsatın içeriğidir. Yani o kuruma sormuş mu? İki, kullanma ruhsatı almış mıdır işi bitirdikten sonra? Üç, bu ruhsatlar alındıktan sonra ihaleye çıkar. İhaleyi İhale Kanunu’na göre yapmış mıdır? Elinizdeki İhale Kanununa göre keşifler neler yapılmıştır, ne istiyorsunuz, keşifleri var mıdır? Dosyası hazır mıdır? Kaça bitirdiniz ve burada bu binaların bütünlüğünü bu ruhsata uygun olarak yaptınız mı? Soru bu kadar basit.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkanım, şimdi, burada bir usulsüzlük yapılmış ve ben iddiayla söylüyorum, mahkeme de bu usulsüzlüğe alet edilmiş. Yani bir keşif yapmışlar. Keşifte ben

şimdi karara bakıyorum. Tabii, TRT' nin iddiası hem oradaki tulumba ve üzerindeki mekanik aksam da bir işe yaramadı, tarihî değeri yok, hem de binanın ama ben tutanaklara geçsin diye söylüyorum. Maalesef yakın tarihlerde yapılmış olduğu anlaşıldı diye bir mahkemede keşif zaptı var karardan anlaşıldığı şekliyle. Yani yakın tarihi yirmi yıl mı, elli yıl mı, yüz yıl mı, yüz yirmi yıl mı, belli değil. Bu anlamda, yarın da bu mahkeme yürütmeyi durdurma kararı vermiş olması, asıl kararın da söz konusu davayı reddetmeyeceği anlamına gelmeyeceğinden yani TRT burada biraz işi zorlamış, mahkemeyi de kendine uydurmaya çalışmış. Ben tutanaklara geçsin diye söylüyorum.

BAŞKAN – Evet, şimdi, değerli arkadaşlar, anlaşılan o ki bir taraftan mahkeme yürütmeyi durdurma vermiş, süreç de devam ediyor.

Yusuf Bey, ne diyorsunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, biz soruşturmanın sonucunu beklemek üzere izlenmesini istiyoruz.

BAŞKAN – Evet, önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 no.lu öneri okutuyorum:

2 no.lu öneri aynı zamanda 2010 yılının 4 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir. Birlikte işleme alacağım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – **Öneri 2-** : Kurumun İstanbul Televizyon Müdürlüğünün, Tepebaşı Stüdyosu önünde bulunan otopark alanı ile ilgili olarak; mülkiyetinin Kuruma ait olmadığı hususunda ihtilaf olmayan ve üzerinde tasarruf hakkı bulunmayan otopark alanının kiralananarak, TRT'nin yapılan sözleşme uyarınca yükümlülük altına sokulması konusunun TRT Teftiş Kurulunca soruşturulması,

BAŞKAN – Cevabı alalım.

TRT HABER VE SPOR YAYINLARI DAİRESİ SİKERİ ŞENER METE – Genel Müdürlük talimatı ile başlatılan soruşturma tamamlanmak üzeredir.

BAŞKAN – Evet, son durum nedir İbrahim Bey?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Sayın Başkanım, izin verirsiniz Şakir Bey cevaplasın çünkü baştan sona bu ihaleyi de takip etti. Ben toparlayayım izin verirsiniz.

BAŞKAN – Şakir Bey, buyurun.

TRT İSTANBUL MÜDÜRÜ ŞAKİR ÖZBEK – Bu bahse konu Tepebaşı'ndaki taşınmaz TRT'mizle İstanbul Büyükşehir Belediyesinin müşterek mülkiyetidir. Yani öneride “hiçbir şekilde mülkiyet hakkı olmayan” kelimesi kesinlikle yanlıştır. TRT buranın müşterek malikidir. Öteden beri, yaklaşık yirmi beş yıldır stüdyo binasının önünde bulunan boş alanı TRT fiilen kullanmaktadır. Hukukçu olan arkadaşlar bilirler ki eşya hukukunda müşterek mülkiyete konu olan taşınmaz,

hissedarlar tarafından gerek karşılıklı rızai bir taksimle kullanılır, buna “fiilî taksim” denir ya da hukuki bir kararla kullanılır, buna da “hukuki taksim” dedir. TRT ile Büyükşehir Belediyesinde bu taşınmazın hisseli kullanımına ait bugüne kadar en ufak ihtilaf vuku bulmamış, karşılıklı dava açılmamıştır. Dolayısıyla bu hissedarlar maliki oldukları taşınmazı gerek hisselerine tekabül eden alan gerekse hisselerinden taşkın alan kısımlarını karşılıklı rıza ile fiilî olarak kullanagelmektedirler. Yirmi beş yıldır stüdyo önünde atıl durumda, orada –affedersiniz- değnekçi dediğimiz, tinerciler ve diğer kişiler tarafından kullanılan, zaman zaman güvenlik problemi oluşturan bu alanı kontrol altına almak ve ulaşım yardımcı olmak açısından otopark olarak kullanımı uygun görüldü. Otopark ihalesi neticesinde TRT fiilen kullandığı yeri otopark olarak verdi. Daha sonra da bizim İstanbul Müdürlüğünün yaptığı bu tasarrufa Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı, “İleride muhtemel dava konusu olabilir. Bizim hissemizin dışındadır her ne kadar fiilî kullansak da. Bu nedenle bu ihalenin iptal edilmesi gerekir.” yazısına istinaden de üç-dört ay sonra iptal edilmiş. Şu anda da İSPARK tarafından otopark olarak kullanılan bir yerdir.

Arz ederim.

BAŞKAN – İbrahim Bey, sizin ekleyeceğiniz bir şey var mı?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Efendim, sadece ilave edeceğim şey, yirmi beş yıldır kullandığımız yeri böyle lüzumsuz tartışmalarla elimizden kaçırmış olduk. Şimdi kendi otopark olarak kullandığımız yere de kiracı gibi, arabalarımızı lütfedip koyabiliyoruz.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Aykut Bey, buyur.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani bu konuları daha çok uzatmak istemiyoruz çünkü TRT’nin önemli faaliyetleri var ama şunu da söyleyeyim: Menkul malda zilyetlik mülkiyet karinesidir ama gayrimenkul mallarda biliyorsunuz tapu tescili mülkiyetin en önemli belgesidir. Tabii kullanıyorsunuz, anlıyorum. Hani kimse dönüp yirmi beş yıl önceki kayıtlara bakmaz ama mülkiyetin resmî belgesi olması önemli bir şey. Sanıyorum ki evet, böyle bir tartışmadan sonra park yerini kaybetmiş arkadaşlar. Büyük ihtimalle orada bir tartışma vardır para verecek miyiz vermeyecek miyiz diye ama. Şöyle bir şeyi yapmakta fayda olabilir o zaman: Kurumun bu inşaat emlak ve bu tip işlerinde mimarlık hukukunu bilen bir kişiden görüş alarak devam etmesi bence bu tip tartışmaların önüne geçmesi açısından önemli çünkü TRT’nin konuşabileceğimiz çok yeri varken bir otoparkın ihalesi... Neler konuşuldu bu KİT Komisyonunda. Bence Komisyonun değerli vaktini almaya çok geçecek işler değil gibime geliyor.

BAŞKAN – Evet, Ali Bey...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Aykut Bey izah etti, ben biraz daha katkı da vereyim.

1'inci şık, az önceki konuşmamızı toparladığımızda şu sonuç var: Burada bu tür işlerde ilgili arkadaşların biraz daha dikkatli ve yasaları incelemeden girişimde bulunduğu, bu anlamda da uzman kişilerin –az önce arkadaşım bir meslek grubunun ismini de vererek, kendi mesleğinden de verdi- bu işleri daha inceleyerek yapması. Ve böylece de, Genel Müdürün az önce oradan söylediği gibi, otoparktan oldu. Bina da gidebilirdi elinizden. O kadar kalmışsınız Müdürüm.

Özde şunu söylemeye çalışıyorum: TRT'nin bu konuda iyi yönetilmediğini ortaya çıkıyor. Bunu net söylemeye çalışıyorum. Bunun altını çizmekte fayda var çünkü böyle yaparsanız daha çok bu tür hatalarla, bu tür basit şeylerle uğraşırsınız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İstanbul'da otopark büyük sorun tabii. Kolay değil herkesin otopark ele geçirip de oraya park edilmesi. Bu konuda İSPARK büyük başarı. Ancak TRT ile İstanbul Büyükşehir Belediyesinin böyle bir işin içinde karşılıklı gelmesi de doğru bir durum değil tabii. Daha önce çözebilirlermiş.

Sayın Genel Müdürün söylediği gibi, oradaki bina konusunda İstanbul'da tartışma var tabii. Yani o tartışma da, bir ölçüde belki orada yapılacak bir müze konusunda bir tartışma var. Ama tabii bu kurumların karşılıklı rızası...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tepebaşı mı, Ulus mu?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Tepebaşı'ndan bahsediyoruz. Şu an konuştuğumuz yer Tepebaşı zaten. Park tartışmasının olduğu yer Tepebaşı zaten. Onun yanındaki binadan bahsediyoruz.

Dolayısıyla, tarihî bir alan orası. Binanın arkası da çok önemli tarihî eserleri içeriyor, yanı da tarihî eserleri içeriyor. Bir tarafı Pera Palas. Dolayısıyla tarihî bir alan içerisinde giydirilmiş bir cam binadan söz ediyoruz. Tabii bu karşılıklı...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – TRT'de kalmak kaydıyla...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Efendim, bunun kaydı kuydu çok önemli değil. Önemli olan, iki kurumun, tarafların bu konuda uzlaşısı içerisinde sorunu çözmesidir. Yani öyle kayıt koymak, böyle kayıt koymakta değil. Kurumlar anlaşarak, uzlaşarak bu sorunu çözebiliyorlarsa bizim için yararlı olur diyorum.

Teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Evet, Yusuf Bey, neyin soruşturulmasını istediniz şimdi burada siz? Onu bir açıklayın. Yani burada adamlar otoparktan olmuşlar. Biz neyi soruşturacağız şimdi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, burada anladığım kadarıyla beşte 1 hissesine sahip TRT. Galip hisse sahibi İstanbul Büyükşehir Belediyesi. Malum, şu an burada da büyük hisse sahibinin aslında söz sahibi olması gerekir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hissesi var mı yani beşte 1?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Yani beşte 1'i kuruma ait, beşte 4'ü Büyükşehir'e ait.

BAŞKAN – Bunlar beşte 5'ini mi kiraya vermişler?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Tamamını vermişler. Büyükşehirin onayını almadan, tasvibini almadan vermeleri yanlış tabii.

BAŞKAN – Biz de aslında burada biraz genişletici yorum yapsak da... Kurumun lehine olan bir şeyi niye... Beşte 5'i gitti şimdi herhâlde.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, mülkiyetinin tamamı size ait olmayan bir...

BAŞKAN – Neyse.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, uzatmayayım. O zaman son şunu söyleyeyim: İştirak hâlinde mülkiyet denilen bir şey vardır. İştirak hâlinde mülkiyette bütün şeriklerin 1 puan dahi, 99'a 1 dahi olsa, olması gerekiyor. 1'e 4 varken, 4'e 1 olmuş. Bence çözülmüş artık, bir şey söylemeyelim. Bari otoparkına park edebilseler.

BAŞKAN – Şimdi ne öneriyorsunuz bu konuda?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başka yere gitti. Soruşturma yapılmasını istemedik.

BAŞKAN – Niye istediniz soruşturmayı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şimdi, bu konu bize bir ihbarla geldi, yaklaşık yıllık değeri 500 ile 750 bin lira arasında olan bir yerin aylık 4 bin liraya kiraya verildiğine dair. Denetçi arkadaşım da burada. Birlikte gittik, gözlem yaptık. O sırada otoparkta yaklaşık 200 araç saydık ve araç trafiğinin de çok yoğun olduğunu gördük. Ki bizim o iki saatlik orada sadece 2 bin liraydı. Ki bu aylık gelirin yaklaşık yarısı. Biz iki saatte gördük.

BAŞKAN – Peki, onların kaç tanesi TRT'ye aitti? Baktık mı ona da?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Hepsi dışarı efendim.

Şimdi, müsaade ederseniz... Biz bu konuyu aslında il müdürüne belirttik. Bir şekilde hallet bu konuyu çünkü burada çok doğru olmadığını hissettik. Biz arsanın kime ait olduğunu da açıkçası bilmiyorduk. Daha sonra bu iptal edildi. Bu sefer aylık 10 bin liraya çıkartıldı. Ki aslında bir önceki iddiamızı da kendi kendine kanıtlayan bir noktaya geldi. Biz ısrarcı olduğumuz için daha sonra burası iptal edildi.

Şimdi, biz otoparkı kaybettik iddiası doğru değil çünkü Büyükşehir burayı İSPARK'a verdi. 29/04/2010 tarihli yazısında Beyoğlu ilçesinde ek binanız önünde bulunan otopark alanı işletilmek

üzere tarafımıza teslim edilmiştir denilerek il müdürlüğüne bir yazı yazdı İSPARK. Yani 4'üncü ayda. Belki bir tesadüftür. O alan il müdürlüğü tarafından ihale edildi. O bölgeyi zaten İSPARK alacaktı otopark olarak çünkü Büyükşehir Belediyesi İSPARK'a tahsis etti orayı, burayı otopark olarak işletilmek üzere. Yoksa otopark alanı falan kaybedilmiş değil. Bu doğru bir bilgi değil.

BAŞKAN – Zaten olmayan bir şey diyorsun?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Orası zaten İSPARK'a gidecekti. Ama yaklaşık altı-yedi ay il müdürlüğü orayı ihale ederek bir şekilde işgalci konumunda oldu.

BAŞKAN – Buyurun.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Affınıza sığınarak, Turan Bey'in verdiği bilgiler...

Şimdi, bu bina TRT'ye yıllar önce belediyenin ödeyemediği elektrik bedeli karşılığında verilmiş bir bina. İştirak hâlinde mülkiyet olduğunu Aykut Bey söyledi. Aslında bu -ben yanlış bilmiyorsam- müşterek mülkiyettir. Beşte 1'i TRT'ye ait, beşte 4'ü Büyükşehir Belediyesine ait. Binanın o bahsedilen yer değil. Çok katlı otopark aşağıya doğru iniyor. Bizim bahsettiğimiz sadece TRT stüdyolarının önünde bulunan bir yer. İnsan biraz insafılı olur. Bunları söylerken sanki orada bir trick iş çevriliyor... Kaldı ki şu konuştuğumuz işin tamamı 10 bin lira. O binayı bizden İnan Kırış Bey talep etti. Frank Gehry'e çok modern, çağdaş bir müze yapacaktı cam fanuslu ama alt tarafı Pera binası gibi. Fakat biz kendisinden TRT'nin bu binayı bedeli karşılığında verebileceğini, başka türlü veremeyeceğini söylediğimizde ortak bir fiyat tespiti yaptırıldı. 3 fiyat tespit şirketinden fiyat aldık. 3'e böldük. Ortalama fiyatımızı kendilerine önerdik. Fakat bir türlü bizden alabileceklerinin dışında, belediyeden diğer tarafını alamayacaklarını belediyeyle yaptıkları görüşmede öğrenince vazgeçtiler. Yoksa biz o binayı bırakacaktık ve bir başka yerde, oradan aldığımız parayla kendimize daha modern seyircili stüdyo yapacaktık.

Şimdi takıldık biz burada 4 bin lira mı, 10 bin lira mı? Yani öbür taraftan ben bu binayı 20-30 milyon dolara satıyordum. Kaldı ki o bina son derece eski. Sadece biz stüdyo kısmını kullanıyoruz. Üstünde 4 kat boş ofisler var. Özel sektör elinde olsa o bina son derece kıymetli bir bina hâlini alır.

Ayrıca, yine Mehmet Bey Vekilim söylediler, orası tarihî doku içerisinde son derece çirkin, camla giydirilmiş bir bina. Ayrıca onun da -TRT'nin herhâlde renklerini düşündüler- bir tarafında yeşil, bir tarafında kırmızı, bir tarafından mavi alüminyum köşebentleri geçiyor. Onun için, biz binanın çirkinliğini de gizlemek adına belli aralıklarla da binayı giydiriyoruz. Bazen Pepee'yi giydiriyoruz, bazen birtakım dizi filmlerimizin reklamını giydiriyoruz, bazen kanallarımızı, yeni kanal açtıksa onu.

Şimdi, biz, tabii ki böyle bir şeyin içerisinde olmayı istemeyiz. Arkadaşımız burada. Zaten soruşturma açtık. Biz bunu kamufle etmiyoruz. Arkadaşa da defalarca söyledim. Yani biz işimizi

gücümüzü bıraktık, 1 milyarlık –Aykut Bey söylediler- bütçe harcayan bir yer 10 bin liralık acaba... Yok böyle bir şey efendim. Her şeye rağmen, hiçbir şey kapalı kalmasın diye soruşturma da açtık. Ama bunu uzatmamızın nedeni, işte bak mahkeme kararı olmamış olsaydı, her şeye rağmen, iddia ediyorum... Burada aslında Kültür, Tabiat Varlıkları Kurulu mahkeme kararına uyarak bunu onamış. Nedeni de, şimdi, siz oraya tespit için talep ettiğimiz insanlar geliyor ve fotoğrafını çekiyor, ondan sonra kayda alıyorlar. Bu ne kadar doğru, ben sizin vicdanınıza bırakıyorum.

Ama şu yanlışı defalarca yüzlerine söyledim: Ayrıca teftiş raporuna da işletiyoruz biz bunu. Niye kardeşim ihaleyi bölüyorsun? Normalde Kamu İhale Kanunu'na göre bunun parçalanmaması gerekiyor. O konuda da biz zaten gerekli...

BAŞKAN – Detaya girmeyin İbrahim Bey. Kaçak binayı nasıl ihaleyle onaracaksın ya?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Sayın Başkanım, TRT’de bir alt komisyon toplantısını...

BAŞKAN – Neyse, o konuyu geçtik. Tekrar başa dönmeyin.

Bakın, biz 2 no.lu öneriyi görüşüyoruz. 1’i bitirdik. 1’e dönme şimdi.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Ama bir konuyu hızlıca çözeyim özür dileyerek.

BAŞKAN – Çözdüğümüzü zannediyorum o konuyu.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – TRT’de biz her gün stüdyoların içerisinde bir yerleri yıkıyor ve yapıyoruz. Bu bizde alışkanlık hâlini alıyor. Çünkü stüdyo ortamını oluşturmak adına mesela bir yeri hemen mutfığa çeviriyoruz, söküyoruz, bir başka yeri konser alanına çeviriyoruz. Aynı bahçede biz uzun süreli olsa Kültür, Tabiat Varlıkları Kuruluna aykırı hareket edecektik. Mesela geçen bir gece orada konser yaptık. Geçtiğimiz yaz binanın önünde konser yaptık tüm yaz boyu. Onun için, bu tarz şeyler bizde maalesef çok fazla irdelenmiyor. Ama Aykut Bey’in söylediği gibi, bundan böyle hukukçu ve mimar arkadaşları görevlendireceğiz.

Ama şu var: Bunlar hiç yapılmadığında kimsenin sesi çıkmıyordu. Birtakım şeyleri yapmaya başladığımızda maalesef zaman zaman da bu tarz hatalar yapıyoruz. Sizin hoşgörünüze sığınıyoruz. Yoksa bir art niyetimiz, bir şey gizlemek gibi ne kaygımız ne de derdimiz var.

BAŞKAN – Şimdi, bu 2 no.lu öneri, ne diyorsunuz şimdi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım bir buçuk yıl oldu. Soruşturmadan önce biz izleyelim.

BAŞKAN – Neyini izleyeceğiz bunun Yusuf Bey? Şu anda arkadaşlar söyledi.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, soruşturmanın sonucunu bekliyoruz. Soruşturma raporunun...

BAŞKAN – Ya anladım da. Şu anda zaten otopark gittik mi? Kurumla bir bağı kaldı mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Kaldı efendim. İSPARK'ta ama yapılan bir işlem var Başkanım. İşlem yok olmadı ki.

BAŞKAN – Peki.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 no.lu öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 3:

Kurumun temel görevleri arasında yer alan radyo ve televizyon vericilerinin işletilmesinde giderlerin azaltılması ve daha etkin bir yayıncılığın gerçekleşmesi için;

- Sayısal yayıncılığa hazırlık amacıyla da yapılmakta olan istasyon yenileme çalışmalarının, söz konusu geçişte uygulanacak kuralların henüz kesinlik kazanmadığı dikkate alınarak, RTÜK ile yakın işbirliği içinde sürdürülmesi,

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından yapılan düzenlemeler kapsamında limitleri yeniden belirlenen Serbest Tüketici hakkından istifade edilip daha uygun koşullarda elektrik enerjisi temini için çalışmaların sürdürülmesi,

- Verici arızalarının önemli nedenlerinden biri durumundaki enerji kararsızlıklarının ve kesintilerinin azaltılması için kurumun mülkiyetindeki branşman hattı ve müştemilatının izinsiz kullanılamayacağı konusunda yapılan yeni düzenleme kapsamında ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunulması,

- Vericilerin uzaktan izlenmesi ve denetimiyle personelin yetersiz olduğu yerlerde bulunan aktarıcı istasyonlarının belli seviyedeki bakım ve onarımları için dışarıdan hizmet satın alınması konusundaki çalışmaların bir an önce tamamlanması,

BAŞKAN – Evet, cevabı alalım.

TRT HABER VE SPOR YAYINLARI DAİRESİ SİKERİ ÖZDEN KAHRAMAN ÇELİK -

Cevap:

TV verici şebekesinde yapılan yeni düzenleme ile uydu yayıncılığı olmadığı zamanlarda kurulmuş, yerleşim birimlerine uzak ve işletme maliyetleri çok yüksek olan istasyonların yerine; ortaklaşa çalışmalar yapılmış olan onaylanmamış RTÜK Frekans planına göre emisyon noktası olarak belirlenmiş ve mühendislik açısından da alternatifi olmayan, yerleşim bölgelerine yakın, ulaşım ve enerji sorunu bulunmayan yerlere, ilçe merkezleri için iptal edilen istasyonlardan boşa çıkan alt yapılar kullanarak, il merkezleri için ise yeni alt yapı inşa edilerek sınırlı sayıda istasyon kurulmaktadır. RTÜK tarafından emisyon noktası olarak belirlenmemiş veya alternatif çözümler olan yerlere yeni istasyon kurulmayıp mevcut alt yapı kullanılmaktadır. Bu kapsamda bazı il ve ilçe merkezlerine yapılması planlanan DVB-T2 istasyon alt yapıları ile ilgili çalışmaların başlatılması için, RTÜK

tarafından sürdürülen frekans planlaması çalışmalarının sonucu beklenmektedir. Söz konusu çalışmalarda birçoğu geçmişte onaylanmamış RTÜK Frekans planına göre emisyon noktası olarak belirlenmiş yerlerde bulunan Kurumumuza ait verici istasyonlarının bulunduğu yerlerin de göz önünde bulundurulması hususunda Üst Kurul ile istişarelerde bulunmaktadır.

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından yapılan düzenlemeler kapsamında limitleri yeniden belirlenen serbest tüketici hakkından istifade edilerek daha uygun koşullarda elektrik enerjisi temini için yapılması gereken çalışmalara başlanılmış bulunmaktadır.

- Kurumumuzun mülkiyetindeki branşman hattı ve müstemilatının 3'üncü şahıs/Kurum/Kuruluşlarca kullanılması hususunda; Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK), Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 8. Maddesinin uygulanmasına yönelik olarak aynı yönetmeliğin 8. maddesinin (4.) fıkrası gereğince Kurul, "Ortak Kullanım haline Gelen Elektrik Dağıtım Tesislerinin Elektrik Dağıtım Şirketlerince Devralınmasına Dair Usul ve Esaslar" hakkındaki 18/01/2012 tarihli ve 3648/25 no.lu Kararını yayımlamıştır.

Yayımlanan devre ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde ilgili merciler nezdinde yapılması gereken müracaatlar yeri geldikçe yapılmaktadır. Ancak, TEDAŞ Genel Müdürlüğü nezdinde şifahen yapılan görüşmelerde her ne kadar adı geçen usul ve esaslar EPDK tarafından yayımlanmış olsa da TEDAŞ Genel Müdürlüğüne de ayrı bir düzenleme hazırlanacağı ve uygulamanın bu çerçevede yapılacağı bilgisi alınmıştır. Bu itibarla, uygulamanın nasıl olacağı hakkında şu an itibarıyla ortaya çıkmış herhangi bir örnek bulunmamaktadır.

-Vericilerin uzaktan izlenmesi ve denetlenmesi amacıyla 250 verici istasyonu için Uzaktan İzleme Sistemi satın alınarak montajları tamamlanmıştır. Personelli istasyonlara kurulan bu sistemlerle istasyonlar tamamen personelsiz hâle getirilmekte ya da yalnızca güvenlik personeli görevlendirilmektedir.

Bu çalışmalar kapsamında 20 güvenlik görevlisi ve 27 teknisyenin istasyonlardan çekilerek işletme bakım hizmetlerinde kullanılması uygulamasına başlanmıştır.

Hedefimiz, elektronik ve mekanik otomasyonu sağlayarak istasyonları personelsiz olarak işletmektir. İhtiyaç duyulduğu durumlarda anten sistemleri, montaj, demotaj ve bakımında çalışmak amacıyla bazı TRT müdürlüklerinde zaman zaman hizmet alımına gidilmektedir.

BAŞKAN – Şimdi öneriyle ilgili söz talebi?

Mehmet Geldi Bey, buyurun.

MEHMET GELDİ (Giresun) – Ben şunu söylemek istiyorum: Sayın Genel Müdürüm, bu konu hiç tartışıldı mı, konuşuldu mu? Yani özellikle verici istasyonlarının bulunduğu çok genelde yüksek tepe noktaları. Ne kadar enerji tüketiyorlar? Rüzgâr enerjisinden yararlanmayı hiç düşündünüz

mü? Bu konuda bir araştırma yaptınız mı? Çünkü nasıl olsa bir kamu iktisadi kuruluşunuz. Bu yöntemle ben zannediyorum kendi enerjisini üretebilir hâle gelebilir.

BAŞKAN – Yani yenilenebilir enerji kaynakları diyelim. Güneş de olabilir, başka şey de olabilir.

Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Burada, öneride bahsedilen aslında bu rekabet şartlarının olduğu, diğer özel sektör kuruluşlarında daha ucuz elektrik temininden bahsediliyor. Ama TRT kurumu yayıncılık yapsın. Elektrik üretimini de elektrikle ilgilenenlere bıraksın bence Mehmet Bey. Yani ona katılmıyorum.

Oraya RES kurmak yani her ne kadar ihtiyaçlarını karşılaya bile TRT'nin işi olmasa gerek diye düşünüyorum. Öncelikli yapması gereken, bana göre, o rekabet şartlarında yüzde 15, yüzde 20'lere varan elektrik tüketimini aşağılara çekebilirler. Daha doğrusu maliyetleri çekebilirler.

Ben şeyi sormak istiyorum. Ne kadar elektrik tüketiyorsunuz yıllık?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Hepsini arz edeyim efendim.

Sayın Başkanım, müsaade ederseniz bir açıklama yapayım.

BAŞKAN – Buyurun.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Burada birkaç tane husus var. Bir tanesi RTÜK'le ilgili, bir tanesi EPDK'yla ilgili, bir tanesi TEDAŞ'la ilgili, bir tanesi de TRT'nin kendi elektriğini daha ucuza alabileceği özelleştirilmiş veya yeni oluşturulmuş şirketlerle ilgili.

Şimdi RTÜK'le ilgili konu: Biliyorsunuz, Türkiye karasal sayısal yayın frekanslarının dağıtımını 2013 yılı itibarıyla yapacaklar. 2015 sonu itibarıyla da Türkiye'de bütün televizyonlar karasal sayısal yayına geçmiş olacak. Bununla ilgili biz iki tür çalışma yapıyoruz. Bir tanesi, TRT'ye daha önce, bizim kuruma gelmeden önce görev olarak verilmiş pilot 13 bölgede karasal sayısal yayın deneme amaçlı şu anda yapılıyor. Tabii, bunlar, laboratuvar ortamı gibi düşünün, çok fazla insanların izlemediği bir alan. Sadece cihazları dağıtılan şahıslar alıyor ve bu frekansları takip ediyorlar.

RTÜK, biliyorsunuz, T2'yi benimsemesi çok yeni oldu. Ayrıca 2011'in sonunda çıkan kanun gereği de RTÜK bunu görev olarak aldı çünkü bu konuda bir çelişki vardı. Elektronik Haberleşme Kanunu'na göre BTK veya Telekomünikasyon Kurumu mu yapacaktır, RTÜK mü yapacaktır? Son çıkan kanunla RTÜK bunu görev olarak aldı ve frekans tahsis işlemini yurt içi için RTÜK, yurt dışıyla ilgili olan kısım için de BTK'ya görev verdi. Dolayısıyla RTÜK şimdi frekans alanları belirliyor.

Bu noktada yapılması gereken şey şu: Biz özellikle büyük yerleri Radyo Televizyon Üst Kurulundan sözlü olarak alarak oraları yenilemeye başladık. Ancak birkaç tane handikabımız var. Bir tanesi, sayın vekilimiz söyledi, TRT'nin işi gerçekten dağ başlarında vericilerle uğraşmak mı yoksa

yayıncılık yapmak mı? Hâlbuki biz mutlak surette yayıncılıkla uğraşacağız. Batı’da ne yapılıyorsa onu yapalım.

Biliyorsunuz daha önce Anten A.Ş. adı altında bir şirket kuruldu ve bu şirket sonra birilerinin dava etmesiyle, maalesef, Danıştayın iptaliyle akamete uğradı. Gene RTÜK Kanunu çıktıktan sonra Radyo Televizyon Üst Kuruluna verilen görev gereği o kanuna konan bir maddeyle de TRT’nin yüzde 50’den daha fazla ortaklığa gerek duyulmaksızın böyle bir şirkete ortak olacağı hükmü bulunduğu için yeni bir şirket tekrar kuruldu. Bakanlar Kurulu kararı izniyle de biz TRT olarak bu yeni kurulan şirkete ortak olduk. Fakat bu şirketin henüz anten yerlerini belirlemesi için RTÜK’ün biraz önce bahsettiğim emisyon noktalarını belirlemesi gerekiyordu. Şu an bunun çalışması bir taraftan yapıyorlar ancak yönetmelikleri gecikti. Yönetmelik üzerinden bunu yapacaklardı.

Ayrıca, TRT olarak biz olabildiğince TRT’nin vericilerinin olduğu yerleri emisyon noktası olarak belirlersek, yeni bina kurmadan kendi vericilerimizi özel televizyonlara da kiralarız.

Ayrıca, böyle bir yapıda TRT’nin de kendi vericilerinden kurtularak bunu bir şirket marifetiyle yapmaları gerekiyor. Bunun birkaç tane faydası var. Bir tanesi, örneğin İstanbul’da, Ankara’da her televizyon kendi vericisini kurmuş GSM şirketlerinde olduğu gibi. Hâlbuki tek bir kule gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, o kuleye televizyon şirketlerinin veya televizyonların oraya vericilerini monte edip oradan yayın yapmaları. Bunun radyo ayağı var. Radyo konusunda da yine TRT’nin vericilerini kullandırabileceğimizi kendilerine söyledik. TRT olarak, pay yerine, bizim yerlerimizi kullanmaları gibi bir çalışmayı şu an sürdürüyoruz.

Yeni kurulan şirkette 2 yönetim kurulu üyeliğimiz var. Genel Müdür Yardımcısıyla bir daire başkanı arkadaşımız kurumu temsil ediyorlar. Şu an biz orada olabildiğince bizim yerlerimizi nasıl kendilerine pazarlamayı çalışıyoruz.

Bir başka ayağı da, eskiden kurulmuş vericileri yavaş yavaş boşaltıyoruz çünkü insanlar artık televizyon vericilerinden, karasal vericilerden televizyon izlemiyorlar. Yaklaşık 890 küçük vericiyi iptal ettik. Bu, dolayısıyla, TRT’nin çok ciddi anlamda bir elektrik harcamasını ortadan kaldırdı.

İkincisi, özellikle personeli vericilerle ilgili konu. Mutlak surette bizim personeli vericileri boşaltmamız gibi bir düşüncemiz var. Fakat sadece TRT orayı kullanmıyor, Genelkurmay kullanıyor, Emniyet İstihbarat kullanıyor, Emniyet Genel Müdürlüğü kullanıyor, Karayolları... Yani röle istasyonu gibi olduğu için sadece biz verici kullanmıyoruz aktarıcı istasyonları olarak da kullanıyorlar. Dolayısıyla onlar sadece TRT’nin işini görmüyor. Onun için de boşaltmak istesek de bazı yerleri boşaltamıyoruz.

Bir başka çıkmazımız da, ilk TRT televizyonculuğa başladığı için genelde dağın tepeleri seçilmiş. Fakat özel televizyonlar geldiğinde şehre daha yakın olan merkezler seçildiği için bizim frekans yayın alanımızla özel televizyonlarındaki farklı olduğu için karasalda antenlerini vatandaşlar

daha çok özele çeviriyorlar ve bizi göremiyorlar yahut da karlı görüyorlar. Onun için biz de mevcut yerlere ilave olarak gelip özel televizyonların bulunduğu yerlerde yayın yapmaya başlıyoruz. Tabii bu bizi de ciddi anlamda sıkıntıya sokuyor çünkü hem orada yayın hem burada. Diğer yerleri gerekçelerimiz dışındaki nedenlerden dolayı kapatamıyoruz.

Tabii işin teknik boyutu olduğu için de karasal sayısala geçsek bile belli bir süre yani bir buçuk yıldan daha uzun bir süre analog yayınlarla sayısal yayınlar paralel gidecek çünkü hem insanların televizyonlarının alıcılarını adapte etmeleri gerekiyor hem kutuların, set top box dediğimiz kutuların dağıtılması gerekiyor. Olayın birkaç boyutu olduğu için de maalesef bu iş uzadı.

Uzamasının şöyle bir faydası oldu: Zaman zaman geç kalmak teknolojinin yenilenmesine neden oluyor. MPEG-4 Avrupa Yayın Birliği tarafından kabul edildiği için biz daha yeni bir teknolojiyle televizyon yayını gerçekleştireceğiz. İnsanlar daha sağlıklı bir yayın alacaklar. Özet olarak ben bunu arz etmek istiyorum.

TEDAŞ'a gelince, tabii, biz zaman zaman rüzgâr enerjisiyle kendi elektriğimizi üretmenin dışında enterkonnekteye de elektrik satabilir miyiz diye tartıştık. Tabii bununla ilgili lisans almak gerektiği için çok ekonomik gözükmedi. Bizim sadece burada yaptığımız şey, klasik vericilerden kurtularak daha az elektrik harcayan, elektron tüplü vericilerden kurtularak yeni model tüpleri takarak elektrik giderlerimizi yüzde 300'e varan bir miktarda azalttık. Miktar olarak da hemen size arz ediyorum. Yıllık 28 milyon elektrik giderimiz var.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Kilovatsaat...

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Hayır, 28 milyon liralık. Kilovatsaat de 93 milyon 737 bin 400 kilovatsaatımız var.

Özel televizyonlardan gerek Genel Müdürlükte gerek dışarıda almayışımızın temel nedeni şu: Bu kiracınız olan marketten bir şey almayıp karşı tarafa geçmek gibi. Şimdi biz gelirimizin yüzde 50'sini neredeyse TEDAŞ'tan alıyoruz. TEDAŞ'ı bırakıp özel sektörden daha az bizden para alacak diye dönmek gibidir. Bunu, biraz açık söylemek gerekirse, vefasızlık gibi de gördüğümüz için, olsun biraz fazla para ödeyelim elektrik gideri olarak ama bunu zaten kendini de, bunun 10 katını da TEDAŞ'tan aldığımız için sesimizi açıkçası çıkarmıyoruz.

Arz ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ne diyorsunuz Yusuf Bey.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, bu öneri 2010 yılı raporunun 1'inci önerisi olarak aynen yer alıyor.

BAŞKAN – 2010 yılının 1'inci önerisi aynı mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Aynı. Sadece 4'üncü titedeki husus yok.

BAŞKAN – Niye yazmadınız oraya?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Onu kurum gereğini yerine getirdiği için onu yazmadık biz 2010’da. Kurum yerine getirdi. 4’ üncü tire. Üç tire aynen 2010’da var.

BAŞKAN – 4’ üncü tire 2010’da var. Tamam.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Müsaade ederseniz, biz burada bunun gündemden çıkarılmasını, 2010’da izlemeyi uygun görüyoruz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 2009 yılı 3 no.lu önerisinin gündem...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Bir not söyleyeyim.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Özellikle TRT yönetiminin, fazla elektrik tükettikleri gerekçesiyle güvenlik modülasyonlu bazı orta dalga vericilerin –sayısı var- kapatılması, kalanların ise yayın saatinin azaltılması, ülkemizin sesinin, özellikle sınırlarımızdaki diğer ülkelerden sesimizin duyulmasına olumsuz katkıda bulunmaktadır. Güvenlik modülasyonlu radyo vericileri, coğrafi koşullardan –biliyorsunuz- bağımsız olarak ülkenin her noktasına, her iklim koşulunda yayın yapabiliyordu. Ancak bugün için planlama yapılmamdan ya da yapıyorsanız onu burada detayın anlatmadığınız için bir şey söylemiyorum, Orta Anadolu ve Doğu Anadolu bölgelerinde bu bölgelerin coğrafi yapılarındaki olumsuzluklara ve kış aylarında yaşanan uzun süreli yolların kapanma durumlarına karşı radyo vericisinin olmaması nedeniyle çok sayıda il, ilçe, belde ve köylerde radyo yayınları dinlenmemektedir. Orta dalga yayınları özellikle komşu ülkelerden Bulgaristan, Yunanistan, Gürcistan, Ermenistan, Irak ve Suriye’de dinlenebiliyordu. Hatta yayınlar Libya ve İtalya’ya bile ulaşıyordu. TRT Denizli, Gaziantep, Mudanya, Erzurum ve Polatlı orta dalga radyo vericileri kapatıldığı için bu vericilerin İran’a ve İran’ın kuzeyindeki Azerilerin bulunduğu bölgelere kadar yayın yapma kapasiteleri ortadan kaldırılınca bu vericilerle sesimizi ulaştırdığımız, ülkemizin sesi kısılmıştır. Ayrıca bizim bu vericileri kapatmamız nedeniyle buradaki boşalan frekanslar komşu ülkeler tarafından, İran, Yunanistan ve Bulgaristan tarafından doldurulmuştur. Dilerim önümüzdeki zaman diliminde bu boşalan yayın alanları bir şekilde doldurulur, ülkemizin sesi bu ülkelerden de duyulmaya devam eder.

Teşekkür ediyorum.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Sayın Başkanım, izin verirseniz ben bir açıklama getireyim.

Şimdi, Sayın Milletvekilimizin söylediği tabii çok önemli konular. Bir tanesi, biliyorsunuz dört tarz frekans var. FM, orta dalga, uzun dalga ve kısa dalga. Kısa dalgalarla orta dalgaları daha çok yurt dışına yönelik yayınlarda kullanıyoruz. Bizim kapattığımız uzun dalga. Uzun dalga yerine FM’i ikame ettiğimiz için uzun dalgalar daha çok Türkiye’ye yönelik yayınlar yapıyor. Onun için uzun

dalganın kapatılması, bizim frekanslarımızın başkalarına geçmesi anlamına gelmiyor. Orta dalga ve kısa dalgaları da kapatmadık ancak orta ve kısa dalgalarda sizin de söylediğiniz gibi yayın sürelerini azalttık. Bunun nedeni şu: Eskiden radyoları aldığınızda dört tane kısa dalga, uzun dalga, orta dalga ve FM diye belirtiliyordu. Şu an radyo aldığınızda ya bir ya iki tane yazar, yani FM ve AM yazar. Dolayısıyla alıcı olmadığı için radyolar, yeni radyolar sizin verdiğiniz sinyalleri alamadığı için havaya boşuna yayın yapmamın ve elektrik sarf etmenin bir anlamı yoktu ancak orta dalga ve kısa dalgadaki frekansları biz muhafaza ediyoruz. Bunun nedeni, biraz önce söylediğim gerekçeyle az da olsa oradan yayın yapıyor ve bu yayın yapmamız dolayısıyla da ITU dediğimiz Uluslararası Telekomünikasyon Örgütü bu frekanslarımızı başkalarına veremiyor çünkü belli bir süre kullanmadığınızda bunları aktarıyorlardı. Onun için bunlar verilemiyor. Yayını azaltmamızın çok haklı gerekçesi, biraz önce söylediğim gibi, artık radyo alıcıları olmadığı için anlamsız yayın yapıyoruz. Bunu, Batı ülkeleri, özellikle Amerika Birleşik Devletleri ülkelerle ikili anlaşmalar yaparak FM vericileri kuruyor. Mesela geliyor Romanya'ya diyor ki ben sizin oraya FM vericisi kurayım, siz de gelin Amerika'ya kurun. Amerika'ya Romanya'nın FM vericisi kurmasının bir esprisi yok ama Romanya'ya kurmasının esprisi var. Bu konuyla ilgili bize de talepte bulunmuşlardı ama biz tabii böyle bir şeye sıcak bakmamız söz konusu değildi. Onun için FM'le ilgili, örneğin Azerbaycan'a biz kurduk çünkü Azerbaycan bize diyor ki tamam kurun ama Türkiye'ye kurmalarında bir sakınca yok fakat kurmak da istemiyorlar, ayrıca bizi dinliyorlar. Onun için, bir, frekans kaybı gibi bir şey söz konusu değil Sayın Başkanım. İki, kapattığımız uzun dalgalar. Uzun dalgalarla ilgili de herhangi birine bu frekansın tahsis veya verilmesi söz konusu değil. Orta ve kısa dalgalarla ilgili de yayın süremizi azalttığımız doğru ama iPad, iPhone uygulaması gibi, yeni Android uygulamaları gibi zaten insanlar artık radyoları da televizyonları da bu tarz cihazlardan takip ettikleri için biz olabildiğince bu tarz cihazlara ağırlık vermeye başladık. Onun için herhangi bir kayıp söz konusu değil. Tabii kapatmamız dolayısıyla iki üç tane önemli iş yapıyoruz. Bir, elektrik giderlerimizi azaltıyor. İki, orta ve kısa dalga vericiler çok ciddi anlamda radyasyon yayıyorlar. Mesela Gaziantep'te olduğu gibi, şehrin ortasında kalmış, her tarafı ev ama inanılmaz bir şekilde çünkü 500 metre çapında yerin altına varana kadar radyasyon sinyalleri veriyor. Onun için de kablolarla bunlar yumuşatılmaya çalışılıyor ve absorbe edilmeye çalışılıyor. Onun için biz bunu kapatarak çevreye de zarar vermeyi ortadan kaldırıyoruz ama frekanslarımıza olabildiğince sahip çıkıyoruz. Nedeni şu: İleride Allah göstermesin savaş ortamında orta ve kısa dalgalar çok gerekli olacağı için bu frekansların muhafaza edilmesi gerekiyor. Onun için de asgari düzeyde bile olsa biz oralardan yayın yapıyoruz. Kaldı ki bu azalttığımız yayınlar çok az izlenen yerlerdeki yayınlardır. Yoksa biz otuz iki dilde yayın yapmaya devam ediyoruz. Otuz beş dilde radyo yayını yapıyoruz biliyorsunuz. Onun için bu yayınlar hâlâ devam ediyor. Arz ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Yusuf Bey, bu önerinin gereği yapıldı mı diyorsunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, bu önerinin gereği şöyle: 2010’da da biz bu önerinin aynısını -4 tireli burada- 2010 yılında son tiresinin gereği yapıldığı için 2010 yılı raporunda o son tireyi çıkardık, ilk üç tireyi aynen muhafaza ettik. Zaten kurumun verdiği cevaplar da aynı. Biz 2010’da müsaade ederseniz, uygun görürseniz orada izlemeye alalım. Buradakini...

BAŞKAN – 2010’da şu anda görüşeceğimiz bir şey var mı? 2010’un 1’i mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 2010’un 1’i.

BAŞKAN – Farklılık var mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Yok, cevaplar da aynı. Üç tanesinin cevapları da aynı, bizim önerimiz de aynı.

BAŞKAN – Tamam, o zaman şöyle söylüyoruz: 2009 yılının 3 no.lu önerisinin gündemden çıkartılması, 2010 yılının 1 numaralı önerisinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 no.lu öneriyi okutuyorum.

4 no.lu öneri aynı zamanda 2010 yılının 2 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir. Birlikte işleme alacağız.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – “**Öneri 4- : Karasal vericilerle yapılmakta olan analog radyo ve televizyon yayınlarıyla ilgili sorunların çözülebilmesi, günümüzün en değerli sanal malzemesi olan frekans spektrumunun daha etkin kullanılması ve sayısal teknoloji sayesinde yayınların daha kaliteli olarak izlenebilmesi amacıyla, yürürlükte olan 3984 sayılı Kanunun yerine geçmek üzere hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu gündeminde olan kanun teklifinde;**

- Özel yayıncı kuruluşların katılımıyla kurulacak verici şirketinin yanı sıra, yayın yapma yetkisine haiz kamu kurum ve kuruluşlarıyla yerel yayın yapan kuruluşlar başta olmak üzere medya hizmet sağlayıcılarının bedeli karşılığı Kurumun program iletim ve verici altyapısından faydalanmasına imkân tanınması ve mükerrer yatırımların önlenmesi,

- Yapılacak frekans planlanması ve tahsislerde Kurumun mevcut verici altyapısının mümkün olduğu ölçüde dikkate alınması,

- Kurum tarafından karasal vericilerle yapılan yayınların komşu ülkelere de yönelik olduğu, bunun yanı sıra uzun, orta ve kısa dalgadan da radyo yayınlarının sürdürüldüğü dikkate alınarak frekans tahsisi, analog yayınların sürdürülmesi ve sayısal yayına geçiş konularında TRT'nin konumunun dikkate alınması,

- Uygulamaya konulacak plan çerçevesinde frekans tahsisi yapılana kadar Kurum yayınlarının maruz kaldığı enterferansın giderilmesini sağlayacak önlemlerin ilave edilmesi yönünde değişiklik yapmak üzere girişimlerde bulunulması,”

BAŞKAN – Evet, cevabı alalım.

TRT HABER VE SPOR YAYINLARI DAİRESİ SİKERİ ŞENER METE – 6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun gereği. Ulusal karasal yayın lisansına sahip özel kuruluşların katılımıyla kurulması öngörülen verici şirketinin (28.01.2012 tarih ve 28187 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2012/2692 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kurumumuzun Anten Teknik Hizmetler ve Verici Tesis İşletme Anonim Şirketine ortak olması kararı alınmıştır.), bedeli karşılığı Kurumun program iletim ve verici altyapısından faydalanmasına imkân tanınması ve mükerrer yatırımların önlenmesi amacıyla girişimlerde bulunulmaktadır. Bu husus RTÜK’ün organize ettiği, Kurumumuz ve Özel Yayıncı Kuruluşların yetkililerinin katıldığı istişare toplantılarında da ifade edilmiştir.

- 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun çerçevesinde, RTÜK tarafından yapılmakta/yaptırılmakta olan yeni frekans planı ve tahsislerde Kurumun mevcut verici altyapısı ve yayınlarının mümkün olduğu ölçüde dikkate alınması hususunda girişimlerimiz devam etmektedir. Ancak, bu husustaki çalışmalar henüz tamamlanmamıştır.

- Kurumumuz analog yayınlarında herhangi bir aksaklığa sebep olmadan, 6112 sayılı yasada belirtilen geçiş kriterleri ve geçiş süresine uygun olarak karasal yayınlarda analogdan sayısal geçiş konusunda planlama ve altyapı çalışmaları sürdürülmektedir. Karasal Sayısal frekans tahsisi ile analog yayınların sürdürülmesi ve sayısal yayma geçiş konularında TRT’nin konumunun dikkate alınması için düzenleyici kuruluşlar nezdinde girişimlerde bulunulmaktadır. Bu husus, RTÜK’ün organize ettiği, Kurumumuz ve Özel Yayıncı Kuruluşların yetkililerinin katıldığı istişare toplantılarında da ifade edilmektedir.

- Ülke içinde tespit edilen enterferanslı frekanslar Radyo Televizyon Üst Kuruluna ülke dışı tespit edilen enterferanslı frekanslar ise Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirilmektedir. Yürürlüğe giren 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun çerçevesinde RTÜK tarafından yapılacak düzenlemelerden sonra enterferansların önüne geçilmesi beklenmektedir.

BAŞKAN – Öneriyle ilgili söz talebi yok.

Ne diyorsun Yusuf Bey?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, bu öneride gündeme getirdiğimiz konular, 3/3/2011 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunla hepsi giderilmiş oldu. Bu önerinin gündemden çıkarılmasını.

BAŞKAN – Evet, önerinin gündemden çıkarılması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 no.lu öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – **Öneri 5:** Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

TRT HABER VE SPOR YAYINLARI DAİRESİ SİKERİ ÖZDEN KAHRAMAN ÇELİK – Öneri doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılacaktır.

BAŞKAN – Diğer önerilerle ilgili olarak söz talebi var mı? Yok.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, şimdi, 2010 yılı önerilerinin 1'i görüştük, 1'i izlemeye almıştık, 2 no.lu öneri 2009'un 4 no.lu önerisiyle birlikteydi. 3 no.lu öneri 2009'un 1 no.lu önerisiydi. 4 no.lu öneri 2009'un 2 no.lu önerisiydi. Bunları görüştük.

Şimdi, 5 no.lu genel öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – **Genel Öneri 5:** Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

TRT HABER VE SPOR YAYINLARI DAİRESİ SİKERİ ŞENER METE – Öneri doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılacaktır.

BAŞKAN – Tufan Bey, diğer öneri mi, genel mi?

TUFAN KÖSE (Çorum) – Geneli üzerinde konuşacağım.

BAŞKAN – Peki, önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, kurumun genel faaliyetleriyle ilgili olarak söz talep eden arkadaşlarıma söz vereceğim.

Bir hatırlatma daha yapayım. Sayın Genel Müdürüm, ilk 2009'u görüşürken de söylemiştim. Yine sırasıyla milletvekili arkadaşlarıma söz vereceğim. Siz lütfen not alın. Eğer ihtisas gerektiren, araştırma gerektiren hususlarla ilgili soru olursa da komisyon tutanaklarının tarafınıza iletilmesinden itibaren on beş gün içinde yazılı olarak da cevap verebilirsiniz.

Buyurun Tufan Bey.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Benim biraz eleştirilerim olacak, bir iki tane de sorum olacak.

Sayın Genel Müdürüm, kamu yayıncılığı yurttaşlara eşit mesafede kalınarak yapılması gereken bir yayıncılık türüdür. Bu anlamda ben TRT'nin son yıllarda yaptığı yayıncılığın kamu

yayıncılığı, hatta yayıncılığın genel ilkelerine ters olduğunu düşünüyorum. Örnek olması bakımından da iktidar partisinin Genel Başkanı ile diğer muhalefet partilerinin genel başkanlarına ayrılan sürenin, yani bir Başbakanlığa ayrılan sürenin kabul edilebilir ölçülerini anlayabilirim ama onun ötesinde çok orantısız olduğunu düşünüyorum. Bu konuda da sadece 2012 yılı içinde eğer teknik olarak mümkünse bunlara ayrılan, sadece genel başkanlara ayrılan sürelerle ilişkin bilgi istiyorum.

Şimdi, önümüz Ramazan. TRT, Ramazan ayında gerçekten doyurucu programlar da yapıyor. Hatta bazen kantarın topuzunu kaçırdığı da oluyor. Belli bir mezhebin görüşleri doğrultusunda insanları dönüştürmeye çalıştığı da oluyor. Ben TRT'ye şöyle bir öneride bulunuyorum. TRT'nin bu yayınları yaparken oruç tutmayanların da duygularını nazara alarak yayın yapmalarını istiyorum. Çünkü ülkemiz biliyorsunuz demokratik, laik bir hukuk devleti, bu memlekette 20 milyon civarında Alevi insan var, belki ateistler var, belki oruç tutmayan vatandaşlarımız var. Onların da duygularının nazariitibara alınmasını diliyorum sizden. Keza Muharrem ayı, az evvel söylediğim gibi bu ülkede yaşayan 20 milyon insan için bir yas ayıdır. Muharrem ayında da Muharrem orucu da anlamları ve nedenleri farklı da olsa Aleviler için Ramazan orucu kadar önemlidir. Bu vatandaşlarımızın da bu duygularını dikkate alacak şekilde yayınlar yapmanızı, yapılan yayınları da artırmanızı istiyoruz. O dönem için hazırlanacak programlarda da özellikle oruç süresi boyunca belli eğlence programlarından filan feragat edilmesini diliyorum.

Tabii bu eleştirilerimizden sonra TRT Spor kanalında son bir yılda da çok güzel işler yapıyorsunuz. Bu anlamda bana gelen birtakım güzel mesajlar oldu. O konuda da sizin şahsınızda bütün kanal çalışanlarını, TRT çalışanlarını kutluyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Veli Bey, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ben Malatya Milletvekili Veli Ağbaba. Malatya deyince akla tabii dünyanın en meşhur kayısıları gelir ama bir de Arguvan türküleri gelir akla. Arguvan türküleri dünyada aşkı, sevdayı, ayrılığı, gurbeti, insan sevgisini, hoşgörüyü, dünyada en iyi anlatan türkülerdir herhâlde. Arguvan Belediyesi ve Arguvan vakıfları da her yıl Arguvan Türkü Festivali yapıyorlar Arguvan'da. Bu yıl 13-14 Temmuzda yapılacak. Şimdiye kadar, Sayın Genel Müdürüm, ben TRT'nin hiçbir ilgisini görmedim. Bu dünyada yapılan tek türkü festivalidir. Onu söylemek istiyorum. Türkiye'de de örneği yok, dünyada da örneği yok. Hakikaten Arguvan türkülerini mutlaka siz de bilirsiniz. Bu konuda TRT'nin ilgisini bekliyoruz. Hatta TRT'nin bu konuda yayınlarını da bekliyoruz. Umarım size de faydası olur, sizin de reytinglerinizi yükseltir Arguvan türküleri. Ondan da kuşku duymayın. Onu da belirtmek istiyorum.

Tabii TRT deyince akla halk kültürü geliyor, türküler gelir. Belki Türkiye'de türküler bu kadar seviliyorsa TRT'nin bunda katkısı yadsınamaz. Bu anlamda bu çalışmalarınızın da devamını diliyorum. Yani bu derleme çalışmalarının, yörelere göre derleme çalışmalarının devamını diliyorum.

Tabii yine Tufan Bey'in söylediği konuya da ben katılıyorum. Spor kanalında hakikaten son bir yılda önemli işler yapılıyor. Avrupa Kupası maçlarını da iyi veriyorsunuz. Hem sizi hem de katkıda bulunan arkadaşları tebrik ediyorum.

Arguvan'da mutlaka, hakikaten bir yayın konusunda da maddi destek verebilirsiniz. Bunu da isteriz yani varsa öyle bir şey.

Şimdi, bir iki eleştirim var. Onları da müsaade ederseniz sıralamak istiyorum.

Ben geçtiğimiz yıllarda yapılan bir şeyi de söylemek istiyorum. Geçtiğimiz yıl 24-28 Haziran tarihleri arasında Faili Meçhul diye bir program yapıldı. Sivas davasını anlatan, Sivas katliamını anlatan bir program yapıldı. Bu programda suçlu, öldürülenler gösterilmeye çalışıldı. Orada katledilen 34 tane insan gösterilmeye çalışıldı, yani öldürenlerin hiç suçu yok, ölenlerin suçu varmış gibi gösterildi -Cumhuriyet gazetesi gibi, Aziz Nesin gibi- suçlu gösterilmeye çalışıldı. Bu Sivas davası, siz kabul etseniz de etmeseniz de o yayınları yapanlar kabul etse de etmese de dünya tarihine işlenmiş en acı, en karanlık cinayettir, insanlık tarihinin yüz karasıdır o cinayet. Yani bu iş ölenlere yüklenemez. Onu belirtmek istiyorum özellikle. Bu anlamda TRT'nin de toplumun duyarlılıklarına göre yayın yapmasını diliyorum.

Yine AKP'nin haberleri ile CHP'nin haberleri arasında olağanüstü fark var. Biz kendi milletvekillerimizi söyleyeyim -kendimden örnek vermeyeyim ama- birçok arkadaşımız, birçok kanalda, özel kanalda haber olabilmışken hâlâ daha TRT'de haber olmayan birçok milletvekili arkadaşımız var. Bunu da belirtmek istiyorum. Tabii Tufan Bey söyledi, Alevilerle ilgili Muharrem ayında program yapılmasıyla ilgili. Ramazan ayında camilerden canlı yayın yapılıyor. Umuyorum ki canlı yayın yapılacaksa cemevlerinden canlı yayın yapılarak devletin cemevine bakışı da biraz yumuşamış olur. Bu konuda cemevlerinden yayın yapılmasını da size şiddetle öneririm. Benim söyleyeceklerim bu kadar. Umarım hem Malatya'yla ilgili hem de Arguvan'la ilgili TRT'nin önemli çalışmaları olur. Bunu da sizden bekliyoruz.

Ben teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Necati Bey, buyurun lütfen.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben önce geneli burada tabii önerilerde olmayan, bir soru önergesiyle aslında Sayın Bakana sorulan bir soruyu tekrarlayarak başlamak istiyorum. TRT Genel Müdürlüğüne bağlı İstanbul Televizyon Müdürlüğünde ortaya çıkarılan reklam yolsuzluğunda iki TRT çalışanı tutuklandığı, zanlıların sahte fatura karşılığında bir reklam ajansına 300 bin lira ödeme yapıldığı belirlenmiştir. Buna göre bahsi geçen olay gibi bundan sonra yaşanabilecek muhtemel olayların önlenmesi adına alınmış tedbirler bulunmakta mıdır? Şayet bulunuyorsa bu tedbirler nelerdir? TRT'de bu durumların

bir daha yaşanmaması için yapılan denetimler yeterli midir? Hangi denetimler yapılmaktadır? Bu durum bir şikâyet neticesinde mi yoksa denetimler sonucunda mı ortaya çıkmıştır? Olayda adı geçen kişilerin kurumla ilişkisi kesilmiş midir? Daha önce böyle bir durumun yaşanıp yaşanmadığı geriye dönük olarak araştırılmış mıdır? Bu soruların soru önergesini de tabii yazılı olarak Bursa Milletvekilimiz Sayın İsmet Büyükataman sormuş. Ben biraz da hem çabuklaştırma, belki burada cevabını alırız diye bu soruları tekrarlamak istedim.

Tabii Sayın Genel Müdürüm, geçtiğimiz dönemlerde de burada yaptığınız sunumlarda yine bazen yanlış anlaşılmalara vesile olan bazı cümleler de olmuştu. Bunları da eleştirmiştik hatırlarsanız. Böyle sunumlarınızı biraz agresif hazırlıyorsunuz. Yani agresif derken böyle biraz geçmiş... Tabii biz de böyle bir eleştiri getirmek anlamında söylüyorum. Yani geçmiş yerle bir etmişsiniz mesela bu sunumda da. Yani tamamen kurum yok olmuş, batmış bir kurumu ele alıp işte çok yukarılara taşımış gibi sunum yaptınız. Yani bunu doğrusu pek şey bulmadım, doğru bulmadığımı buradan ifade etmek istiyorum. Yani size verilen imkânlar da geçmişteki yönetimlere verilmedi. İmkân derken şu anlamda söylüyorum. Biliyorsunuz kanun çıktı sizin döneminizde. Hatta adı İbrahim Şahin kanunları diye anıldı basında.. Hayır, ben böyle olduğu için söylemiyorum ama basındaki anılan ismi böyleydi. Biz de vardık o kanun çıkarken. Ciddi anlamda kadro, biraz önce bahsettiğiniz kadroların değişimiyle alakalı yetkiler elde ettiniz. Yani bu kanunların da tabii ki bir bağımsız, yabancı bir danışmanlık firmasından alınıp uyarlandığını da biliyoruz ama gerçekten TRT adına iyi bir gelişmeydi bu anlamda TRT'nin daha gelişmesi için. Yani bu anlamda size bir fırsat sunuldu. Onun için söylüyorum. Yapılanma adına bir fırsat sunuldu.

Şimdi, tabii burada bazı rakamları da vermişsiniz. Mesela ben şunu da merak ediyorum. Sonuç olarak “Dört kanallı, personel ücretlerini ödeyemeyecek duruma gelmiş olan TRT.” Hiç geçmişte TRT maaşlarını zamanında ödeyemediği oldu mu? Yani aksaklığı oldu mu? Bunu da merak ediyorum. TRT, personelinin maaşını ödeyip ödemediği konusunda, gerçekten bilmediğim için soruyorum.

Bir de tabii TRT'nin reytinglerinden filan da bahsettiniz de TRT kamu yayıncılığı yapan bir kurum olarak yani diğer özel televizyonlarla, işte diziler, popüler yayınlarla ilgili rekabet etmeli mi, etmemeli mi? Yani bir Tarkan'ı çıkartıp reyting almak TRT için önemli midir, değil midir? Yani ben bunu hakikaten merak ediyorum. Yani TRT'nin yayıncılık ilkesi, yayıncılık anlayışı, yayıncılık vizyonu nasıl olmalıdır? Ben mesela bir eleştiri daha getireyim. Son zamanda elbette diğer özel televizyonlarda bir dizi furyası başladı. Dizilerin reytingleri öne çıkıyor. İşte onlarla reklamlar alınıyor vesaire ama TRT asıl kaliteli dizi geleneğini başlatan TRT'dir, yani TRT'nin yaptığı bir Kuruluş ve Küçük Ağa gibi bir diziyi hâlen daha hiçbir televizyon kanalı gerçekleştirilmiş değil. Bu yapıyı hiçbir televizyon kanalı yapmış değil. İsteddiği kadar işte son günlerde konuşulan diziler söylensin. Kuruluş

ve Küçük Ağa dizileri hem senaryoları gerçeğe uygun hem insanımızı doğru yönlendiren, doğru bilgilendiren hem de gerçekten insanları televizyon başında tutup da gerçekten sokaklardaki nüfusu azaltan dizilerdi. Dolayısıyla TRT bugünlerde -kusura bakmayın- yapılan diziler biraz çakma diziler gibi. Yani ne kadar reyting aldığınızı bilmiyorum ama işte bakıyorsunuz bir kanaldaki televizyon, işte popülerleşen bir televizyon dizisinin benzerini yapıyorsunuz, yani ben zaman zaman seyrettiğim için de söylüyorum. Mesela Osmanlı Kıyam dizisi, mutlaka emek verilmiştir, mutlaka bir şeyler yapılmıştır ama yani sanki böyle karşısına çıkan bir dizi gibi anladım. Ben öyle gördüğüm için söylüyorum bunu. Yani TRT biraz daha kültürel, biraz daha gerçekçi, biraz daha toplumumuzu yönlendiren, biraz daha geçmişteki, biraz önce ifade edildiği gibi objektif, yani bütün siyasi görüşlere yakın bir yayın yapan, yani ben tartışma programlarını seyredeyemiyordum artık TRT'nin. Çünkü gerçekten bir görüşün tamamen bir görüşe kanalize olmuş insanların âdetâ militanlarını çıkartıyorsunuz oraya. Yani başka görüşlere zaten fırsat vermiyorsunuz. Dolayısıyla orada o görüşün karşısında savunulan kimse olmadığı için, yani savunacak kimse olmadığı için de bu rahatsızlıktan dolayı da insan gerçekten rahatsız oluyor ve seyredeyemiyor.

İşte gelirlerden bahsetmişsiniz. TRT'nin gelirinin yüzde 3,5'tan ikiye düştüğünü, yani bundan pek şikâyet etmemeniz lazım çünkü 3,5'tan 2'ye düştükten sonraki elektriğe olan zamlar, elektriğe gelen taleplerle biliyorsunuz sizin gelirleriniz ciddi anlamda da bir önceki yıla baktığımızda artıyor. Mesela 2009'da 448 milyonluk gelirimize karşılık 2010'da 547 milyona çıkmış, yani yüzde 20'lik bir artış var, sadece bir yıl içerisinde. Dolayısıyla geçmiş yıllar itibarıyla da baktığımızda, 2007'den bugüne hem arz fazlasından hem de ifade ettiğim gibi elektriğe gelen zamlarla sizin o yüzde 2'lik payınız giderek artmış, diğer bandrol gelirleriniz de öyle, 273 milyondan 465 milyona. Bu kaçakları falan önlemenizin de mutlaka katkısı vardır bu rakamların yükselmesinde.

Ben bir de şeyi söyleyeyim. Vatandaşın en çok rahatsız olduğu konulardan bir tanesi biliyorsunuz elektrikteki kayıp kaçak. Ben bir Genel Kuruldaki konuşmamda TRT'nin hiç olmazsa kayıp kaçaktan TRT payı almaması gerektiğini, hatta diğer vergilerin alınmaması gerektiğini ifade ettim. Bir hafta sonra EPDK sizin bu payınızı kaldırdı hatırlıyorsanız ama siz de buna itiraz ettiniz. Biraz önceki bu hani her ne kadar TEDAŞ pahalı da verse, etik anlamda bu ahde vefa duygusundan dolayı, biz TEDAŞ'tan alıyoruz mantığıyla vatandaştan kayıp kaçak üzerinden TRT payının da alınmasına itiraz etmemeliydiniz, yani alınmamasına daha doğrusu. Yani EPDK kaldırmış. Bu haksız bir şey. Yani yüzde 16 kayıp kaçak koyuyor TEDAŞ elektrik fiyatlarının üzerine. O kayıp kaçaktan sonra yüzde 2'lik TRT payı konuluyor. Yani bu son derece yanlış bir şey. Bunu ifade ettiğim gibi kürsüden de söyledim.

BAŞKAN – Necati Bey, toparlayalım lütfen.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Yani işte TRT'yi konuşuyoruz. Çok da diğer...

BAŞKAN – Şu anda sizden sonra 5 arkadaşım daha var da onun için.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Ama diğer maddelerde doğru düzgün beş dakikalık bile söz almadık Sayın Başkan. Yani müsaade edin de bunları söyleyelim. Birde TRT. Yani milyarlık bütçesi olan ve tamamen kamu kaynaklarıyla bu bütçeyi oluşturup herhangi bir gelir getirmeyen, tamamen tüketime yönelik bir kurumu konuşuyoruz. Yani dolayısıyla...

BAŞKAN – Necati Bey, bana şey yapmayın da. Ben sadece biraz daha zamanı iyi kullanalım diye.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bunları söylerken ortaya da söylemiş oluyorum. Yani bakın diğer KİT kurumlarıyla karşılaştığınız zaman, diğer KİT kurumlarının giderleri olduğu gibi gelirleri de var ama TRT'nin bakıyorsunuz bütçesinin içerisinde her ne kadar yükseldiğini söylese de işte yüzde 10'u bulmayan bir geliri var bütçesinin içerisinde.

Burada diğer eleştiri olarak sunumunuzda şeyi de söyleyeyim. Yani burada Diyanet İşleri Başkanlığı ve Anadolu Üniversitesinden gelir elde ettiğinizi söylüyorsunuz. Bu da kamu kaynağı dolayısıyla. Yani bu çok kayda değer bir şey olduğunu düşünmüyorum, başarı olduğunu da düşünmüyorum. Yani kamu kaynağını alıyorsunuz, bu tarafa aktarıyorsunuz. Yani elektrikten kesilen pay ne ise, işte bandrol paraları ne ise bunları da aynı şey olarak değerlendirmek lazım. Kamu kaynağının dışında bir kaynak elde edebiliyorsanız bunları başarı olarak ortaya koymanızda fayda var diye düşünüyorum ama sonuç olarak -toparlayayım- TRT mutlaka yayın hayatına gerçekten seviyeli bir şekilde devam etmeli. Yani seviyeli olduğunu düşünüyorum, en azından kültür programlarının. Bundan sonra da yayınlarını biraz daha, ifade ettiğim gibi, daha diğer siyasi görüşlere de yer vererek devam ettirirse, yani ülkenin geneline hitap ederse, bir de tabii TRT 3'ün, Meclis TV'nin de yayınlarının kısılması her ne kadar size eleştiri olarak gelse de sizin çok fazla yapabileceğiniz bir şey olduğu kanaatinde değilim. Size de belli bir talep... Gerçi siz o talep yazısını yazdınız Meclis Başkanlığına ama bu da son derece kamuoyu tarafından rahatsızlık duyulan... Yani geçmişte Genel Kurulun açık olduğu zamanlarda canlı olarak yayınlanan ve grup toplantılarının da canlı olarak verildiği Meclis TV'nin tekrar yayın hayatına bu şekilde devam etmesi dileğiyle sizlere başarılar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim.

Tabii, başta da söylediğim gibi, Sayın Genel Müdür, kendisi, konuşmasını yaparken sanki çok büyük icatlarda bulunmuş, geçmişteki insanlar hiçbir şey becermemiş, kendisi âdeta bir mucize yaratmış TRT'de, öyle bir konuşma metnini bize takdim etti. Konuşma metninde diyor ki: “İşçi

sayısını azalttık.” Azalttınız ama niye azalttınız? Çünkü Danıştay Dava Daireleri Kurulunun bir kararı var, biliyorsunuzdur o kararı. Asli ve sürekli hizmetleri firmalar aracılığıyla değil de doğrudan doğruya sizin temin etmeniz lazımken, Danıştay Dava Daireleri Kurulunun bu kararı varken siz birçok hizmetleri birtakım aracılar kanalı ile dışarıdan temin ediyorsunuz. Mesela bu yılda 468 milyon liralık, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler var. Bu fayda ve hizmetleri hangi suretle alıyorsunuz? Hakikaten TRT içinde yetişmiş personel varken, her yönüyle yetişmiş personel varken siz onları bir tarafa itiyorsunuz ve bu şekilde de tabii hizmet satın alma olunca da bunun hakkında çok büyük söylentiler oluyor yani ne kadar dürüst de davranılsa. Ama vatandaş, birilerinden birtakım hizmetler alınca bunun, burada birtakım, hakikaten, usulüne göre şey edilmediğini şey ediyor.

TRT Kanunu’nu çıkarırken -ben de o zaman Meclisteydim- yayın ilkeleri olarak şunu koyduk, bak Sayın Genel Müdür: “Haberlerin toplanması, seçilmesi, yayınlanmasında tarafsızlık, doğruluk, çabukluk ilkeleriyle çağdaş habercilik teknik ve metotlarına bağlı olmak, haberlerle yorumları ayırmak ve yorumların kaynaklarını açıklamak, kamuoyunun sağlıklı ve serbestçe oluşabilmesi için kamuoyunu ilgilendirecek konularda yeterli yayın yapmak, tek yönlü, taraf tutan yayın yapmamak ve bir siyasi partinin, grubun, çıkar çevresinin inanç ve düşüncelerine, menfaatlerine alet olmamak.” Yayıncılık ilkesi bu. Şimdi elinizi vicdanınıza koyup da siz bu ilkeler çerçevesinde TRT’yi yönettiğinize inanıyorsanız -açıkça, özellikle rica ediyorum- diyebilir misiniz ki: “Ben TRT’yi yönetirken TRT Kanunu’nun yayın ilkelerine uygun olarak TRT’yi yönetiyorum.”? Bunu özellikle belirtmek istiyorum.

Arkadaşlar, artık herkes görüyor, Genel Müdür diyor ki: “TRT, haberleri en fazla izlenen kurum.” Yok böyle bir şey. Ben otuz senedir siyasetin içindeyim. Genel Müdür geldikten sonra, özellikle AKP iktidara geldikten sonra inanınız ki bir güne bir gün TRT haberlerini izlemiyorum çünkü çok taraflı. Âdeta bir siyasi iktidarın borazanı hâline geldi. Yani bu memlekette izleniyorsa nasıl izleniyor, dağ başında öteki televizyonların izlenecek yerleri yok, bir tek zorunlu olarak TRT izleniyor. Orada da siyasi iktidara göre haber veriliyor. O bakımdan çok...

Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarıyla ilgili -ben özellikle onu istiyorum- ilk çalışmalarda hangi mukaveleleri yapmışsınız şimdiye kadar? Eskiden niye devamlı, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışırken hangi mukaveleleri yaptınız? TRT Kanunu’na göre -o maddesini şimdi unuttum da- o yapılan eski sözleşmelerle yeni sözleşmelerin bir örneğini istiyorum.

Arkadaşlar, ben otuz senelik politikacıyım. Bu memlekette maalesef... Burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde çok önemli kanunlar çıkıyor. Bu kanunları bizim kamuoyuna anlatmamız lazım. Mesela son, geçen hafta değil evvelsi hafta bir kanun çıktı, Gelir Vergisi Kanunu’nun 89’uncu maddesine göre vatandaşlar gelirlerinin tümünü ibadet yerleri için veyahut da Kur’an kursları için hibe edebilirler. O biraz da kaymakamın da tabii şeyine şey ediyor. Böyle rejimi çok yakından ilgilendiren

kanunları, çağırın bütün partilerden milletvekillerini, biz orada, TRT’de tartışalım. Siz bugüne kadar, sizin zamanınızda... Siz yedi senedir TRT Genel Müdürlüğüne gelmişsiniz, ben de Milletvekiliyim. Bir güne bir gün TRT beni bir programa çağırmadı.

MEHMET GELDİ (Giresun) – TRT 3’te çok konuşuyorsun.

KAMER GENÇ (Devamla) – Hayır, hayır onu da vermiyorlar, onu da söyleyeyim, vermiyorsunuz. Bakın arkadaşlar, özellikle son zamanlarda biz yerimizden bir konuşma yaptığımız zaman TRT kesiyor hemen -Meclis Televizyonunu veren- ancak Başkan ve Hükûmeti veriyor. Milletvekili orada bir şey söylediği zaman versin televizyon niye kesiyorsunuz? Bakın, dikkat edin arkadaşlar, ben devamlı takip ediyorum. Yani Hükûmetin, bakanın bütün sözleri orada yayınlanıyor ama biz yerimizden çıkıp da konuştuğumuz zaman o verilmiyor, ses duyulmuyor yani bir şey geliyor ama verilmiyor. Ayrıca da TRT niye Meclis çalışmalarını vermiyor arkadaşlar? Burada, bu TRT’nin Meclisin çalışmalarını vermesinde şu fayda var: Vatandaşın ne kanun çıkıyor, hangi kanun çıkıyor, nedir, onları bilmesi lazım. Onun için, bu tarafı da çok fazla şey etmemek istiyorum.

Son zamanlarda, sizin zamanınızla birlikte hep belli düşüncedeki personel alındı TRT’ye. Yani daha açık konuşursak: Türkiye Cumhuriyeti devletinin gerçek, laik, çağdaş, demokratik yönünü dönüştürmeye çalışan bir kadroyu TRT’ye getirdiniz. Atatürk ilke ve inkılaplarını yok etmeye çalışan ve o paralelde mücadele veren kişileri kadroya getirdiniz. Bu da bu Türkiye Cumhuriyeti devletini kuran insanların en azından ruhuna azap verir. O bakımdan bu gerçekten kabul edilecek bir şey değil.

Ratinglerle ilgili yine... Eskiden bu SBT’ye, yılda herhâlde 3 milyon 971 lira ödüyordunuz. Sonra, bir “AGB” diye bir rating kuruluşuna senede 12 milyon lira para ödüyorsunuz. Onu da bir açıklamanızı istiyorum.

Bu şeyde istisna akdiyle sigortasız personel çalıştırılıyor ve bundan dolayı Genel Müdürlüğünüz birtakım idari para cezaları ve gecikme zamlarıyla muhatap oluyor. Buna bu şekilde sebebiyet verenlerden para cezalarının tahsil edilmesi gerekirken alınmıyor.

Yine, Çamlıca’daki vericide bir yangın çıktı. Bu yangın niye çıktı? Yangının sebebinin burada kullanılan kabloların yangına dayanıklı kablolar olmamasından dolayı şey etti. Sayıştay da maalesef bu konuda çok sağlıklı bir bilgi vermiyor. O Çamlıca yangınında ne kadar zararınız oldu, kuruma zararı ne kadardı, o da çok önemli.

Yani aslında söylenecek çok şey de var. Arkadaşlarımız da bazı şeyleri söyleyebilirler. Özellikle, dışarıda yaptığınız... Mesela, bu Van Haber Ajansına 48 milyon liralık bir para ödemişsiniz, iş yaptırmışsınız ama iş yaptırılan bu Van Haber Ajansının ortaklarından birisinin TRT’de çok önemli bir görevde olduğu söyleniyor, doğru mu, yanlış mı? İsim de vermiyorum.

Yine, bir müdür yardımcınız beş yıldır devamlı İstanbul’da oturuyor, Ankara’ya gelip gidiyor, uçakla gelip gidiyor. Bu paralar TRT’den mi ödeniyor? TRT’nin misafirhanesinde kalıyor.

Mehmet Bey'in, tabii, bunlar kendisine şey geliyor "Ya, ben ağayım nasıl olsa, bunlar devletin kesesinden gitsin, ne olacak?" diyorsunuz. "Bu devletin parası çok, harcansın." diyor. Neyse, yine siz şey edin.

Sonra, on beş tane yeni kanalın açıldığından bahsettiniz de bunun içini doldurdunuz mu? Yani açmak kolay da onları...

BAŞKAN – Hangi Mehmet Bey? Mehmet Geldi mi, siz misiniz, Domaç mı?

KAMER GENÇ (Devamla) – En köşedeki Urfalı Mehmet...

BAŞKAN – Bilelim, bir sürü Mehmet'imiz var. Mehmet Ağa hangisi?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – En köşedekinden bahsediyor.

BAŞKAN – Köşedeki ağa, tamam.

KAMER GENÇ (Devamla) – Hayır, gülüyor da arkadaşımız onun için. Akyürek, neyse canım, fark etmez zaten Mehmet Bey'in yüreği akmış herhâlde devamlı.

BAŞKAN – AK PARTİ milletvekili ya.

KAMER GENÇ (Devamla) – Şimdilik bununla iktifa edeyim, öteki arkadaşlarım da düşüncelerini söylesinler.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ali Bey, buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Teşekkür ederim.

Öncelikle tabii, tekrarı olmaması açısından, Sayın TRT Genel Müdürümüzün sunumuyla birlikte başlayarak, çok fazla, arkadaşlarımızın söylediğini tekrar etmek istemiyorum ancak hemen buradaki net raporlar ve rakamları vermek istiyorum ve bu anlamda da bugünkü TRT'nin diğerlerinden çok başarılı bir sunum, çok iyi bir şekilde medyada ve TRT... Yani sunumda her türlü etkileşim çok başarılı bir şekilde verilebilir. Doğrudur, kamuoyunu etkilemek açısından da Komisyonu etkilemek açısından da verebilirsiniz ancak hemen söylüyorum: Bugün bütçenize baktığımızda 2009-2010 yılı içerisinde bandrol gelirlerinizin 465,760 gerçekleşmesi, yine elektrik hasılat payları 5.747,061, yine ilan ve reklam... Televizyonculuğa gelelim, başarı burada yani bunları bizden alıyorsunuz zorla, kanunen çıkarttınız, halkımız bağırıyor, diyor ki: "Ben bandrol parası vermek istemiyorum, zorla alıyorsunuz. Ben TRT'yi seyretmeyorum, bana zorla burasını seyrettiren bir kamu kuruluşuna da bana sormadan para alıyorsunuz, benden pay alıyorsunuz." Ama kendisinin hakkının orada olduğunu -az önce milletvekilim ifade ettiler- göremiyorlar. Onun için, çok ciddi bir eleştiridir bu. Yani burada insanlar bir para veriyor, bunun karşısında haklarını, paraları karşısında diğer hakları tarafından... Kamudaki, gerçekten hukuk devletinde, devlet anlayışında insanlara eşit muamele açısından, insan hakları anlamında onları katmıyorum ama parasal bir değer veriyorsa orada kendinin hem dinsel anlamda hem eğlence anlamında hem tarafsızlık anlamında hem siyasi anlamda kendisini

görmek ister. Onun için çok ciddi bir şey, “Ben para veriyorsam orada beni dinleyeceksiniz.” diyor halk. Onun için bu bütçe bunu gösteriyor.

Devam edelim: Eğer TRT başarılıysa burada görmek lazım. Reklam gelirleri... Tüm televizyonların, tüm medyanın reklam gelirlerine bakılır ve öyle yönetilir. Özel sektör böyle bakıyor. Bir bakalım: 2009’da 25.110 reklam gelirleriniz. Sizin önerdiğiniz, 2010’da 75 bin -bütçeye koymuşsunuz- gerçekleşme –yani rakamlar bin olarak, o milyon, üzerine ilave edelim, kısaltılmışını okuyorum- 54 milyon 155; gerçekleşme, öngördüğünüzden yüzde 27 daha düşük. Bu burada işte, burada, okuyorum, siz yazdınız, bütçeniz bu, bunu ibra edeceğiz. Bu mudur başarı? 2011’le de kıyaslarız, oraya geldiğimizde 2011’de de aynı şeyleri konuşuruz, ona da bakacağız. Onun için bunlara devam edelim. Burada bir başarı öyküsünün bize hikâyesini bir emanetçi firmaya verir gibi anlatmayın. Burada belgeler var, paralar bizim. Onun için burada Türkiye Cumhuriyeti’ndeki her vatandaş, burada her kutsal insan eğer burada elektrik kullanırsa size para vermek zorunda ve bunun karşılığında da ciddi bir denetim istemek zorundadır. Bunun altını net çizelim.

Baştan beri diğer, basit gördüğümüz konuları geçiyoruz tabii, “Onlar çok önemli değil.” dedik ama ortak bir payda var burada, denetimde, küçük konularda. Ortak payda ne? TRT’nin hukuk tanımaz veya kanunlarla iyi yönetilmediği konusunda. Ortak paydam bu benim, söylemeye çalışıyorum. Devam edeceğim bununla ilgili, bu geneli üzerinde.

Buradan baktığımızda yine sizin yatırımlar konusunda söyleyeceklerimden Çamlıca’sını arkadaşım söyledi ama beni o ilgilendirmiyor. Şimdi, Çamlıca Tepesi’ndeki verici kulesinden yapılması devam edilecek mi, vazgeçildi mi, devam ediyor mu? Sorum bu.

Yine devam ediyorum: Rating ihalesi çok önemli bir ihale. Doğru yönetiliyorsa, burada iki tane, ratingten ve eskisine göre daha pahalı bir alım yapmışız. Ben söylemiyorum, raporlar söylüyor, rakamlar söylüyor. Burada sorum şu: TRT’nin aynı işi yaptırmak için iki firmaya para ödemesinin gerekçesi nedir? Niye tek firmaya ödemiyor? TRT’nin rating ölçümü ihalesini alan firma kaç il, ilçe ve belde ve kaç hanede ölçüm yaptırmaktadır? Yine, burada SBT Analiz firması tarafından yaptırılan rating ölçümleri hangi tarihte başlamıştır? Ve yine bununla ilgili, diğer sorularımı devam ettimse, burada TRT’nin ve hepimizin, halkın parasının çok iyi kullanılmadığı ortaya çıkıyor. Yine, bunlar başarı olarak, çok iyi, az önce konunuzda geçtiği için bunları sormak zorundayım.

Burada, yine, bir denetim, çok başarılı bir yayıncılık hayatından bahsediliyor, canlı yayın. Bizim bildiğimiz o TRT’nin 1970’lerde, o zaman daha bizim çocukluğumuzda zor bulduğumuz komşulara gittiğimiz TRT yayınlarını hatırlıyorum. Burada biraz nostalji yapmak istiyorum. O TRT yayınlarına halk katılırdı canlı yayınlarda. Oralarda mikrofonlar uzatılırdı, herkesin görüşü alınırdı, telefonlar açılırdı, bütün katılım yapılırdı. Şimdi canlı yayın anlayışınıza bakıyorum: Çıkıyor 3 kişi, bir de kişi orada sunum yapıyorsunuz. Bu mudur TRT’deki modernlik anlayışı? Sene kaç? 2012. Bu

anlayış içerisinde bir TRT'nin, 70'li yıllardan bugüne geldiğimizde, burada bir başarı grafiği, kamudaki anketlere göre, kendinizin yaptığı bir denetimde başarı mı sağlanacaktır?

TRT'de farklı dillerde yayınlar yapıyorsunuz ve geleneksel olarak sizlerin bir danışman ve bir geleneksel yapınız, kontrol mekanizmanız vardı. Bu mekanizmanızın son günlerde çalışmadığını görüyorum. Neden görüyorum? Çünkü en son bu kurumların görüşü alınıyor ama uygulanmıyor. En son kim karar veriyor? Genel Müdür karar veriyor, uygulamalarda bu var. Buradaki denetleme nasıl? Örneğin Arapça televizyon ve radyo yayınları yapılıyor. Bu yayını denetleyecek, Arapça bilen kaç tane denetmeniniz var? Soru ve cevap istiyorum. Yine, Arapça bilen yayın denetmeniniz varsa bunlar TRT'ye hangi sınavla alınmıştır? Bunlarında bilgisini istiyorum.

Çok değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, tabii TRT çok geniş bir kavram. Çok fazla da soru girmek istemiyorum ancak yine sınav ve denetleme, yürütme, bu anlamda değil, iyi yönetilmeme konusundan devam edeceğim. İyi yönetilmeme olduğu zaman zaten her şey ortaya çıkar. Bu anlamda da "TRT'de personel sayımız az." diyorsunuz ama biraz ileride devam edeceğim, hep hizmet alımlarından örnek vereceğim burada. Hep yaptırma. Kendi personelinizi hiç kullanmıyorsunuz, hizmet alıyorsunuz. Onlar o zaman personel sayınızda görünmüyor. Sözleşmeleriniz var, bunlar hiç görünmüyor. Yani hileişeriye yapmayalım, gerçeği konuşalım, buradan çıkan paraya bakacağız. Yani emek ağırlıklı üreten, sanat yaratan, sanatçı, yetkili hiyerarşik yapıdaki insanlar nedir? Bunların karşılığını bulmak lazım.

TRT'de yükselme, unvan değişikliği en son hangi tarihte yapılmıştır? Bugüne kadar görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavının yapılmama gerekçesi nedendir, bunu da sormak istiyorum. Yine, görevde yükselme unvan değişikliği sınavını ne zaman, hangi unvanlar için açmayı düşünüyorsunuz, bunları da bir öğrenelim. Açılacak sınavda mülakat yapılacaklarda bundan önceki sınavlardaki Danıştay kararlarına uyacak mısınız hukukun üstünlüğü ve bugünkü yönetim tarzı içerisinde?

Bunlarla birlikte en önemli konulardan bir tanesi "TRT" deyince akla gelir. Ben radyomu açtığımda yolda, gece yaşamımda, arabamda, özellikle Türk sanat müziği FM'i açarım. Herkes bilir, Türkiye'de TRT'nin başarısı vardır. Burada ortak kültür, ortak yayın içerisinde hepimizin dinlediği, en başarılı olan yayın. Burada çok önemli bir farklılık var. Burada, çok sesli, müzikli korolar, cazlar, hepimizin bu anlayış içerisinde baktığımızda burada bir başarı öyküsü var mıdır? Bunları burada raporlardan okuyacağım. Burada bunların hepsi var. Onun için buradaki TRT'nin türkülerimizi derleyen, nota aktaran, şarkılarımızı, türkülerimizi doğru bir şekilde icra eden ve bu kültürün gelecek kuşaklara aktarılmasında en büyük rolü oynayan sanatçı kadroları niçin iptal edildi? "TRT" deyince Türkiye'deki bütün sanatçılar için okuldur yani üniversitelerden önce burası gelirdi. Niçin bu son yıllarda bunlar yok edilmeye çalışılıyor? Bir sanattan bahsediyoruz. Burası bir okul, kültürdü ama

bugün baktım, hiç, sunumlarınızda ya da bir başka şekilde ya da kamuoyunda böyle bir gündem yok. O zaman başarı yok Sayın Genel Müdürüm. Müzik kültürümüzün korunması, geliştirilmesi, gelecek kuşaklara aktarılması, sanatçısının... Bundan sonra imtihan açıp almayı düşünüyor musunuz? Bunlar çok önemli.

Gelelim, bir Antalya... Bir yıl için yurt dışına hep yabancı lisanlar açıyorsunuz ama Antalya'daki bizim radyomuz, Antalya turizmimizin belkemiği, Antalya Müdürlüğü niye cezalandırılıyor? Hâlâ niye stüdyoları yaptırılmadı, binası geç açıldı ve o kadar uğraştınız? Ve Antalya'daki turizmle ilgili radyomuz niye kapatıldı? Bizim belkemiğimiz, "Türkiye" deyince Antalya geliyor. Yani çok önemli bir konu. Bunlar hep tek taraflı değil, hepimiz birlikte masaya yatırıp artıları, eksileri görmemiz gerekiyor.

BAŞKAN – Ali Bey, toparlarsak, on dakikayı geçtik çünkü.

ALİ SARIBAŞ (Devamla) – Toparlıyorum, tamam ama hiç konuşma haklarımızı maddelerde kullanmadık, onun için.

Onun için İzmir Müdürlüğündeki diğer stüdyoları da açacak mısınız? Burada tekrar o yayınlara başlayacak mısınız?

Ve dış yayınların hepsi TRT bir köklü kuruluş olmasına rağmen, özel televizyonlar buradan yetişmesine rağmen artık hepsi, bütün yayınlarınız taşeronlaşmış. Bütün yayınları taşeronlarla alıyorsunuz ve ihale yapıyorsunuz. TRT'nin geldiği nokta bu. Bir okulluktan, bir yayından, dış yayınlar dâhil olmak üzere hiçbir tanesi TRT stüdyolarında hazırlanmıyor.

Yine, buradan hızlı bir şekilde gidersem devam edeceğim ama şunu söylemeye çalışacağım: Özellikle ihaleler konusunda ve hizmet konusunda arkadaşlarımız da konuşabilir ama şöyle bir baktığımda, genelde, on bir tane firmanın dışında on ikinci firma yok. On bir tane firma var TRT'ye iş yapan, on ikinci firma yok, isim isim veririm. Yine siz bana ilk sözümde... Şirketlere de baktığımızda, dönüp dolaştığımızda ortak isimler var şirketlerin içerisinde, hep aynı kökene geliyor.

Devam ediyorum, hemen hızlı bir şekilde sözüme başladım ve noktalıyorum, çok teşekkür edeceğim, bitiriyorum. "Vekâletle yönetilmiyor." deyince biraz kafa sallamıştınız ama hemen örneklerini vermeye çalışacağım hemen sizin kurumunuzdan ve bitiriyorum. Burada genel müdürlüklerinizle ilgili vekâleten yönetilenlerden hemen bir iki tane örnek vererek toplamak istiyorum. Burada, özellikle, kurumunuzda hem müdürlük yapan hem diğer yerlerde asaleten müdürlükleri olan arkadaşlarımız var, bunları siz de biliyorsunuz. Bunları niçin normal, asaletin dışında müdürlüklerinizi atamıyorsunuz ve arkadaşlarımız bir görevin dışında bir görev daha alıyor, onun dışındaki görevleri niye başkaları yapmaya devam ediyor? Bunların isimlerini siz de biliyorsunuz ama istiyorsanız da gene tek tek veririm. Demek ki TRT aslen yetkili, bu kurumun içerisinde yetişen insanlarla yönetilmek zorundadır. İki: TRT, burada, Türkiye'de ve dünyada iyi bir

markadır, bu, geçmişiyile beraber gelendir. Hemen bir kısa süre içerisinde, üç yılda bir yönetimle, on yılda bir yönetimle, TRT yaratılmaz, TRT yılların bir yaratımıdır.

Ben bu konularda sorduğum sorulara cevap alırsam teşekkür ederim.

Uzun konuştum, Başkanım, size de teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Turgay Bey, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Alt komisyonda çalışırken de TRT’nin çalışmalarını yakından izleme fırsatı bulabildim. Daha sonra da orada sorduğumuz sorularla da TRT hakkında, yapılan çalışmalar hakkında bilgi sahibi olmaya çalıştık.

TRT çok büyük bir kurum. Alt komisyonda da söylemiştim, belki de Türkiye’yi geleceğe taşıyacak çok önemli bir kurum. Asıl işi yayıncılık, habercilik. Elbette Sayın Genel Müdür ve TRT kadroları kendi üslup, anlayış ve mantalitelerine uygun olarak kendi değer yargılarıyla TRT’yi yönetiyorlar, biz de buna saygı duyacağız, yapacak başka bir şeyimiz yok. Burada konuşulan, tartışılan hizmet alımlarıyla ilgili, ihalelerle ilgili, Sayıştayın tespit ettiği usulsüzlüklerle ilgili hukuki süreçler devam edecek. Bir bütün olarak elbette işi yapan, kurumun başındaki Sayın Genel Müdür başta olmak üzere herkes kurumun başarılı olduğunu söyleyecektir; ne kadar iyi yönettiklerini söyleyecekler; dışarıdan gelen, transfer edilen, getirilen arkadaşlarımızın ne kadar yetenekli, yeterli oldukları anlatılacaktır. Bunları zaman içerisinde göreceğiz.

Tabii, yapılan ihalelerle ilgili, yapılan iş alımlarıyla ilgili, TRT’de yapılan bütün uygulamalarla ilgili benim de kendime göre bir üslubum vardı. Sadece alt komisyon konuşmalarında ya da üst komisyon toplantılarında bunları dile getirmek, soru sormak, cevap almak yerine yıla, üç yüz altmış beş güne yayarak hem kurumun denetimini yapmak hem de çalışmaları izleyerek bunu kamuoyuyla paylaşmayı daha uygun görüyorum. Sonuç itibarıyla buradaki denetim görevimizi yapıyoruz ama bu bir gereklilik olduğu için yapıyoruz ama TRT’nin ben çok önemli olduğunu düşündüğüm için TRT’yi çok yakından izleyeceğimi ve çok yakından izleyerek de bunu gördüğüm eksikleri, yanlışları hem yönetimle paylaşıp hem de kamuoyuyla bunu paylaşacağımı bilmelerini istiyorum.

Bir konu var, onu söyleyip sözlerimi bitireceğim. TRT’nin iki tane önemli geliri var: Birisi elektrik, birisi bandrol gelirleri. Sayın Genel Müdür sorduğum bir yazılı önergesine 2011 yılında TRT gelirlerinin, reklam gelirlerinin 113 milyon lira olduğu cevabını vermişti. Yani yaklaşık olarak 547 milyon elektrik, 467 milyon bandrol olunca 113 milyon lirayı da revize edilen şeyle beraber 1 milyar lirayı geçen bir bütçeyi yönetiyorlar. Bunun 468 milyon lirası, az önce Kamer Bey’in de söylediği gibi, dışarıya yapılan işlere harcanan paralar, 365 milyon lirası da personele ödenen para. Yaklaşık 8 bin kişinin çalıştığı bir kurum. Personelde tasarrufa gidildiğini söylediler ama yaklaşık 1.600 kişi

Sayın Genel Müdür işe başladıktan sonra işe alınan kişi sayısı sözleşmeli ya da buna benzer bir şeyle. Görülüyor ki: 2007 yılından bu yana yönetimi, TRT'yi idaresi altında bulunduran Sayın Genel Müdür, 113 milyon liralık bir reklam gelirini kayıtlara geçirmekle beraber bunun kaç lirasının TRT'nin kasasına girdiği, yoksa reklam satın alma ihalesi yaptığı şirketin de payının da mı bunun içinde olduğu ayrımını yapmamış ama düşünebiliyor musunuz: Dünya devi bir TRT, on dört tane kanalı olan bir TRT, 8 bin insan çalıştıran TRT, yüzlerce, binlerce nitelikli elemanı olan TRT sadece yılda 113 milyon liralık bir reklam gelirine sahip. Üstelik reklam giderlerinde yüzde 80 tasarruf yaptığını söyleyerek bu tasarrufu da... Yani, mesela o "reklam giderlerinden tasarruf yüzde 80" derken mesela yüzde 80 tasarruftan eksik tasarruf neye tekabül ediyor; personel vardı personel mi çıkardınız ya da departmanlar vardı, onları mı kapattınız, onları başka yerlerde mi değerlendirdiniz, kurum içerisinde mi değerlendirdiniz; orasını bilmiyoruz. Yani bir yayıncı olarak, bu işleri de bilen bir arkadaşınız olarak diğer, önümüzde dünya devi yayıncılar var, özel televizyon kuruluşları var, bu kadar büyük bir kapasite kullanan, yaklaşık, yıllık 1 milyar liralık bir gücü, parayı kullanan bir kurumun hem yayın kalitesinin hem içerik kalitesinin hem gelir kalitesinin aslında çok daha iyi olması gerekiyordu. Yani Sayın Genel Müdürün hem çalıştığı arkadaşlarıyla bunu çok yakından, yeniden değerlendirmesinde, gerçekten nitelikli kadrolarla, yaratıcı birtakım girişimlerle hem geliri artırması gerekiyor bu kapasitede çalışan bir kurumun, dünya devi olan bir kurumun hem de nitelik olarak da, içerik olarak da daha kaliteli yayınlar hazırlaması gerekiyor. Yani çok komik, TRT hem Bank Asya'nın yayın hakkına sahip hem de Süper Lig'in maç yayınlarının görüntülerini satın alıyor ama -gerçi arkadaşlarımız spor yayınlarını, spor şeylerini beğendiğini söyledi- bütün bunların hepsi için de sadece program başına 60 bin lira para vererek hem de TRT'nin kendi personelini kullanarak dışarıya program yaptırıyor. Otuz tane program var yani bir yayıncı olarak bu hicap duyulacak bir şey. Yani sizin elinizde spiker var, görüntü var, stüdyo var, hatta bu programlara çağırdığınız konuklar koşa koşa gelecekler bu programlarda kendilerini tanıtmak için veya görüşlerini dile getirmek için ama siz dönüyorsunuz, program başına 60 bin lira para veriyorsunuz. Elin adamı görüntü almak için para verir, sizin elinizde görüntü var. Stüdyosu yoktur, stüdyoyu kullanmak ister, kameramanını, ışıkçısını, yayıncısını kullanmak ister, siz elinizde her türlü malzeme olduğu hâlde, her türlü değer olduğu hâlde dışarıya program yaptırıyorsunuz hem de 60 bin lira para vererek. Yani benim aklım almıyor mesela bunu. Şimdi, elbette, çalışmak istediğiniz kadroyu kurmak istersiniz, elbette beraber çalışmak istediğiniz arkadaşlarınızın nitelikli, birikimli olmasını istersiniz de dışarıdan aldığınız, sözleşmeyle getirdiğiniz müşavirler, hukukçular, yayıncılara da ben saygı duyuyorum, peşinen saygı duyuyorum, bunu anlayışla karşılıyorum ama bari ortaya çıkan da bir malzeme olsa.

Şimdi, az önce Ali Vekilim de söyledi, canlı yayın, arkadaşlar, ben de televizyoncuym, yayınlarda bazı yayınlarda canlı yayın yaparız, bazılarını da istemediklerinizi de bant yayın çekerdik

yani karşılıklı birtakım değerleri korumak için. Şimdi, TRT’de canlı yayınlar çoğaldı, niye biliyor musunuz? Denetimden kaçırmak için. Çünkü en son Deniz Baykal, Tuncay Güney’in yayınında olduğu gibi, savunma da buraya gidiyor zaten bir örnek olsun diye söylüyorum bunu, yani biriyle bir şey konuşacaksa, biri bir şey konuşacaksa, işte yayın ilkelerine aykırı bir şeyler söyleyecekse bu adamın da mutlaka bunu söylemesi gerekiyorsa, zımni bir anlaşmada bunun adı konulmaz, konuşulmaz bunlar, canlı yayına çıkarsın, ondan sonra dersin “Ya adam zaten konuktu söyledi, gitti kardeşim.” Canlı yayınların yapılmasının nedeni bu, çoğalmasının nedeni bu.

Şimdi, reklam satın alımı ihalesi yapılmış, bir ihale iptal olmuş, ikinci ihalede 60 milyon lira yıllık satın alma bedeli veriliyor, üç yıllık ihale yapılıyor, üç yılın ihalesi de doldu, rakamlarda görülüyor ki firma 60 milyon lirayı hiç tamamlayamamış. Şimdi, TRT gibi bir kurumda, dünya devi bir kurumda 16 tane, 14 tane yayını olan bir kurumda bir tek yayın ihalesi için 2,5-3 milyon euro ihale yapılan bir kurumda, yıllık yayıncı kuruluş, ihaleye verilen reklam satın alma ihalesi yapılan kuruluştaki 60 milyon lira ödenemiyor, reklam alınmıyor. Bu daha sonra o sözleşmede, o ihale sözleşmesinde ek protokol yapma hakkı olmadığı hâlde kurumun, ek protokol yaparak bu rakam 40 milyon liraya düşürülüyor, 40 milyon lirayı da ödeyip ödemediğini bilmiyoruz.

Şimdi, burada, şu arkadaşlarımızın arasında, bu TRT’den gelen arkadaşlarımızın içerisinde bir sürü insan TRT Genel Müdürlüğü yapacak kapasitededir, Sayın Genel Müdür de bu kapasitededir, saygı duyuyorum ama bir insanın başarılı olup olmadığının göstergesi yaptığı işler. Hükûmetin, iktidar erkini kullananların, iktidar erkini kullanan Hükûmetin hoşuna gidecek yayın yapmak ayrı bir şey, bunu iyi yapmak ayrı bir şey, gerçekten yayıncılık yapmak ayrı bir şey. İşte, biliyorsunuz dünya devi BBC, hükûmetle çoğu zaman papaz oluyor. Niye? İktidarın işine gelmeyen gerçekleri de söylediği için. Allah aşkınıza söyleyin bana TRT’de bir gün -ben gazeteciyim, redaksiyonu, redaktörlüğü iyi bilirim, haber dilini iyi bilirim, bunu alt komisyon çalışmalarında da söyledim- öyle haberler yapılıyor ki ben gazeteci olmaktan utanıyorum. Öyle bir dil kullanılıyor ki yani şurada iktidar partisinin sayın milletvekilleri var, inanıyorum onlar da denk gelse, bu haberlerden onlar da utanırlar, çünkü bu kadar yalama, yıkama haber yapılmaz arkadaşlar.

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Onlardan utanmıyoruz, bilakis zevk alıyoruz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Size de yakışan o zaten.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Neyse, neyse, konuşuruz, konuşuruz.

Şimdi, ben istiyorum ki, TRT bizim gururumuz. TRT kamu kaynaklarıyla ayakta kalan bir kurum. Bu devlet bu milletin gelirleriyle ayakta duruyor. TRT’de bir kamu kurumu olduğu için, sesimizi dünyaya duyurmak, vatandaşın haber alma özgürlüğünü kamu adına yerine getirdiği için bu millet seve seve fedakârlıkta bulunuyor. Gelin o zaman TRT’nin elektrikten aldığı, madem bu kadar başarılı bir kurum, madem bu kadar iyi yönetiliyor, vatandaşın cefa çekmesini önleyeyim, yüzde 2

elektrik payından vazgeçelim. Verelim bir kanun teklifi, reklam gelirlerinizi artırın madem bu kadar işi iyi biliyorsunuz. Niye bir tek firmayla anlaşıyorsunuz, birkaç firmayla anlaşın, reklam anlaşması yapın.

BAŞKAN – Turgay Bey, rekora gidiyorsunuz, haberiniz olsun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ben epeydir yoktum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Neyse, Sayın Genel Müdür başta olmak üzere, buraya katılan arkadaşlarımızın bu uyarılarımın da işlerine gelen ya da yararlı olduğunu düşündükleri önerileri dikkate alarak önümüzdeki günlerdeki çalışmalarıyla yakın çalışma içerisinde bulunduğumuzu söyleyerek, bana da katlandığınız için hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii 7 arkadaşımız konuştu, hâlâ önümde şu anda 6 arkadaşımızın söz talebi var. Özellikle iktidar milletvekili arkadaşlarımızın bu konuda zamanı verimli kullanmalarını rica ediyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Dinlemek istiyoruz Sayın Başkan, konuşsun arkadaşlar, gerçekten dinlemek istiyoruz.

BAŞKAN – Ben konuşmasınlar demiyorum, zamanı verimli kullansınlar dedim.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Burada çok fazla konuşunca doğal olarak bizi kısıtlayan...

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar...

Adnan Bey, buyurun.

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Genel Müdür, öncelikle bazı konularda bilgi almak istiyorum: Birincisi, bölge müdürlükleri kaldırarak yerlerine il müdürlükleri kurduğunuz ancak şu anda sadece yedi il müdürlüğü bulunduğu belirtilmiştir. Bu yapısal dönüşümde neden ihtiyaç duyuldu? Kurumunuzun yönetsel mali verimliliği katkısı nedir? Ne olmasını bekliyorsunuz? Bu yedi il müdürlüğü dışında diğer bölge müdürlüklerini bir tanesi de Erzurum neden il müdürlüğüne dönüştürdünüz?

İkinci bir sorum: Reyting ölçüm sisteminden çıkarıldığına göre şu anda reytinglerinizi nasıl ölçüyorsunuz? Bunu merak ediyorum.

Yasal mevzuat gereği çalışması zorunlu olan sayıda özürlü -aynı zamanda ben de Özürlüler ve Yaşlılar Komisyon Başkanıyım- sosyal hizmetler kurumunun esirgeme kurumu kanunu kapsamında çalışması gereken, bakılan, korunan kişilerin istihdamı konusunda mevcut durum nedir? Bunu çok merak ediyorum. 2007 yılında üç kıtaya bir kanala yılda 5 milyon euro maliyetle yayın yaparken şu anda üç kıtaya on beş kanalla yayın yaptığınızı belirttiniz. Bu on beş kanaldan on adet kanalın yıllık

maliyeti 3,2 milyon euro ile daha önce tek kanalla yapılan yıllık harcama altında olmasının sebepleri nelerdir?

Değerli Başkanım, şimdi, biraz önce konuşan değerli arkadaşım, hakikaten gazeteci olduğunu, saygı duyuyorum, ben de bu mikrofonun kenarına kendimin bir gazeteci olduğumu, köşe yazarı olduğumu ve sarı basın kartı olduğumu ilaştırdım, lütfen kameraman bunları şey yapsın.

Şimdi, değerli arkadaşlarımız bize öteden beri derler ki işte efendim muhalefetteki arkadaş, iktidardaki arkadaşlar konuşmuyor, biz onları zevkle dinliyoruz. Bugün Kamer Bey'e karşılık, Aykut Bey'e karşılık, Haydar Bey'e karşılık bir de kadim dostum hakikaten katılmasından şeref duyduğumuz Veli Ağbaba katıldı. Biz bunları teker teker dinliyoruz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Kadim dostun o iyi.

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Evet.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Peki...

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – E, tabii o misafirdir, başımızın üstünde yeri vardır Ağbaba'nın, onun için onu öyle iltifat ettim.

Şimdi, efendim, 2007 yılında TRT'de tüm gün izlenme payı yüzde 5 iken -2002'de diyorum bak- 2012 yılında ise bu oran yüzde 11,79'a ulaştı. Bunu görüyoruz, hakikaten tespit ettik hem alt komisyonda çalıştığım dönemlerde hem de daha sonra TRT ile kendisiyle gidip gelmek koşuluyla zaman zaman genel müdür muavinleriyle bu konuyu teferruatıyla tartıştım. 7.026 kişiyle sevk edilen bir idarede göstermiş olduğunu, başarılı çalışmalarından dolayı hakikaten Sayın Genel Müdürümü tebrik ediyorum. Hatta bunun başarılı olmasının nedeni ikinci sefer atamasını da düşünürsek ne denli başarılı olduğunu takdirlerinize sunuyorum. Hizmette başarı olduysa bunu şeref payı öncelikle Sayın Genel Müdürün daha sonra da birlikte çalıştığı personele aittir. Bunlara da tekrar teşekkür ediyorum.

Şimdi, ben de kırk bir yıllık bürokrat olarak şu müfettiş konusuna bir değinmek istiyorum. Efendim, bir üstatlar var burada müfettiş kökenliler, denetçi arkadaşlarımız, Sayıştayın değerli üyeleri. Kırk bir yıllık bürokrat hayatımda bana bir müfettiş geldiği zaman bakıyorum ki müfettiş tabii, bunları saygıyla karşılarız, rutubetten nem kapıyor da değilim, her şeye de şüpheli gözüyle bakarlar, bu da doğrudur. Baktım ki müfettiş hakkını aşmıyor şube müdürlerine ve altta bulunan genel müdür muavinlerine talimat verdim, dedim ki: "Ben bu müfettişe teftiş vermeyeceğim. Açtım genel müdüre, efendim, bu arkadaşın bu bu nedenlerden ötürü, belgelere dayandırdım, bana buna teftiş vermeyeceğim, ikinci bir müfettiş istiyorum." dedim ve akabinde ikinci bir müfettiş geldi.

Sayın Genel Müdür, kendi bulunduğu durumda teftiş kurulu başkanının teklif ettiği müfettiş ister, eğer gerekirse bunu tekrar değiştirebilir. Yani bunda hiçbir sakınca yok. Bunu araştırırım, bakalım, hukuki yönlerini görüşelim, hakikaten teftiş kurulu başkanı Sayın Genel Müdürüme şu

niyetle sizin bu konuyu teftiş edecekse, akabinde bunu illa değiştirdi yok başka yerden gelen şeyler, tabii bunlar pek uygun olmayan şeylerdir.

ALİ SARIBAŞ (Sivas) – 13 milletvekili...

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Tabii, o bakımdan, değerli arkadaşlar, tabii konulara fazla girmek istemiyorum.

BAŞKAN – Adnan Bey, bari siz toparlayın.

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Doğrudur muhalefete pek şey yapmadık, saat tuttuk on dakika, on beş dakika.

Efendim çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şu anda beş dakika fazla oldu.

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Sayın Genel Müdürüm bu başarılı çalışmalarınızdan ötürü sizi ve ekibinizi kutluyor başarılı çalışmalarının devamını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, sunumunuz için de teşekkür ediyorum. Ayrıca, TRT'nin bugünkü geldiği durum için de.

Siyasetçiler sunumlarda daha çok kendilerinin yaptığı konuşmalar gibi konuşmayı sevmezler. Bu çok doğal bir şeydir, daha çok siyasetçiler üst perdeden konuşurlar, ama diğer kişilerin üst perdeden konuşması uygun görülmez siyasetçiler açısından. Bu da doğal bir durumdur. Dolayısıyla, biz, burada, KİT Komisyonunda çalışırken kurumların genel olarak ülkedeki etkinliğini, dünyadaki etkinliğini çok fazla değerlendirmeyiz. Biz genel olarak onların ne eksikliği varsa o eksikler üzerinden yola çıkarak hareket ederiz ve o eksiklikleri değerlendirerek denetim yaparız. İkisini bir değerlendirecek sanıyorum vaktimiz yok. Yani kurumların etkinliğini, dünyadaki etkinliğini değerlendirecek vaktimiz yok herhâlde, öyle anlıyorum. Dolayısıyla, biz, daha çok eksik bilgileri değerlendiriyoruz. Onun için, bu eksiklikler, işte, ortaya çıkan eksiklikleri değerlendirdik. Şimdi geneliyle ilgili konuşuyoruz. Ben TRT'nin genel anlamda kültür, sanat, eğitim, tarih ve halk müziği, Türk klasik müziği ve evrensel müzik konusunda yaptıkları ve yapmak istedikleri işleri doğru buluyorum ve bunun daha gelişmesi gerektiğine inanıyorum. Ayrıca, ülkemiz sanatçılarına yaptıklarıyla ettikleriyle onları gün yüzüne çıkarmakla, onları toplumla tanıştırmakla çok önemli işler yaptığını ve kendi kültürümüzü ve tarihimizi, kendi değerlerimizi unutturmamak anlamında yaptığı işleri çok önemsiyorum. Dolayısıyla, TRT yayınları konusunda yapılan eleştiriler her zaman olmuştur ve bundan sonra da olacaktır. Söz konusu eleştiriler hiçbir zaman da bitmeyecektir. Bu bir gelişme

sürecidir, bu demokrasinin gelişme sürecidir, bu gelişme sürecinin kısa sürede sona ereceğini görmemiz bir hayal olur. Dolayısıyla, siyasetçiler her zaman eleştireceklerdir, muhalefettekiler de iktidardakiler de. İktidardakiler zaman zaman muhalefette olurlar, eleştirdiler, muhalefettekiler iktidar olurlar. Bu değişen bir süreçtir. Bunun esas nedeni, genel anlamda siyasetçiler ekranlardan güç devşirmek istemindedirler ve bu da çok doğaldır onların görevi gereği yapmak istedikleri gereği. Dolayısıyla bu eleştiri de her zaman olacaktır ama bu bir demokrasinin gelişme sürecidir. Bu gelişme sürecin de biz de BBC gibi olacağız bir gün geldiğinde yani Magna Carta ortaya çıktığındaki İngiltere ile bugünkü İngiltere'nin geçtiği süreçle 1946'da çok partili hayata geçmiş Türkiye'nin geçirdiği süreçleri birbiriyle değerlendirmemiz, kültür hayatını, siyaset hayatını, sosyal hayatını değerlendirmemiz çok hızlı olur, çok kolay olur bana göre ama kolaycılık yapmıyoruz, daha çok o iş süreci tamamlamamız gerektiğine inanıyorum.

1968'de başlamıştır bu macera, tek kanallı hâle gelmiştir, 68'de nasıl başladığını biliyorum ben İstanbul Teknik Üniversitesinin o zaman stüdyolarına gidiyordum, Osmanbey'de de sürekli karlanan alanlardan, vitrinlerden televizyon seyretmeye çalışıyorduk İstanbul'da. Dolayısıyla, o süreç bitti. Biz bunları gördük, değişen süreçleri gördük, gelişen süreçleri de gördük. Çok kanallı hâle geçmesi de öyle kolay olmadı. Hatta yasalara uygun da olmadı. Yasalar arkasından geldi çok kanallı hâle geçtikten sonra Türkiye'de. Kolay bir şey değil Türkiye'nin birden değişmesi, koşullarını birden geliştirmesi.

Şimdi, bu reyting meselesini bize çok böyle güzel bir şekilde bizim anlayabileceğimiz zaman dilimi içerisinde anlatan birileri olsa da kavrasak şu reyting işini, nasıl işler bu? Neden bu kadar önemlidir? Neden bu kadar üstüne düşülüyor? Ama ben şöyle anlıyorum bunu: Bir reklam pastası var Türkiye'de, sınırlı bir reklam pastası, bu kendi sanayimizle, ticaretimizle pek orantılı değil, sınırlı bir reklam pastası, herkes bu reklam pastasından pay kapmaya çalışıyor ama bu reklam pastasının belirleyenleri de belli, onların da çoğunun televizyonu var. Şimdi, reklam pastasından pay kapmak isteyenlerle kendi televizyonuna reklam verenler veya o televizyonlara reklam verecek olanlar bir değerlendirme içinde bulunuyorlar şüphesiz ve bu değerlendirme sonunda da birkaç televizyon ancak gelirleriyle ve reklamlarıyla Türkiye'de ayakta kalabiliyor ve yaşamını sürdürebiliyor. Burada, TRT, bana göre reklam verecek kişiler arasında bakıldığında çok böyle reytingine ve Türkiye'ye hâkimiyetine, Türkiye'ye yaptığı yayınlara bakılarak çok fazla değerlendirilmiyor diye düşünüyorum ben. O reklam kanalı, reklam pastası daha başka düşüncelerle yönlendiriliyor. Yoksa TRT gibi bir kurumun yapısıyla, imajıyla, senede 100 milyon dolarlık veya 80 milyon dolarlık reklam alıyor olması, bugünkü reklam verenlerin gerçek anlamda bir değerlendirmeden geçerek bunu yaptıklarını düşündürmüyor bana. Doğrusu, bunun tartışmaya ihtiyacı var ama bur tartışmayı da biz burada KİT

Komisyonunda yapma şansına sahip değiliz. Biz, TRT'nin ne tür eksiklikleri var, ne tür işte yapamadıkları var, ona bakıyoruz daha çok.

Şimdi, şunu...

BAŞKAN – Evet...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bitiriyorum Sayın Başkan...

BAŞKAN – Altı dakika on dört saniye.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Evet, ama işte diğer arkadaşların yarısı kadar.

BAŞKAN – Onlar muhalefet.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yani sonuç olarak diğer arkadaşların yarısı kadar, benim bildiğim iktidar daha fazla konuşur ama...

BAŞKAN – İktidar iş yapar, iktidar icraat yapar, konuşmaz.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Vallahi, icraatı yapan Genel Müdürümüz burada. Biz icraatın içinde değiliz, biz sadece bize gelen şeyleri denetim üzerinden değerlendiriyoruz.

BAŞKAN – Evet, toparlayalım Mehmet Bey.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Efendim, Türkiye'nin son zamanlarda TRT 6 gibi bir kanalı açmış olması ve TRT 6 kanalının Türkiye'de yirmi dört saat yayın yapıyor olması Türkiye yayıncılığı açısından, Türk toplumu açısından, Türkiye yayıncılığı açısından önemli bir durumdur, çok önemli bir durumdur. Bu, Türkiye'nin çok önemli bir gelişmesidir, çok önemli bir değişim sürecidir, bu değişim sürecine TRT'nin katkı vermesi, TRT'nin bu işi desteklemesi ve geliştirmesi çok önemli, çok değerlidir. Bu katkılar diğer alanlarda yapılmıştır, doğrudur, onları da takdirle karşılıyoruz ama bu alan giderek daha genişlemeli, az önce söylediğiniz Soranice'nin de Türkiye'de yayın yapması çok önemlidir, Soranice yayın yapılması o toplumun yani kuzey Irak kesiminin bizi bizden tanıması çok önemli bizim için. Bunu çok önemsiyorum.

Daha söylenecek çok şey var ama şunu belirteyim: Giderek gelişen, giderek Türkiye'de yayıncılık konusunda önemli katkılar sağlayan TRT'nin büyük gelişmeler sağladığını görüyorum, size çok teşekkür ediyorum ve arkadaşlarınıza çok teşekkür ediyorum. Yayıncılık etiği açısından da daha uzun süre hep birlikte birbirimizi eleştirerek yol alacağımıza inanıyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Bülent Bey, buyurun.

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdürüm, sunuş konuşmanız muazzamdı, bir siyasetçi olsaydınız çok büyük mesafe alırdınız ama burada mesela ben mali müşavirim, mali tablolara bakar ona göre konuşurum. Şimdi, harcamaları disiplin altına aldığınız söylediniz. 2009 yılı gider toplamınız 805 bin lira, 2010

yılında 940 bin liraya çıkartmışsınız. Yani disiplinden kastettiğiniz nedir, bilemiyorum. Ayrıca, 2007 yılında dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler miktarınız ne kadardır, onu da yazılı veya sözlü olarak bildirirseniz memnun olurum.

Önerilere verdiğiniz cevaplarda 2009 yılı birinci ve ikinci, 2010 yılı üçüncü ve dördüncü önerilere verdiğiniz cevaplar motamot aynı. Bunu siz mutlaka okumamışsınızdır önerileri. Ama lütfen bundan sonraki komisyon toplantılarına gelirken bunları bir inceletin. Yani bu yakışmıyor, böyle bir kuruma bu şekilde önerilere cevap verilmesi, 2009 yılında verilen cevapla 2010 yılında verilen cevap aynı. Böyle şey olmaz. Bu, en hafifinden bu komisyona ve komisyon üyelerine saygısızlıktır. Ayrıca, iki yıldır süren inceleme, teftiş var. Yani bir teftişin iki yıl kadar bir süreyi hatta onu da geçen bir süreyi kapsaması pek manalı değil.

Şimdi, mali tablolara baktığımız zaman, siz yani özel sektördeki bir özel televizyon kanalının genel müdürü olsaydınız bu tabloları gören patron sizi derhâl kapının önüne koyardı. 2009 yılı satılan mal maliyetiniz 687 bin lira. 2010 yılı satışlarınız 103 milyon, 2010 yılı satılan mal maliyetiniz 719 bin veya milyon neyse. Yani, bu tablolar iyi tablolar değil Sayın Genel Müdürüm. Dolayısıyla, TRT zarar eden bir kurum. Ha, kâr neyle ediyor? 465 bin lira bandrol gelirsiniz, 547 bin lira elektrik faturalarından aldığınız, zorla alınan gelir. Bunun karşılığında kâra geçiyorsunuz. Yani bu konuyu çok iyi idare ettiğiniz söylediniz, 2007 yılı öncesiyle ilgili tam bir enkaz devraldığınız anlattınız sunuş konuşmanızda, bilemiyorum yani sizin de şu anki durumunuz pek iç açıcı değil mali tablolar incelendiği zaman, bir maliyeci gözüyle şunlar incelendiğinde, bu kurum batmış. Ha, milletten, Türk milletinden aldığınız bu kadar para karşılığı benim sizden bir milletvekili olarak, Milliyetçi Hareket Partisi milletvekili olarak isteğim şu: Maalesef, Türk milletine uygulanan kültür emperyalizmi neticesinde Türk milleti millet olma özelliklerini yitirmeye başladı. Milletlerin gelenek, göreneklerinden ve mensup oldukları dinden meydana gelen refleksleri vardır, değerleri vardır, kültürleri vardır. Bunlar her geçen gün yıpratılmakta, hiç olmazsa TRT yayınlarında kültürel programların yayın saatlerini biraz daha artırırsanız bu millete büyük iyilik yapmış olursunuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ahmet Bey, buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum. Bugünkü toplantınıza Başbakanımızla yapmış olduğumuz bir toplantıdan dolayı geç kaldım ve toplantının öncesindeki çalışmalarınızı çok yakinen izleyemedim.

Değerli arkadaşlar, on yıldır TRT'yi denetliyorum, yani on yıldır bu masadayım ben ve her yıl TRT'yi ziyaret ediyoruz ve arkadaşlarımızla birlikte TRT'nin denetiminde bulunuyoruz. Gerçekten on yıldır başarıyı hem raporlarda hem de bizzat giderek yerinde takip ediyorum. Tarafsız yayın yaptığınız için sizi ve ekibinizi özellikle kutluyorum. Bir kurum geçmişiyse, geçmiş yıllarıyla

mukayese edilir yani “On yıl, on beş yıl önceki TRT neydi bugünkü nedir?”i daha çok gündeme getirip bakmak gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, TRT kârdan ziyade Türk milletinin birlik ve beraberliğini muhafaza etmek ve onu yüceltmek, artırmak için çalışmalarını yapmalıdır, mutlaka bilanço hesaplarına da iyi bakmalıdır, onu da ifade etmek istiyorum. Türk milletinin bütün dünyaya ve Türk milletinin sesinin bütün dünyaya duyurulması çok önemli ve bunu başarıyorsunuz, sizi kutluyorum. Türkçe anlayamayan Kürt vatandaşlarıyla alakalı TRT 6’i çıkardığınızda birçok kesim buna tavır koydu, karşı durdu ancak şimdi bakıyoruz ki Kürtçe bilmeyen, anlamayan vatandaşlarımıza TRT 6 aracılığıyla yayın yapıyoruz ve bütün halkımız bundan son derece memnun. Bu bakımdan da başarılı yayınlar yaptığınız için bu yönüyle de kutluyorum, hatta çok merak ediyorum bu elemanları nereden buluyorsunuz, bu sanatçıları nereden buluyorsunuz diye de bir soru olarak da yöneltmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, TRT 6 aracılığıyla bayrağımızı, vatanımızı, vatan sevgisini, sanatı, müziği, ülke gerçeklerini, tarihimizi, dinî yayınlarla birlikte Kürt vatandaşlarımıza bunları anlatmış olmanız, aktarmış olmanız gerçekten bizi son derece memnun ediyor. Arapça ve diğer dillerde yaptığınız yayınlar da son derece önemli. Türk dünyasına hitap eden TRT Avaz’ı, gerçekten heyecanla izliyoruz çünkü bütün Türk memleketleri biz gittiğimizde de görüyoruz, TRT Avaz’ı izliyorlar ve o yayın da gerçekten Türk memleketlerini kucaklıyor ve kuşatıyor. Balkan ülkeleriyle son zamanlarda yapmış olduğumuz anlaşmalar da gerçekten önemli çünkü biz bütün dünyaya hitap etme mecburiyetimiz var o bakımdan her geçen gün bu yayın ağıımızı artırmalısınız.

Açtığınız on dört, on beş kanalın dolu dolu yayın yapması gerçekten çok önemli, bu bakımdan da ekibinizi ve hepinizi kutluyorum. Başarıyı hep beraber, değerli arkadaşlar, kutlamalıyız çünkü marifet iltifata tabidir. Dünyanın bizi bizden tanıması, bizim TRT vasıtasıyla bizi tanımış olması çok önemli. Genç, dinamik spikerleri görüyoruz. O bakımdan da eleman yetiştirme konusundaki gayretinizi de bizzat izliyoruz ve değerli arkadaşlar, muharrem ayında mesela Hz. Ali’nin ve Ehlibeyt’in hayatını daha fazla anlatmalısınız, daha heyecanlı bir şekilde biz de izleyebilme imkânına kavuşmalıyız. Ramazan geliyor, daha kaliteli yayınlar sizden bekliyoruz.

Diyanet İşleri Başkanlığıyla yaptığınız anlaşma gerçekten çok önemli, onu da takip edeceğiz. Eskiden özel televizyonlara imrenirken şimdi hep birlikte TRT’yi gıpta ile izliyoruz ve diğer televizyonlarda TRT’ye imrenerek bakıyor.

Bir başka husus, Türkçe olimpiyatları çok önemli, bütün dünyada Türkçe olimpiyatları yapıldı ve en son finalleri Türkiye’de yapılıyor, bunu daha çok vermek zorundasınız. Çünkü Türk dilini, Türk milletinin bu güzelliğini bütün dünyaya yaymak gerekiyor, hatta mesela Amerika’da, Endonezya’da, Malezya’da, Kenya’da yapılan yarışmaları da sizin bir şekilde bütün dünyaya

aktarmalısınız çünkü orada yapılan yarışmalar, o güzel Türkçelerin bütün dünya tarafından da izlenmesi gerekir diye düşünüyorum. O konuda da gayretleriniz bekliyoruz.

Başarınızı nasıl ölçüyorsunuz siz? Vatandaşlar arasında anketleriniz var mı, yok mu? O reytingler ayrı ama bizzat halka inerek bu başarılarınız tespit ediyor musunuz?

Değerli arkadaşlar, TRT benim gözümde başarılıdır, bu başarıyı kimse kıskanmamalı, bu başarıyı hep birlikte kutlamalıyız çünkü daha ileriye, daha ileriye doğru gitme mecburiyetimiz var o bakımdan TRT çalışanlarını, tüm ekibi kutluyorum, tebrik ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler, değerli bürokratlar; öncelikle TRT'nin gerçekten markalaşmış kadroları var Türk Halk Müziğinde, Türk Sanat Müziğinde, haber programlarında spikerlikte Türkiye'deki özel yayıncılığın tamamı aslında TRT kadrolarından yetişen insanların öncülüğünde gelişmiş, ülkemiz için önemli bir kurum TRT. İş Kanunu der ki, özellikle kurumların asli fonksiyonlarını bu kadar ihale etmemesi gerekiyor, asli fonksiyonlarını kendi personeli aracılığıyla yerine getirmesi gerekiyor. Ben şimdi mali tablolarınıza baktığımda, 371 milyon lira bu personel için ücret öderken, hâlâ elinizde bu personel varken dışarıdan hizmet almayı ben bir savurganlık olarak görüyorum, doğru görmüyorum. Diğer açıdan baktığınızda da, burada gerçekten personelden de rahatsızlık olabileceğini tahmin ediyorum, bu personelin atıl tutulurken dışarıdan bu şekilde hizmet alınmasını ve TRT'nin personelinin de diğer özel kanallara göre kalitesinin çok daha yüksek olduğu gerçeğiyle bunu söylüyorum ben.

Diğer taraftan, bu dışarıdan hizmet aldığınız ihalelerde bu Van Haber Ajansındaki sıkıntılı durum devam ediyor. Çünkü siz Kamu İhale Kanunu'na tabisiniz ve Kamu İhale Kanunu size, 19'uncu maddesi gereği, 5'inci maddesi gereği açık ihale yapma zorunluluğu doğuruyor. Siz kamu kaynaklarını kullanan bir kurumsunuz. Bu yaklaşık, mali tablolarınız gene 465 trilyon 2011 yılı için Bandrol geliri, 547 trilyon da tutan elektrik payından gelen gelirlerden oluşan bir kamu kurumusunuz. Kanunun size emri açık ihale yapmak iken, siz Van Haber Ajansından 50 trilyonluk doğrudan temin yapmanız ne yazık ki İhale Kanunu'na uygun değil. Umuyorum ki bu durum yinelenmez, sözleşme bittikten sonra bilmiyorum böyle bir planınız var mı, aynı ihale usulüyle alma konusunda ama.

Şimdi şeyi de söyleyeyim Sayın Genel Müdür, bu gerçekten Türkiye Büyük Millet Meclisi adına çok samimi bir uyarı: Kanunlara uymak çok daha iyi bir şeydir. Gerçekten kişisel sıkıntılar ortaya çıkabilir. Rasyonel sebepleriniz veya kamu yararı kavramları subjektif olduğu için, objektif olan, kanuna aykırılık durumunu düzeltemez. Burada şunu söyleyeyim: O ihaleye girme yeterliliğine sahip insanlar için doğrudan temin yönteminde ihaleye girmeme durumu Türk Ceza Kanunu'nda ihaleye katılma yeterliliğine sahip kişi ve kurumların ihaleye girmesine engel olma suçu, bu da ihaleye fesat karıştırma suçu oluşturur. Bu sizler için ciddi bir durumdur. Bugün belki arkanızda Hükûmet

desteği olduğu için bu soruşturmalar olmayabilir ama yarın Hükümet desteği olmadığında, belki gülümseyerek izlemek yerine çok daha ciddi bir durum ortaya çıkabilir; çok samimi bir uyarı benim bu size yapmaya çalıştığım. Çünkü bu çok yaşanmış bir durum. TRT'ye getirdiğimiz eleştiriler...

Geçmişini de söyleyeyim: TRT hep aynı eleştirilere maruz kaldı değerli arkadaşlar. Yani geçmiş dönem iktidarlarına da TRT'ye iktidarın lehinde propaganda yaptığına yönelik şikâyetler oldu. Eğer haklı sebepler olmasaydı bu şikâyetler bu kadar yoğun olmazdı ama bu dönem gerçekten, ben de samimiyetimle söylüyorum hiç olmadığı kadar iktidar yanlısı bir tutum görüyoruz TRT'de, özellikle TRT haber kanalında. TRT haber kanalındaki belgeselleri izlediğinizde, tartışma programlarını izlediğinizde gündemdeki konulardan ziyade Hükümet gündeminde olan konuların gündeme getirildiğini...

Şeye de çok üzülüyorum, bu ülkenin insanların zekâsını hafife almamak lazım. Mesela darbe konusu tartışılırken, işte darbe belgeseli adı altında sadece bir tarafın görüşlerini... Zekice saklandığını sanıyorsa o programı yapanlar, Sayın Genel Müdür rica ediyorum, bu ülkenin insanları ortalama zekâlı insanlar. Bu yüzden TRT'nin izlenmemesi beni çok üzüyor. Çünkü ben şunu isterim: Acaba TRT ne diyecek bu konuda? Çok önemli bir haber çıktı, deprem oldu, ilk TRT'yi açmalıyız biz. Biz gerçeği ve doğruyu TRT'den öğrenmeliyiz. Haber ve gerçek İzvestiya ve Pravda tartışması vardır Rusya'da biliyorsunuz. İzvestiya'da Pravda yoktur, Pravda'da İzvestiya yoktur. Haberde gerçek yoktur, gerçekte iki farklı gazetedir bunlar, gerçekte haber yoktur.

Tabii, bu kadar Komisyonun önünde eleştirilmek belki kurum kültürü olarak, bu çok güzel bir şey, hiç bunlardan alınmayın, başka bir genel müdür gelse de bu eleştiriler olacak. Biz bu eleştirilerimizi yapıyoruz ki daha iyi bir noktaya gidebilelim. Çünkü iktidar partisi yüzde 50 almış, yarın yüzde 70 alır, öbür gün yüzde 30 alır. Nispi temsil sisteminde iktidar odur. Ama bu ülkenin tamamını buradaki partiler oluşturuyor. Biz de yüzde 26 aldık. Çok kıymetli bir yüzde 14 alan partiler de var ve buna gönül vermiş insanlar da var. Şimdi iktidarın görüşlerini... Ben bazen TRT haber kanalını izliyorum, yayından sorumlu genel müdür yardımcısını da arıyorum bazen, böyle bir şey var diyorum, ona da ilettiğim zaman onlar da izliyorlar, sağ olsunlar, yani bizim bu şeylerimizi değerlendiriyorlar ama genel bir algıdan bahsetmek istiyorum ben. Mesela toplam saatlerinde, evet Cumhuriyet Halk Partisi, iktidar partisi oy oranlarına mütenasip bir yayın anlayışı var ama bir de yayın kalitesi var. Ben gene söylüyorum, bunu yapan arkadaşlar, bu yayınları hazırlayan arkadaşlar sakın ve sakın zekâmızı hafife almasınlar. Çünkü bunları, dile getiremediğimiz şeyleri de kendi süzgecimizden geçirebiliyoruz.

Hiç hafife almadan söylüyorum onu, çok nezaketle söylemeye çalışıyorum.

Mesela tartışma programları var. Tartışma programına katılan insanların da dünya görüşlerini, savundukları görüşlerini daha önceden biliyoruz. Yani kendi arasında top çeviren bir mantık inandırıcı

da olmuyor. Keşke orada karşıt görüşler de olsa. Diyelim ki işte Cumhuriyet gazetesinden bir yazar çıkarıyorsanız, Zaman gazetesinden de çıkarın seviyeli bir tartışma olsun. Bu, toplumdaki kutuplaşmayı da engeller.

Şimdi, benim iktidar milletvekillerinde gördüğüm şöyle bir şey var: Bir taraf diyor ki nefis, her zaman izliyoruz. Ben gerçekten izlememeye çalışıyorum. Bazen sırf size yorumlarda bulunabilmek için TRT haber kanalına katlanmaya çalışıyorum, samimi söylüyorum katlanamıyorum. Bu belki benim önyargımdan da olabilir. Böyle bir önyargı varsa belki bunu kırmak da TRT'nin görevidir.

Mesela Ergenekon davasıyla alakalı Tuncay Güney'in canlı yayını. Yani o zaman o davayı pazarlama amacıyla canlı yayında o kadar hakaretimiz cümlelerden sonra tazminat ödeniyor, Deniz Baykal'a tazminat ödeniyor, 10 bin lira Cumhuriyet Halk Partisine, 50 bin lira... Ve bu yayını yapanlara değil, TRT'ye gider şey yapıldığı için belki rakam çok düşük ama ben benim partime yapılmış bir hakaretin tazminatını ödememeliyim. Çünkü ben de elektrik faturası ödüyorum, ben de bandrol ödüyorum. Bu mesela beni çok yaraladı. Bu, gerçekten demokrasiye zarar veren bir durum. Bunu keşke düzeltebilsek ama gördüğüm kadarıyla tabii bir de kamu mevzuatı var, yani o adama gitseniz... Ama bu yayın bu şekilde yapılmamış olsaydı, o tazminattan çok daha öte, bugün belki yarın öbür gün hukuksuz olarak tutuklandığını düşünen insanların tutuklanmasına sebebiyet vermiş sebeplerden biri olarak hatırlanacak. Keşke TRT ekranlarında olmasaydı.

Türkçe Olimpiyatları konusunda Ahmet Bey bir şey söyledi. Evet, bir sivil toplum örgütü Türkçe Olimpiyatları yapıyor. Haber değeri varsa vereceksiniz ama aynı zamanda Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneğinin yaptığı işlerin de haber değeri varsa vereceksiniz.

Sivil toplum örgütü olarak bakıyorsak, belirli görüşün sivil toplum örgütüne ağırlık verirken diğerini yok saymak bence işte demokrasinin yerleşememesi bu. Mesela işte Orta Anadolu'da milliyetçi duygularımızı ön plana getiren bir sürü şey yapıyor, gösteriler, programlar yapıyor, bunlara da yer vermek lazım. Tıpkı Güneydoğu'daki Kürt kardeşlerimizin yaptığı işlere yer vereceğimiz gibi. İşte demokrasi bu. Belki biz Türkçe Olimpiyatlarını çok sevmeyeceğiz, izlemeyeceğiz, onlar da Çağdaş Yaşamı Desteklemeyi izlemeyecek ama TRT tarafsız olarak bunları yayınladığında hepimizin TRT'ye olan saygısı artacak.

BÜNYAMİN ÖZBEK (Bayburt) – Çağdaş Yaşamın yapmış olduğu organizasyon...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mesela işte kız çocuklarının okula kampanyasında yardım toplaması...

BÜNYAMİN ÖZBEK (Bayburt) – Mesela dün Erzurum'daydık, 30 bin kişiye bir program yaptılar. O programla 3 kişiye yapılan program bir olabilir mi?

BAŞKAN – Neyse şimdi onu buradan karşılaştırmayalım da...

Aykut Bey, siz devam edin.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Değerli kardeşim, işte, neyse... Ben Bünyamin kardeşimin çok nazik bir kardeşim olduğunu bildiğim için daha sonra kendisine özel cevap vereyim bu konuda.

BAŞKAN – Evet, buyurun, devam edin lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – TRT bu ülke için bir değerdir arkadaşlar. Gerçekten değerlidir. Bu ülkeyi dış dünyada tanıtmaya açısından da bir değerdir. Stratejik de bir kurumdur. TRT Avaz'ın yaptığı işler çok önemli. Yani o Türk dünyasında, güneyimizde kalan İslam dünyasında, Kürt dünyasında TRT'nin bizi tanıtmaya, birliğimizi, beraberliğimizi koruyan yayınların her dilde yapılması ama birlik ve beraberlik esasına dayanan, bölücülüğü provoke etmeyen. O kültürleri yaşatmaya dayanan yayın yapması son derece önemli.

TRT'de güzel şeyler olmuyor değil, TRT spor kanalında olan şeyleri ben de beğeniyorum. TRT Spor izlerken zevk duyuyorum. Bu spor kanalının başarılarının devamını diliyorum. Umuyorum ki BBC kalitesinde, sadece Türkiye'de değil, dünyada saygınlığı olan bütün Türk yurttaşlarımızın ilk olarak haber almak için attığı bir TRT görürüz. Burada sorumluluklarımız çok büyük, iktidarın da sorumlulukları çok büyük, belki biz sizi çok ağır eleştirmeyeceğiz, iktidar da size baskı yapmayacak ve bir millî varlığımız olacak. Bundan sonra demokrasi kültürü üzerine Sayın Duman çok güzel bir konuşma yaptı, demokrasi kültürü yerleşirse TRT çok daha kaliteli, çok daha iyi hizmet eden bir kuruluş hâline gelir.

Ben çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Evet, şimdi alt komisyon başkanımız Gültekin Bey, buyurun.

ALİ GÜLTEKİN KILIÇ (Aydın) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; gerek alt komisyonda gerekse üst komisyonlarda ciddi bir denetim yapıldığını, bu çalışmalarda da Komisyonumuzun muhalefet partilerine mensup değerli üyelerin katkılarının önemli olduğunu belirterek konuşmama başlıyorum.

Kurumun yaptığını anlatmasının en doğal hakkı olduğunu, Sayın Genel Müdürün sunumunu da başarılı bulduğumu ifade etmek istiyorum. Yirmi yıl önce yurt dışında arabada giderken daha Bulgaristan'da bile yayın alamaz, aldığı yerde de hemen durup ülkemizde olup biteni dinlemeye, izlemeye çalışırdık. Bugün TRT'nin geldiği nokta uluslararası kuruluşlar tarafından dahi onaylanırken bizim bunu görmezden gelmememiz gerekir diye düşünüyorum.

Türkçenin doğru kullanılması ve kültürümüzün yaşatılması yönündeki TRT'nin üstün başarılarını takdir ediyorum. TRT'yi soluk renkli bir kamu yayıncısı imajından dünya yayıncısı imajını kazandıran başta Sayın Genel Müdürümüz İbrahim Şahin olmak üzere tüm yönetici ve

alışanlarını tebrik ediyor, hayatın özü olan değişimin bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da TRT’de doğru yönetileceğine olan inancımla çalışmalarında başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Evet, son sözü iktidar ve muhalefetin...

Buyurun Kamer Bey.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Emekli olup da çalışan avukatlarınız var mı? Varsa kaç kişi? Siz konuşmanızda KPSS ile eleman aldığınızı söylüyorsunuz, ne zaman aldınız, sözlüde nasıl bir metot uyguladınız? Danıştayın bir kararı var, diyor ki: Bunların sözlülerinin şeyde yapılması lazım.

Bir de son üç yılda Ankara Belediye Başkanlığından aldığınız personel var mıdır, kaç tanedir, nasıl aldınız, onu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Mehmet Bey, buyurun, son söz sizin.

MEHMET AKYÜREK (şanlıurfa) – Ben üç buçuk saattir sizleri dinliyorum. Ben tüccarım. Biraz önce Sayın Kamer ağabeyimiz, saygı duyuyorum, “Ağa” dedi, ben o ağalığı kabul etmiyorum, ben işverenim.

şimdi ben burada iki konuya değinmek istiyorum. Müzik dediniz, sıra gecesi... Maalesef gündeme alınmadı. Hiç kimse de tarihten bahsetmedi. 11.500 yıllık Göbeklitepe Urfa’da tarih, ispatlı, dünya... Ama bakın bunu bir sefer değil böyle, dünya İnternet’inden her yerde baktığınız zaman Göbeklitepe çıkıyor ama TRT’de bu konuda... Benim sizden ricam, bu şeyi artırmanızı talep ediyorum.

TRT bir markadır. Hakikaten 1969’dan bu yana çok güzel şeyler yapmış. Daha iyi olmasını, kaliteli yayın yapmasını temenni ediyoruz. Çalışanlara da başarılar diliyorum.

BAŞKAN – İbrahim Bey, mikrofonunuzu açıyorum.

Hatırlatmayı tekrar yapayım: Bazı sorular anladığım kadarıyla ayrıca bir detaylı araştırmayı gerektiriyor, onlar hangisiyse, şu anda hazır olduklarınızı lütfen cevaplayın, hazır olmayanları da daha sonra Komisyon tutanaklarının tarafınıza iletilmesinden itibaren yazılı olarak da verebilirsiniz.

Buyurun.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM şAHİN – Efendim, bazı soruları cevaplayamaz olursak, atlamamızdandır, bütün hazırlıklarımız var, tabii verebiliriz. Belki biraz zaman alır ama müsaade ederseniz çok hızla önce benim not aldığımı, sonra da arkadaşlarımla ilettiğini size aktaracağım.

TRT ile ilgili tabii bizim ortaya koyduğumuz tablo bir fiili durumdu. 2007’de devraldığımız TRT’yi özetledik. Bunun nedeni de biz ilk defa yeni Meclise TRT’yi anlatma fırsatı oldu KİT Komisyonu marifetiyle. Onun için biraz uzun tuttuk ve biraz da kurumun röntgenini çıkardık ama bu, şu anlama gelmez: Bizden önceki arkadaşlar yattılar, alışmadılar. Haşa! Ben özellikle TRT kurumunda bir şekilde görev alıp rahmete erenlere, vefat edenlere Allah’tan rahmet diliyorum, emekli olan arkadaşlara sağlıklar diliyorum, hâlâ çalışanları da sevgiyle anıyorum. Çünkü bu başarının, ki ben

mütevazı davranmayacağım, kesinlikle TRT çok iyi bir noktaya geldi. Tabii ki saygı duyuyorum, tüm eleştirileri dikkate alacağız, zaman zaman gülümsememizi biraz belki bilgi eksikliğinden kaynaklandığını düşünüyoruz, hoş görünüze sığınarak bu davranışımız ama çok ciddi bir noktaya TRT'nin taşındığını bir vatandaş olarak en azından söylemeyi bir borç biliyorum. Onun için de tüm çalışma arkadaşlarımin bu başarıda katkısı var, alın teri var, beyin teri var. Huzurlarınızda onlara teşekkür ediyorum, onları tebrik ediyorum ve onlarla gurur duyuyorum.

Ramazan ve muharrem ayıyla ilgili sorular geldi. Göreve başladığımızda biz ilk defa bir program başlattık. Muharrem ayı sadece belki haberlerde geçerdi. Kesinlikle on iki gün boyunca, nasıl ramazanı otuz gün alıyorsak veya ramazanda otuz gün boyunca program yapıyorsak, on iki gün boyunca muharrem ayında uzun uzun programlar yaptık. Âdetâ ramazan ayındaki programın bir benzerini bu tarafa uyguladık. Nedeni şuydu: Benim etrafımda Alevi köyler var, çocukluğumun geçtiği yerlerde onlarla iç içe büyüdük. Onlarla ilgili bilgisizliğimizin Türkiye'de çok fazla olduğunu düşünerek de bunların daha fazla topluma taşınmasını istedik.

Cemevinden canlı yayınlar söylendi. Biz bunu defalarca yaptık ve bunu yapmaya da devam edeceğiz. Çünkü biz o yayınları yaptığımızda hem çok keyif alıyorum hem kendimi biraz Alevi hissediyorum hem de bunun eksikliğini duyuyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Personel hiç aldınız mı Alevilerden?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Çok.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Onların kimliğini görelim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, herkesin inancı kendine. Bu işe böyle inanç boyutuna lütfen taşımayalım.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Eğer Hazreti Ali'yi sevmekse başta ben TRT Genel Müdürü olarak Alevi'yim. Ondan sonrasını siz sayarsınız.

Efendim, 10 Muharrem Belgeseli, Tufandan Kerbela'ya, Aşure, Makamı Hüseyin Konseri, mevlit klipleri, Sen Doğdun Diye, bunlar “On Muharrem”le ilgili programlarımız. On Muharrem Ali Aba Aşkına, On Muharrem Canı Kerbela, Bir Yolun Hikâyesi Aleviler, On Muharrem, Muharrem klip beş dakika, Gönül Makamı Muharrem özel programı, yası matem konseri, Makamı Hüseyin konseri... Bunların her biri canlı yayınlandı ayrıca ve bizzat benim de bulunduğum programlarda gerçekten gözlerimiz dolu dolu izledik, son derece keyif aldık, zevk aldık ve duygulandık. Nefesler, On Muharrem Canı Kerbela biriz, yolcu, gündem sizin sesiniz, gene yolcu programı TRT 6'da Revi diye, Muharrem ayı özel, her yer Kerbela gene On Muharrem belgesel, On Muharrem TRT Avaz, On Muharremde TRT GAP'ta yayınlamışız, her yer Kerbela tekrar TRT Anadolu'da yayınlamışız. Bunu yaparken de çoğunu TRT 1 olarak verdik. Bundan dolayı da hakikaten hem mutluyuz hem çok önemli bir görevi icra ettiğimizi düşünüyoruz.

Veli Ağbaba Bey ayrıldılar, Arguvan türküleriyle ilgili bizim bir çalışmamız var, keşke burada olsaydı, duysaydı. Biz Malatya ile ilgili çok güzel etkinlikler yaptık hem de bu CD çalışmalarımızı daha önce söyledik, göreve geldiğimizde, geçmiş eleştirme adına değil, bir fotoğraf ortaya koyduk, TRT'nin 30 tane CD üretmişliği vardı bizden önce, göreve geldikten bugüne kadar, bugün itibarıyla 226 yeni CD ürettik. Bu çok basit bir şey değil. Arkadaşlarım burada. Yılda 1–2 tane CD üretilen yerde, talimat verdik, her ay en az 10 tane CD üretilecek. Bu CD'yi üç kaynaktan üretiyoruz. Bir, eski CD'leri yeniliyoruz. İkincisi, şu an halihazırda çalışmış arkadaşlarımıza CD ürettiriyoruz. Üçüncüsü de TRT arşivinde olup ilk defa gün yüzüne çıkacak eserler ortaya çıkarıyoruz. Bir dördüncü ayağı var ki, il CD'lerini çıkarıyoruz. O da yanlış hatırlamıyorsam ya 27, ya 30 oldu. İşte Urfa ile ilgili sıra gecesini yapamadık ama Urfa ile ilgili çok güzel bir beşli CD paketi albüm yaptık.

Sivas davası konusunda biz ilk defa elimize geçen görüntüleri verdik. Sivas davası olayını içimizde kabul edebilen bir insan var mı? Bu katliamı meşru geren biri olabilir mi? Biz bunu nasıl meşru... Ama biz televizyonculuk yapıyoruz ve görünmeyen, ilk defa temin ettiğimiz belgeleri, görüntüleri gün yüzüne çıkardık. Bunun ben bir televizyonculuk başarısı olduğunu düşünüyorum. Yoksa bir tarafı yanlış gösterme vesaire değil. Kaldı ki...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Programı alabilir miyiz?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Seve seve veririz, hatta tekrarını koyarız, istiyorsanız yarın hemen yayınlatalım.

BAŞKAN – Merak ettik, biz izlemedik, bir daha yayınlarsanız... Bir daha yayınlayın da bakalım.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – 229 olmuş CD'lerimiz, müzik daire başkanımız hemen iletti, İl İl Türkülerimizin 30'uncusunu çıkarıyormuşuz.

Milletvekillerinin televizyona çıkmalarıyla ilgili MHP'den sayın vekillerimiz konuştular, defalarca Sayın Başkanlarını aradım. Geçen Pazar günü Aykut Bey'le beraberdik. Kendi Genel Başkanlarını çok mutlulukla, keyifle karşıladık, televizyona oturtturduk ve sırf kendilerini karşılamak için İstanbul'a gittim ve geri döndüm. Biz bir genel başkanın, politikacıların televizyonumuza çıkmasından mutluluk duyuyoruz. Çünkü hangi farklı kesimden insanlar çıkarırsak, o kesimin insanların izlediğini düşünüyoruz. Bizim rating değil ama fazla izlenmek gibi bir kaygımız, derdimiz var. Onun için bu konularla ilgili kim gelmek istiyorsa, burada açık çek veriyorum, tabii belli bir sıra, belli bir düzen olmak kaydıyla, seve seve çıkartırız. 24 saat TRT politikacıların emrinde. Bizim birilerini esirgeyip, birilerini çıkarmamak gibi bir lükste sahip olmadığımızı...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Adnan Bey bugün çok güzel bir şey yaptı. Bence haber değeri var Adnan Bey'in yaptığıнын.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Efendim, Necati Bey söylemişlerdi, sanıyorum ayrıldılar herhâlde, yoklar, reklamcılarının tutuklanması konusunu gündeme getirdiler. Bunlar TRT çalışanı değil, dışarıdan gelen insanlar. Yani her birimiz biliriz ki birilerinin imzalarını taklit ederek birtakım paralar çekebilirsiniz ama bizim uyguladığımız, daha doğrusu yazılımını yaptırdığımız, software’ini temin ettiğimiz ERP projesinin finansal ayağı var. Bu tarz kaçakları anında yakalıyoruz. Daha önce neler olduğunu bilmiyoruz, aslında buna dönük, geriye dönük de bir araştırma, çalışma, soruşturma arkadaşlarımız yapıyor ama bu arkadaşlar hemen yakalandı, paralar kuruma kazandırıldı ve insanlar tutuklandı. Ama bunlar TRT çalışanı değil, bunu bu vesileyle vurgulamak istiyorum. Sanki TRT çalışanıymış, ne olmuş falan değil ama dışarıdan şirket elemanları. Zaten imzasını taklit ettiği arkadaşlardan biri, Şakir Bey burada, şikâyet eden de kendisi. Ayrıca soruşturmaya da tabi tutuldu, gerek teftiş gerek adli iki yönlü soruşturma devam etti. Geçtiğimiz yıl ağustosta vakıf olur olmaz hemen soruşturma başlattık, sanıyorum bir veya iki ay önce de tutuklandılar. Yani bu, işin adli yanıydı. Disiplin yanı itibarıyla da gereğini yaptık.

Efendim, özel televizyonlarla da rekabet etmeli mi? Aslında keşke özel televizyonlarla rekabet etmemek gibi bir keyfiyetimiz olsa müthiş keyifli bir Genel Müdürlük yaparım ama o zaman TRT hiç izlenmez hâle gelir. Biz şunu yapmaya çalışıyoruz: Özel televizyonlarla düzeyli bir rekabet. Ama onlara zaman zaman ağabeylik yapabilecek bir konumda olalım istiyoruz. Çünkü basit, sıradan bir rekabete girersek biz bu defa ilkelerimizden koparız. Ama rekabet yaparken “Biz olabildiğince daha kaliteli programları nasıl yaparız, izleyicileri, başka kanalın izleyicilerini bize nasıl çekeriz?”in heyecanını yaşıyoruz. Bunu sağladığımız takdirde özel televizyonlar da en azından bizim gibi programlar yapmaya başlayacaklar. Aksine eğer biz onlara uymaya çalışırsak bu defa onların veya özel televizyonların programları gibi, dizileri gibi birtakım programlar yapacağız ki benzeşeceğiz.

Biz son dönemlerde yaptığımız, özellikle TRT 1’deki dizilerde özellikle toplumun rahatsız olmadığı tarzda birtakım dizileri de koyarak başarıyı yakaladık ki zor olan buydu. Çünkü üç buçuk yıl enerji sarf ettikten sonra TRT 1 yavaş yavaş çıkmaya başladı. Hatta artık ümitsizlenmeye başlamıştık. Yani birilerine nazire olsun diye değil. Mesela biz Leyla ile Mecnun dizisinde koyduk. “TRT’yi izlemiyorum kardeşim.” diyor, getiriyor dizide, “Faturada elektrik payı var, bunu çıkarın.” diyor, o da diyor ki: “Ya, TRT’nin binası şurada, oraya git.” diyor, kapıyı açıyor “Ben seni televizyondan izlemiştim” diyor. Yani biraz böyle buna dönüyoruz, TRT’yi izlemediğini falan söylüyor insanlar ama bal gibi de izliyorlar. Ama ayrıca izlemelerini de istiyoruz, yalvarıyoruz, çünkü TRT’yi izlerseniz sevinirim. Biraz önce siz de söylediniz televizyon izlemiyorum diye, sonra da “Bakıyorum, beni göremiyorum” dediniz.

BAŞKAN – İbrahim Bey, yarın akşam Kamer Bey’i de davet edin, bir vesileyle izlemeye başlar.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Ama en çok CHP’den Kamer Genç Bey çıkıyor televizyona, TRT’de en çok onu gösteriyoruz.

Efendim, Osmanlı Kıyam’la ilgili Necati Bey bir soru sormuştu. Osmanlı Kıyam’la genelde Muhteşem Yüzyıl kıyaslanıyor, ikisi arasında çok bariz, çok açık bir fark var. Biri sarayı işliyor, diğeri sokağı işliyor. Biri Osmanlının saraydaki ihtişamını kendilerince anlatmaya çalışıyorlar, biz Lale Devri, Patrona Halil isyanı olmamış olsaydı Osmanlının, dolayısıyla bugün Türkiye’nin yahut biz Türklerin nerede olacağımızı anlatmaya çalışıyoruz. Yoksa onlar gibi olsa, biz de böyle güzel hanımlar getiririz, yakışıklı erkekler getiririz, böyle çok küçük bir ortamda dizi çeviririz. Gerçekten çok zor şartlar altında bu diziyi yapıyoruz. Hatta dizi yapımcısına da kızdık, çünkü çok ciddi bir reyting skalası bize önerdi, altına düştüğünde de maalesef bunun iyi olmadığını düşünerek ücretini kısacağımızı kendilerine söyledik.

İzmit Büyükşehir Belediye Başkanına da buradan müsaadenizle teşekkür etmek istiyorum, çok büyük bir platform sundu bize. Yani şu anda inşallah o yapıyı oluşturabilirsek, özellikle yurt dışından gelen insanlara, bu diziyi izleyip de orayı görmek isteyen insanlara giysileri orada sergileyeceğiz, Osmanlı yemeklerini sergileyeceğimiz bir lokantamız olacak. Belki dışarıdan bir kervansaray görünümünde olan ama içeri girildiğinde lüks bir otel hâline alan, insanlara veya turistlere yirmi dört saat, on iki ay boyunca hizmet edecek bir platform oluşturabilir miyiz? Çünkü, Amerika’ya gittiğinizde Universal Stüdyolarını gezersiniz, iki saat sırf bilet almak için gezersiniz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Platform sizin değil mi?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Platform bizim. Müsaade edin açıklayayım: Biz tabii belediyeyle bir anlaşma yaptık. İzmit Büyükşehir Belediyesi...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kocaeli Büyükşehir Belediyesi!

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Düzeltiyorum, Kocaeli Büyükşehir Belediyesiyle bir protokol yaptık ama bu protokolü henüz TRT olarak da bizim işletmek gibi bir düşüncemiz olmadığı için, özel sektörle birlikte bunu nasıl yaparız, bunun formüllerini üretmeye çalışıyoruz. Yoksa TRT olarak biz bu tarz ticari işlere girersek çok doğru olmadığını düşünüyorum.

TRT paylarıyla ilgili, elektrik paylarıyla ilgili sürekli sorgulandı, yüzde 3,5’in yüzde 2’ye düşürülmesi... Bu bizim derdimiz değil, çünkü TRT çalışanlarını buraya biz almadık. 7.500 kişiydi, ayrıca bu kadrolu arkadaşlarımızdı. Kurumda işçi sayılmayan geçici personel, akitli, kaşeli, maktubuzlu gibi sonradan öğrendiğimiz onlarca farklı çalışma yöntemleri geliştirilmişti. Bu bir fiilî durumdu, çünkü yönetici arkadaşlarımızın eski genel müdürlerimizin bu çarkın dönmesi için bazı çabalar sarf etmeleri gerekiyordu, fiilî durum oluşturmuşlar. Ama biz kesinlikle kadrolu ve sözleşmeli olanların dışında hiçbir çalışma yöntemini ortaya koymadık. Aykut Bey ayrıldı, onun da söylediği gibi... Bizim en çok korktuğumuz şey hukuk. Hukuka bağlı olmak zorundayız ve bunu uygulamaya çalışıyoruz.

Onun için de bu noktadaki dikkatimizi azami derecede ortaya koyduk. Ama takdir edersiniz ki, bir kanal olursa yüzde 3... Biz de reklam gelirimizle ayakta kalalım, ama zaten 7.500 kişinin olduğu - sadece kadrolu olanlardan bahsediyorum- bir kurumda mevcutlarla biz daha fazla nasıl ürün ortaya sergileriz, bunu ortaya koyuyoruz. TRT’de iki ayda, üç ayda bir program değişmiyordu, biz üç ayda bir kanal kurduk. Onun için, beğenmeyebilirsiniz, çok iyi olmayabilir, içeriği doldurulmayabilir ama mutlak surette, süreç içerisinde, biz veya bizden sonraki arkadaşlarımız çok daha kaliteli işler ortaya koyacaklar.

Bandrollerle ilgili çok önemli bir çalışma yaptık. İnsanlar, ithalatçılar... Elektronik aygıtlardaki yüzde 16’dı üzerindeki miktar, biz bunu bazılarında yüzde 8’e, yüzde 2’ye, hatta binde 16’ya indirdik sürümden kazanalım diye. Ama tek tip bandrolden çıkardık, yıllık ve farklı ürünlerle ilgili bandrol koyduk, burada da örneği var. Yani radyonun bandrolü ayrı, televizyonun bandrolü ayrı. Hâlbuki eskiden böyle değildi, tek tip bandrol alıyordu, neye yapıştırdığını bilmiyorduk. Onun için bandrolleri yeniledik. Ayrıca bu bandroller makineyle de okunuyor, yılı belli. 31 aralıkta bunu satamıyorsa veya yapıştırmamışsa bunu geri çekiyor ve yerine yenisini veriyoruz, âdeta para gibi. Bu bize şunu sağladı: Bir taraftan oranları düşürürken, öbür taraftan kontrol mekanizmasını işlettik. Dolayısıyla, bandrol uygulayıp düzenli vatandaşlık görevini yapan insanla, bandrol uygulamadan haksız rekabete giden insanlar arasındaki uçurumu ortadan kaldırarak, madem ithalat yapıyor herkes bandrol uygulasin istedik.

Medis TV’yle ilgili sanıyorum Kamer Bey’in, Sayın Vekilimizin bir sorusu vardı. Medis TV, 1995 yılında, zamanın genel müdürü ve Medis Başkanının imzaladığı bir protokoldü. Protokolde şu yazıyor... Yani bizim 2554 sayılı Kanun’un “Medis çalışmaları TRT’nin TRT 3 kanalından yapılır. Bununla ilgili alt detaylar protokolle belirlenir.” hükmünden hareketle zamanında bu protokol yapılmış. Genel Müdür olduktan sonra kanunu çıkardık ve 2008’de sağ olun kanunu çıkardınız, bu kanundan sonra protokolün yenilenmesini ilgili genel sekreterlere -ki ikisi benim arkadaşım- ısrarla gidip ricada bulundum, ama maalesef bunu sağlayamadılar. Onun üzerine bizim spor kanalı çalışmamız olduğu için, bu kanalı daha rantabl, daha verimli kullanalım düşüncesiyle de Meclise yazı yazdık, dedik ki: “Bunu vuzuha kavuşturalım yahut yeni protokol hazırlayalım.” Onun üzerine de bu protokole uyulacağı söylendi. Protokolde de şu yazıyordu: “Salı, çarşamba ve perşembe günleri 14.00 ila 19.00 arasında Medis yayınları yapılır.” Biz bu protokole uyduk. Hukuka...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Kanun öyle değil ki. Kanun Medis çalışmalarını...

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Sayın Milletvekilim...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Başta Medis çalışmalarını versin.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Çok doğru ama bunun...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Kanunun amacının dışına çıkmışsınız. Genel Sekreter de...

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Efendim, bunun nasıl yapılacağını Medis Başkanıyla TRT Genel Müdürüne bırakmış. Onun üzerine de böyle bir protokol de -ben değil- 1995’te, on yedi yıl önce... Ben protokolün yenilenmesini istedim, bu sürenin uzatılması da mümkün. Hatta arkadaşlarım bunu sorduklarında da söyledim, Montesquieu’nun yanlış hatırlamıyorsam, “Medisler kadını erkek, erkeği kadın yapma dışında her şeye muktedirdir.” diyor. Medis bir kanun çıkarır, TRT 3 tamamen Medis TV olabilir. Ayrıca Mediste -biraz önce eleştirdiğiniz için söylüyorum- zaman zaman sizi göstermemelerinin nedeni TRT değil, Medis yayınlarının yayını tamamen Medis TV’ye ait, biz sadece frekans veriyoruz, burada yayın nasıl yapılıyorsa alıyoruz. Onun için de biz buradan sorumlu değiliz. Burada bir aksaklık varsa bunun sorumlusu biz değiliz, güzellik varsa da biz değiliz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Personeli siz atamıyor musunuz?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Hayır, efendim, hiç karışmıyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir kanal açılıyor, hepsine Medisten kanun mu çıkıyor açılırken?

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Hayır, efendim, biz bir kurala, bir mevzuata, ikincil mevzuata uymak zorunda olduğumuzu söylüyoruz. Bunu ihlal etmenin getirdiğini... Biraz önce Aykut Bey bizi mevzuata uymamakla –“uymazsanız” diye- tehdit etti. Onun için biz de kurala uyuyoruz.

BAŞKAN – “Uyardı” diyelim.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Yani evet, “uyardı” diyelim, düzeltelim.

Gene Kamer Bey işçilerin azaltılmasından bahsetti. TRT’de işçi statüsünde eleman yok, kadrolu ve sözleşmeliiler var.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Personel yerleştirdiğiniz için...

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Evet, bununla ilgili de, sözlü sınavların nasıl yapılacağıyla ilgili de sormuştunuz. Sözlü sınavlar Danıştay kararları dikkate alınarak ses ve görüntü kaydı alınarak yapıldı. Tabii, bu, TRT için çok kolaydı çünkü zaten biz bu sınavlarımızı stüdyoda yapıyoruz, zaten kameralarımız var ve oradan hem sesini hem görüntüsünü alıyoruz. Ayrıca şpikerlerin ve muhabirlerin de sesini ve görüntüsünü alma mecburiyetimiz var çünkü onları kameradan çıkan görüntüyle değerlendirdiğimiz için böyle bir problem yoktu. Dolayısıyla hem KPSS’den aldık ama bunların mülakatlarıyla ilgili bütün kayıtlarımızı şu an muhafaza ediyoruz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yıllarını da istiyorum, hangi yıllarda aldığınızı. Benim dediğim, bakın, istisna akdiyle sigortasız personel çalıştırıyormuşsunuz.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Hayır, efendim, çalıştırılıyor idi, bunların şu an hiçbiri kalmadı. Biz bir genelge yayımlayarak eskiden bu tarz...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani fazla idari para cezası verdimişsiniz, bir sürü...

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Hayır, efendim, Sayın Vekilim...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bunlar Sayıştay raporunun 27'nci maddesinde var.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – İzin verirsiniz açıklayayım. Bunlar eksik bilgiler, daha önceleri vardı...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Açıklayın o zaman bize.

BAŞKAN – Bunlar eski, eski.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Efendim, bir başka konu, sabit analizle ilgili bir soru... Sabit analiz, daha doğrusu reytinglerle mücadele bizim TRT'de yaptığımız çok radikal bir mücadeledir. Bugünkü aklım olsa herhâlde yapmazdım çünkü en çok sopa yediğimiz, en çok sıkıntıya girdiğimiz, en çok eleştirildiğimiz, reytinglerle uğraştığımızdan dolayı ama bunu açıklamadıkları için farklı şekillerde hırpalandığımız bir alan. Ama reytingler konusundaki mücadele, toplumun genleriyle oynadıkları içindir bu mücadelemiz. Çünkü bir dizide uygun olmayan bir sahneyi gündüz gazeteler veriyor böyle bir sahne var diye, o izletiliyor, orada reyting yukarıya fırlatılıyor. Bu defa, diğer tüm kanallar o tarz dizilere yöneliyor. Dolayısıyla bu çok ciddi anlamda tahribata neden oluyor. Ayrıca, biz şunu söyledik TRT olarak: "Reytinglerin sağlıklı ölçümüyle ilgili bizi bilgilendirin, inandırın. Eğer inandırmazsanız biz bu sistemden çıkacağız." Nedeni şu: Biraz önce Kamer Bey söyledi, bazı yerlerde sadece TRT vericileri var ama orada sıfır çıkıyoruz. Diyorum ki: Sadece TRT'nin izlendiği yerde bile eğer biz yoksak bunda bir yanlışlık var. Ayrıca ben uzun süre Anadolu'da çalışmış bir insanım, mecburiyetten dolayı gene sadece TRT izlenir idi. Şimdi, siz orada TRT'yi sıfır gösterir, başka yerlerde de yüzde 1'in altında gösterirseniz buna itirazımız olurdu. İtiraz ettik, dört yıl boyunca bizimle alay edildi. Geçtiğimiz eylül ayında 800 denek ortaya döküldüğünde biz tabii, nefes aldık, çok şükrettik. Ondan sonra 1.050 denek daha İnternet'e sızdı. Bizim haklılığımızı insanlar 3,5-4 yıl sonra gördüler. "AGB" diye bir reyting sistemi vardı, kavgamız onlarlaydı, bunlar ihaleyi kaybettiler. TİAK, TNS diye bir firmaya reytingi verdi fakat TİAK'ın tüzel kişiliği yoktu. Hukukçular bilirler, iki tür kişilik vardır, gerçek kişilik, tüzel kişilik yani bir iş yapacaksanız. Tüzel kişiliği olmayan bir yapının ihale de yapamayacağını söyleyerek hem Rekabet Kurumuna hem savcılığa hem RTÜK'e gittik. Tabii, gün geldi, bizi haklı çıkardı. Bu arada biz ne kadar izlendiğimizi bilmek istediğimiz için de kendimizi ölçtürebileceğimiz bir sistem geliştirdik. Genç çocuklar bulduk, bunlar yeni bir şirket kurdular ve ölçüme onlarla başladık. Eskiden AGB sadece TRT 1'i ölçüyordu. Şu anda sabit analiz tüm kanallarımızı ölçüyor, anlık ölçüyor. Ne zaman ki biz bu ölçümü arkadaşlarımıza yaymaya başladık hepsi bir zıpladı çünkü bazı programlar var, orada borsa gibi görüyorsunuz. Programlar düşüyorsa ona hemen müdahale ettiler, ya kaldırdılar ya yenilediler. Dolayısıyla biz bu TRT'deki iç rekabet dolayısıyla kaliteyi yakaladık. Bizim sabit analizden veya ölçümünden kastımız bu.

Ayrıca, bizim kendilerini eleştirdiğimiz, denetimi sadece bir kişinin yapması yönteminden çıkardık, Gazi Üniversitesini ve Ankara Üniversitesini sisteme dâhil ederek kendimizi ölçtük. Eleştirdik, daha doğrusu danışma ve denetim komisyonlarını onlara yaptırarak. Nedeni şuydu: Bir kişinin denetim yapması fiziksel olarak mümkün değildi. Onun için daha geniş bir yapıya bunu yaptırmaya başladık. Şu anda “AGB” diye dünyada şirket kalmadı şükür, TRT’nin mücadelesiyle. TNS ihaleyi aldı ama 1 Mayıs’ta, biliyorsunuz, ölçüme başlayacaktı, yapamadılar çünkü Marmara Üniversitesine yaptırarak, Marmara Üniversitesi denek seçimlerinin doğru olmadığını vurguladı ve vazgeçtiler. Şu an bütün kanallar TRT’nin iş aldığı yerden hizmet alıyorlar. Tabii, bedelini veriyor, belli bir bedeli var. Tüm büyük ulusal şirketler, ulusal kanallar, reklamcılar, ayrıca Acun gibi, Mehmet Ali Birand gibi, Ali Kırca gibi -kendileri söylediği için söylüyorum- kişiler de bu verileri bizzat alıyorlar çünkü şu anda bizim kurdurduğumuz şirket dışında Türkiye’de ölçüm yok, beceremediler.

Biz ne kadar yerde yapıyoruz? 20 binin altındaki yerleri AGB ölçmüyordu. Biz bunu daha da aşağıya çekti, 5 bin sanıyorum. 2.684 denek var şu anda Türkiye’de yerleşik. Bu 5 bin olabilir, 10 bin olabilir, niye 2.684? Özellikle sadece TRT’yi ölçmeye başladıkları için biz maliyeti düşük olsun diye yaptık ama şimdi yeni firmaya satarlar, daha fazla olabilir. Yeni yapı ile ilgili de bizden yardım istiyorlar. Biz de -açık söylemek gerekirse- bunun keyfini yaşamak istiyoruz çünkü üç yıl bize çektiren yapının biraz da kendilerinin çekmesi gerekiyordu. Tabii, biraz önce Mehmet Bey de söyledi, sistem daralıyor çünkü reklam veren insanlar sağlıklı görmedikleri için yapıyı reklam bütçelerini kısıyorlar.

Çamlıca vericilerindeki yangından bahsedildi. Orada Çamlıca vericilerinde yangın çıktığında bir firma iş yapıyordu yani bir müteahhidimiz içeride çalışıyordu. Gerek savcılık gerek bizim Teftiş Kurulu firmanın sorumlu olduğun tespit ettiler. Bütün maliyetlerini, masraflarını -kablolar dâhil olmak üzere- ilgili şirket ödedi. Dolayısıyla TRT’den bir kuruş çıkmadı ama tabii, bir yangın maalesef geçirdik.

On beş kanalın içinin doldurulması eleştirisi geldi. Tabii, bu, insanların takdiri ama takdir edersiniz ki bir çırpıda bu kanalların tamamının, bir Kanal D gibi, bir ATV gibi ulusal kanallar kalitesinde olması doğru değil. Ayrıca biz böyle bir şey de istemiyoruz. Bu kanallarımızın büyük bir kısmı tematik kanal. Mesela turizm belgesel kanalı. Bunun aman aman çok izlenmesi gibi bir derdimiz yok. Biz turizm belgesel kanalıyla -Sayın Vekilimiz söylediler- Göbeklitepe’de belgesel çekti. Şimdi, bu belgeselin ortaya konulması en az altı yedi aydır. İkincisi Urfa’da çektiğimiz Tepedeki Sır. Bu, üç bölüm. Gene Urfa belgeselini yapmışız, bir bölüm, yirmi altı dakika. Diğer üç çarpı yirmi altı dakika. Pardon, Göbeklitepe’nin adı Tepedeki Sır’mış, düzeltiyorum. Ayrıca, ödül almış bu.

Efendim, Van Ajans, döndürüldü, dolaştırıldı, bütün KİT alt komisyonlarında, üst komisyonunda gündeme geldi. Van Ajans, arkasında durmayacağımız bir şey olsa başta ben imza atmam ama Allah’a şükür, Van Ajansın süresi bitti, herkes rahatladı. Kaybeden, TRT Türk oldu çünkü

orada biz TRT'nin diğer dizilerini nasıl alıyorsak, programlarını nasıl yaptırıyorsak o tarz bir uygulama yaptık. Şimdi, bizim üç yıl boyunca o şirkete ödediğimiz paranın toplamı söyleniyor ama birim başı söylenmiyor. Biz 4 bin liraya program yaptırдық, 4 bin liraya... Nereden? Pakistan'dan. Nereden? Çin'den, Moskova'dan, Erbil'den, Addis Ababa'dan, Libya'dan. Bu arkadaşlarımız yaptı. 3 tane program yapıyorlardı, 2'si günlük, 1'i haftalık. Bizim bu program başına ödediğimiz paradır. Onun yıllığı 4 milyon 500 bin veya 4 milyon 800 bin avro; vergileriyle, Türk parasına çevrilmesiyle rakamı büyütüyorlar ama program başına baktığımızda, TRT'nin iç yapımından en az yüzde 50 daha ucuza yaptırıyoruz. Ayrıca, bu arkadaşları TRT'de barındırmamız, o kalitedeki arkadaşları TRT'ye bir çırpıda almamız mümkün değil. Yetişmiş arkadaşlardı, bu şekilde yaptık. Sonuna kadar arkasındayız. Peki, ne oldu? Bununla ilgili dava açtılar. İşte, davanın neticesi, size de söyleyeyim: Ankara Bölge İdare Mahkemesi 19/8/2009 tarihli ve 3392 sayılı kararı ile hem davacının itirazını reddettiği ilk derece mahkemede 31/1/2012'de 2012/141 sayılı kararla davanın reddine hükmetti. Eğer yanlış bir şey yapmış olsaydık Bağdat'tan dönerdi, önümüze de koyarlardı. Allah'a şükür, bu da lehimize bitti ama şu var, gerçekten çok kaliteli programlar yapıyorlardı. Hâlâ da şu an arıyoruz, eksikliğini duyuyoruz çünkü. Amaç şu: TRT Türk, uluslararası bir kanal. Orada olabildiğince biz ülkemizi çok sağlıklı bir şekilde dışarıya, dışarıdan olan biteni de ülkemiz insanına yansıtmak istiyorduk. Sloganımız da "Dünyayı Türkçe izleyin." idi, TRT Türk kanalının esprisi buydu. Onun için bu sürekli döndü, döndü eleştirildi. Şimdi bitti, ne oldu şimdi yani gidip bir başka firmadan aynı işi alacağız ama olay Van Ajans oldu. Niye oldu, onu da bilmiyoruz, abartıldı. Hâlbuki keşke tekrar devam edebilsek, böyle bir imkân olsa ama firma da darıldı, küstü yani yapmak da istemedi. Ha, yöntemle gelince... Biz televizyonculuk yaptığımız için, nasıl özel televizyonlar herhangi bir diziyi, programı alırken ihale mevzuatına tabi değillerse biz de 3G kapsamında bunları ayrı bir kategoride alıyoruz kamu ihale mevzuatına göre. Dolayısıyla buna bir esneklik sağlanmış. Yoksa ezbere bir şey alabilir misiniz? 200 bin liralık iş başımıza kaldı, 40 milyon liralık iş başımızı yemez mi? Onun için biz bunlarda olabildiğince dikkatli, titiz davranıyoruz.

Efendim, Ali Sarıbaş Bey'in sorularına gelince... Bandrol konusu gündeme geldi, sanıyorum açıkladım. Elektrik konusu, reklam gelirleriyle ilgili... Şimdi, sonuna kadar eleştirin, saygı duyarım ama dört yıl, beş yıl, hatta altı yıl 30 milyon bareminde gezen reklam gelirini biz bir çırpıda 110-120 milyara çıkaracağız TRT gibi bir yerde, dünyada ekonominin daraldığı bir dönemde ve eleştirileceğiz yani sadece insaf diyorum, bu bizi üzüyor yani o zaman hiç karışmasaydık, gene reklam 30 milyonda sürünseydi. NTV Radyonun reklam geliri yıllık 25 milyon lira. Ha, şunu anlayabilirim: 110-120 milyon yeterli mi? Evet, kesinlikle yeterli değil. Eğer biz reklamları uğraşacaksak benim almam gereken en az 300-400 milyon lira olmalı ama takdir edersiniz ki dünyada kamu yayıncısı televizyonlar reklamlardan kademeli olarak çekiliyorlar. Biz bunu kendi iç bünyemizde

televizyoncularla, özel televizyonlarla oturup tartışıyoruz, olmalı mı olmamalı mı diye. Mesela Fransa, özellikle primetime’de kapattı. Diğer saatlere doğru da yavaş yavaş taşıyor çünkü diyor ki: “Sen kamu kaynağını kullanıyorsun, ayrıca reklamları da bırak özel televizyonlara.” Bu, bir tercih ama bu siyasi bir tercih; bizim tek başına verebileceğimiz bir karar değil.

Efendim, görevde yükselme, unvan değişikliğini Ali Bey sordular. Ne mutlu ki -Yönetim Kurulu üyelerine de huzurlarınızda teşekkür ediyorum- bugün nihayet Yönetim Kurulundan karar çıkardık. Daha önce biz bir karar çıkarmıştık. TRT’de biz değil, bizden önce alınan arkadaşlarımızdan yapım-yayın elemanı gibi, memur gibi farklı kadrolarda olup da fiilen kameraman, muhabir, spiker, ışıkçı, sesçi gibi değişik kadrolarda çalışan arkadaşlarımız var. Bunların, yanı başındaki kameraman kendisinin neredeyse 2 katı maaş alırken, sırf farklı bir unvanla o görevi yaptığı için onun yarısı kadar maaş almaları rencide edici, sosyal adalet dengesini bozucuydu. Biz bununla ilgili bir çalışma yaptık, kademeli olarak, en mağdur olanlardan başlamıştık ama yargıya gittiler birileri, yargı maalesef bozdu. Biz tekrar düzeltmelerimizi yaptık, yönetmeliğimizi çıkardık, bugün itibarıyla da usul ve esaslarımızı devreye koyduk. İnşallah, en kısa zamanda bunu yürürlüğe koyacağız, mağdur olan arkadaşlarımızın da mağduriyetini bu vesileyle gidereceğiz.

”Sanatçı kadrolarının iptali “dendi, böyle bir şey yok. Sanatçılarla çalıştay yaptık Antalya’da, aynı şeyi onlar da söylüyordu, dedik ki: Benim ikinci dört yıla geleceğim kesin değil. Eğer böyle bir amacım, hedefim olsaydı veya birileri bana böyle bir talimat verseydi o zaman bu dört yıl içerisinde gerçekleştirecektim. Bu dört yılda niye sizi havuza atmadık, kurumdan göndermedik? Tam tersine, kendilerine bahsettim, üç tane klip çekmişlerdi, biz otuz klip yaptık. Otuz tane CD vardı, üç yüz CD yaptık. Şimdi, biz sanatçılara bu kadar emek vereceğiz, dönüp bir de eleştirileceğiz, bu tek başına haksızlık.

Antalya Radyosuna gelince; Antalya’da iki tane radyomuz vardı. Bir tanesi Antalya Turizm Radyosu, bir tanesi de Antalya Bölge Radyosu. Şimdi, bir yerde iki tane radyonun gereksizliğini düşünerek biz ekibi topladık, tek radyodan daha kaliteli yayın yapalım dedik. Bununla ilgili de biz bunları deklare ettik, herkese de söyledik. Mesela Hatay’daki radyomuzu da kapattık çünkü Hatay’da yirmi küsur tane radyo var, 2’şer kişiyle dönüyor; bizim 27 tane elemanımız vardır, onlar da memur gibi çalışıyorlardı, sabah 9’da açıyorlardı radyoyu, akşam 6’da FM’e bağlanıyorlardı. Böyle radyoculuk olmaz. Eğer yapıyorsanız 24 saat yaparsınız. Bir de bu 27 arkadaşımızın 2’si Hatay’da kalıyor, 25’i Ankara’dan, İstanbul’dan gönderiliyordu. Bunların bize getirdiği yük çok fazlaydı. Zaten artık gerek de yoktu, her yerde FM vericiler var, ulusal yayınlar kapsıyor, sınır ötesi başka çalışmalarımız vardı ve vazgeçtik.

Efendim, yayınların taşeronlaştırılması konusuna gelince; şimdi, bir yanlış noktaya geçiyoruz, oradan geçiyoruz, hep yanlış oluyor. Şimdi, biz üç çeşit yapım üretiyoruz. Bir iç yapımımız var, bir

ortak yapımımız var, bir de dış yapımımız var. İç yapım, şöyle anlaşılıyor, sanki TRT’de artistler var, sanatçılar var, biz onları toplayacağız, onlara dizi çektireceğiz. Böyle bir şey yok ki. İç yapımdan kasıt, sadece yönetmenin veya yapımcısının TRT çalışanı olması. Çünkü mevcut sanatçıları veya artistleri, aktrisleri TRT’de barındırma imkânımız var mı? Bugün gazetelerde vardı, mesela bir bayan sanatçıya, artiste 40 milyona çıkarmışlar kurumdan yani şirketten ayrılmayı. Böyle bir şey yapamayız, biz 4 bin lira veremiyoruz. Kim gelir, çalışır? Onun için zaten bunları dışarıda yaptırma zorunluluğu var. Ancak iç yapımın uluslararası tanımı şu: Kurum kaynaklarıyla yapılmakla beraber, ülke içerisinde yapılmasını iç yapım olarak değerlendiriyor. Ayrıca BBC karar aldı, yüzde 20’sini artık kurum dışına yaptırtıyor, bunu bir mecburiyet hâline getirdi. Ayrıca, biraz sonra vakit olursa hepsini göstereceğim, bizim aslında iç yapımlarımız arttı. Arkadaşlarımız eskiden yatıyordu iş olmadığı için. İşte, belgesel kanalını İzmir’de açtık. Niye İzmir’de? İzmir’de –Sayın Vekilim söylediler- bölge müdürlüğü vardı, sonra il müdürlüğüne dönüştürdük, onu da açıklayacağım. Şimdi, orada 250 arkadaşımız var. 250 kişiyle NTV televizyonculuk yapıyor. Bizim arkadaşlarımızın işi yok. Dedik ki: Belgesel kanalını orada kuralım. Bu arkadaşlar sistemin içerisine dâhil oldular. Şimdi, aslanlar gibi, bir kanal yönetiyoruz. Eksiğimiz var mı? Var ama bir taraftan belgesel film yarışmaları yapıyoruz, bir taraftan yeni belgeseller çekiyoruz, bir taraftan -zaten TRT belgeselcilik konusunda uzman olduğu için- bu belgeselleri alıyoruz, televizyonumuza, belgesel kanalımıza koyuyoruz. Elbette eksiklerimiz var ama inşallah süreç içerisinde bunları da gidereceğiz.

113 milyonu Turgay Bey sordular, brüt mü net mi diye. 113 milyon lira net kasamıza giren para. Niye önce 40 milyara önce indirdik? Aslında bizim anlaşmamız 180 milyon yani 60 milyona... Daha doğrusu mantığımız şuydu: TRT, ortalama 30 milyon lira reklam geliri elde ediyordu. Eleştirilmeyelim diye 60 milyonu çizgi koyduk. İhaleye çıktık ve kimse girmedi. Tekrar ihale yaptık, 60 milyon 500 bine ihaleyi sattık. Sürelerimizi outsource ettik ama tamamını değil, beşte 3’ünü sattık. Gene özel günleri...

Mesela şu anda Avrupa Şampiyonası maçlarını biz veriyoruz. Onları ayrıca biz 2 milyon liraya -sanıyorum- sattık, tekrar veriyoruz yani bizim sürelerimizin tamamını da değil. Onun için başlangıçtaki paranın 60 yerine 40’a gitmesinin birkaç nedeni var. Bir: Reytingden çıktığımız için ölçüm yok ve reklam veren diyor ki: “Kardeşim, ben sana reklamı neye göre vereceğim?” Firma bırakmak istedi. Onun için biz firmaya bir esneklik sağladık ödemeler konusunda, yoksa parayı indirmedik. Firma üç yılın sonunda... Nasıl Van Ajansı 48 milyon lira olarak başımıza kakıyorsanız, burada da firma günün sonunda 180 milyon lirayı verecek. Ama ne yaptık, geçen sene 40 aldık, bu sene 60 yerine 70 ödediler, gelecek sene de 90 ödeyip borcun tamamını kapatacaklar.

BAŞKAN – İbrahim Bey, otuz beş dakika oldu. Çok acil varsa orada, onları cevaplayın, diğerlerine, isterseniz, tutanaklar size gelsin, yazılı olarak cevap verin.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Adnan Bey sordular “Bölge müdürlüğünü niye kapattınız?” diye. Aslında zaten TRT’nin yedi bölge müdürlüğü vardı, yedi tane il müdürlüğü oldu. Bölge müdürlüklerini kapatmamız... Aslında konuşma metnimin içerisinde var, biz unvanları azaltalım istedik.

“Reytingler nasıl ölçülüyor?” sorusu vardı. Bununla ilgili eğer özel bir gündem oluşturursanız biz size yarım gün reyting sistemlerini baştan anlatalım çünkü gerçekten Türkiye’de çok fazla bilinmiyor ve maalesef hep yanlış bir yönlendirmeye gidiliyor.

Bülent Belen’e TRT Avaz’ı sadece söylemek istiyorum çünkü eleştirilebiliriz ama TRT Avaz Türk’ün tarihinde yaptığımız en önemli proje olduğunu ısrarla ve iddiayla söylüyorum. Altı Türk dilini kullanıyoruz ve dönerli. Dünyada böyle bir sistem yok. Dört saat Türkçe, dört saat Azerbaycan Türkçesi, Kırgızca, Kazakça, Özbekçe, Türkmence ve çoğu zaman da o ülkelerimize katkı sağlayamıyorlar imkânsızlıklar nedeniyle. Balkanların sonra bizi izlediğini gördük, Boşnakça ve Arnavutçayı koyduk. Buradaki amacımız şu: Biz bu altı Türk boyunu, milletini acaba tek bir dile toparlayabilir miyiz? Dizilerimizi, filmlerimizi, müzik programlarımızı, yarışmalarımızı hep buna bina ediyoruz. İnşallah, burada zerreamiskal mesafe alırsak kendimizi bahtiyar sayarız.

Efendim, TRT Şeş’le ilgili tabii böyle biraz gülümsendi. TRT Şeş, gene bizim - kaymakamlık yıllarımdan bilirim- yaptığımız en hayırlı işlerden biri. Âdeta Türkiye acaba kopacak mı diye? Yani eğer böyle olmasa belki bu süreç hızlanacaktı ama biz döndük Amerika’ya da TRT Şeş’i indirdik yani orada böyle bir bölünme riski mi var? Yok. Amerika’da 25 bin Kürt ailesi yaşıyor ve bunların daha çok bölücü kanalları izlediğiyle ilgili bilgi aldık. Hemen geçtiğimiz hafta Amerika’ya da sinyal düşürmeye başladık. Amaç şu: Türkiye’yi, bizi daha sağlıklı bir şekilde TRT, kamu yayıncısı olarak, başka yerlere nasıl aktarır?

Efendim, Aykut Bey, tabii, sağ olsunlar, eleştirileri de oldu, bazı önerileri de oldu ama beni en iyi anlaması gereken arkadaşımız çünkü o Hazinedeyken biz beraber çalıştık. Bir işletmenin kârlılığı nasıl yapılır, en iyi beni anlayan insan o olmalıydı diye düşünüyorum.

Eskiden de bu kurum vardı, bu paralar vardı. Şimdi tablo burada. Şimdi, “TRT, bir zaman maaşını ödeyemedi.” dedik. İşte, 2004 ve 2005 tablosu, negatifte. Bunu ben söylemiyorum, bunu gazetelerden de okuyorsunuz. İşte, TRT genel müdürü, o günün genel müdürü, Başbakan’dan, ekstra maaş ödemek için para talep etti veya Maliye Bakanından ama bugün, şükürler olsun, kasamızda paramız var ve daha dik duruyoruz. Bunun da nedeni, yaptığımız harcamaları anlık denetime dönüştürdük. Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcımızın başkanlığında veya altında Maliyeden aldığımız 8-10 arkadaşımız, iç yapım ve ortak yapımlarda bir dizi yapıyorsa, bir program yapıyorsa iş bittikten sonra takip değil; anlık takip yapıyoruz. Dolayısıyla para kaçakları, gizli kaçaklar veya kara delikler ortadan kalkıyor.

BAŞKAN – Evet, kalanlara da isterseniz yazılı cevap verin.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Aslında konuşacak yığınlarca notum var. Sabrınızdan dolayı teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Vallahi, şu anda en uzun süre siz konuştunuz, hem sunum hem de yaklaşık kırk dakikadır sorulara cevap noktasında, kalanları da yazılı olarak cevaplandıralım.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Sayın Başkanım, isterseniz kapatayım, kendi adıma, teşekkür edeyim.

BAŞKAN – Yok, sonra söz vereceğim size.

Değerli Üyeler, TRT Genel Müdürlüğünün **2009 yılına ilişkin** bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun **sonuç** bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun 2009 yılı bilançosu ve 46.748.696,74 Türk lirası dönem kârıyla kapanan genel tablosu tasnife sunulur.

BAŞKAN – Değerli üyeler, TRT Genel Müdürlüğünün 2009 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının ile hesaplanan alt komisyon raporunun **sonuç** bölümü ibranıza sunulur: İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi, **2010**'u okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun 2010 yılı bilançosu ve 304.570.036, 14 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasnife sunulur.

BAŞKAN – Değerli Üyeler, TRT Genel Müdürlüğünün 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümü ibranıza sunulur: İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

BAŞKAN – Evet, İbrahim Bey, son kez, açtım mikrofonunuzu, buyurun.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ŞAHİN – Efendim, sabrınızı zorladığımı biliyorum, çok teşekkür ediyorum.

Tabii, eleştirilere insafli olmak kaydıyla her zaman açık olduğumuzu belirtmek istiyorum. Kamu yayıncılığı yapıyoruz yani muhalefet bu şekilde eleştiriyor, belki iktidar partisi milletvekilleri burada söylemediler ama başka şekilde de bizi çok ağır eleştirdikleri oluyor. Onun için TRT genel müdürleri TRT kurulduğundan bu tarafa hiçbir şekilde eleştirisiz kalmamış, biz bunun farkındayız ama zaman zaman yaptıklarımızla, eleştirileri yan yana getirdiğimizde bazen oransızlık görüyoruz, bu bizi üzüyor. Yoksa onun dışında, ölçülü olmak kaydıyla, tüm eleştirilere her zaman açık olduğumuzu belirtmek istiyorum.

Bu başarı varsa, burada biraz önce söylediğim gibi, tüm çalışma arkadaşlarımızın, burada yönetim kurulu üyelerimiz var, eski yönetim kurulu üyesi arkadaşlarımız var, genel müdür

yardımcımızdan dağdaki vericilerde çalışan bütün arkadaşlarıma huzurunuzda teşekkür ediyor, onları kutluyor, hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Bizler de KİT Komisyonu olarak sizlere çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

Değerli üyeler, böylelikle TRT Genel Müdürlüğünün 2009 ve 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ilişkin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi TEDAŞ'la bağlı ortaklıklarının 2009 ve 2010 yıllarına ait hesap ve işlemlerinin denetimini yapmak üzere 13/6/2012 Çarşamba günü saat 10.30' da toplanmak üzere Komisyonumuzun bugünkü toplantısını kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.55